EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 25.6.2024
COM(2024) 273 final

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH REVISIONSRÄTTEN

EUROPEISKA UTVECKLINGSFONDENS ÅRSREDOVISNING FÖR BUDGETÅRET 2023

INNEHÅLL

CERTIFIERING AV RÄKENSKAPERNA 2
GENOMFÖRANDE OCH REDOVISNING AV EUF:s MEDEL 3
MEDEL SOM FÖRVALTAS AV EUROPEISKA KOMMISSIONEN 8
EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET 10
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅR FÖR DE AV EU:S FÖRVALTNINGSFONDER SOM KONSOLIDERATS I EUF 56
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2023 FÖR EU:S FÖRVALTNINGSFOND BÊKOU 57
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2023 FÖR EU:s FÖRVALTNINGSFOND FÖR NÖDÅTGÄRDER I AFRIKA 65
KONSOLIDERAD FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET FÖR EUF OCH EU:S FÖRVALTNINGSFONDER 73
RAPPORT OM DET EKONOMISKA GENOMFÖRANDET AVSEENDE EUF 78

CERTIFIERING AV RÄKENSKAPERNA

Europeiska utvecklingsfondens årsredovisning för 2023 har utarbetats i enlighet med avdelning X i budgetförordningen för elfte Europeiska utvecklingsfonden och med de redovisningsprinciper, regler och metoder som anges i noterna till den finansiella rapporten för helåret.

Jag bekräftar mitt ansvar för utarbetandet och framläggandet av årsredovisningen för Europeiska utvecklingsfonden i enlighet med artikel 18 i budgetförordningen för elfte Europeiska utvecklingsfonden.

Jag har fått alla nödvändiga uppgifter från utanordnaren och från Europeiska investeringsbanken (EIB), vilka har intygat uppgifternas tillförlitlighet, för utarbetandet av de räkenskaper som visar Europeiska utvecklingsfondens tillgångar och skulder samt budgetgenomförande.

Jag intygar härmed att jag på grundval av dessa uppgifter, och utifrån de kontroller som jag har ansett nödvändiga för att kunna godkänna räkenskaperna, kan ge en rimlig försäkran att räkenskaperna i allt väsentligt ger en sann och rättvisande bild av Europeiska utvecklingsfondens ekonomiska ställning.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Räkenskapsförare

Den 19 juni 2024

GENOMFÖRANDE OCH REDOVISNING AV EUF:s MEDEL

1. BAKGRUND

Europeiska unionen (EU) bedriver samarbete med ett stort antal utvecklingsländer. Det huvudsakliga syftet är att främja ekonomisk och social utveckling samt miljöutveckling med särskild inriktning på att långsiktigt minska och utrota fattigdom genom att förse de stödmottagande länderna med utvecklingsstöd och tekniskt bistånd. För att uppnå detta utarbetar EU, tillsammans med partnerländerna, samarbetsstrategier och anslår ekonomiska medel för att genomföra dem. De EU-medel som anslås för utvecklingssamarbete kommer från tre källor:

- EU-budgeten.
- Europeiska utvecklingsfonden.
- Europeiska investeringsbanken.

EUF finansieras inte genom EU-budgeten. Den inrättades genom ett internt avtal mellan företrädarna för medlemsstaterna, församlade inom rådet, och styrs av en särskild kommitté. Europeiska kommissionen (kommissionen) är ansvarig för det ekonomiska genomförandet av den verksamhet som bedrivs med hjälp av EUF:s medel. Europeiska investeringsbanken (EIB) förvaltar investeringsanslaget.

EUF består av enskilda EUF. Avtalen om varje ny EUF ingås för en period av cirka fem år och styrs av en egen budgetförordning i vilken det krävs att särskilda finansiella rapporter för helår ska upprättas. Dessa finansiella rapporter för helår läggs även fram i en sammanställd form för att ge en samlad bild av den ekonomiska ställningen för de medel som kommissionen är ansvarig för.

Fram till 2021, när elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) nådde sitt slutskede efter tidsfristklausulens ikraftträdande den 31 december 2020, var EUF det viktigaste instrumentet för att tillhandahålla stöd för utvecklingssamarbetet till länder i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (AKS-länderna) samt utomeuropeiska länder och territorier (ULT). Från och med 2021 har EU:s samarbete med AKS-länderna och ULT emellertid finansierats genom EU-budgeten.

Investeringsanslaget inrättades inom ramen för AKS–EU-partnerskapsavtalet. Det förvaltas av EIB och används för att stödja utvecklingen inom den privata sektorn i AKS-länderna genom att främst, men inte enbart, finansiera privata investeringar. Investeringsanslaget är utformat som en förnybar fond så att låneåterbetalningarna kan återinvesteras i annan verksamhet, vilket resulterar i ett självförnyande och finansiellt oberoende stödinstrument. Eftersom investeringsanslaget inte förvaltas av kommissionen ingår det inte i konsolideringen av den första delen av årsredovisningen, dvs. EUF:s finansiella rapporter för helåret och rapporten om det ekonomiska genomförandet. Investeringsanslagets finansiella rapporter för helåret, som utarbetas av EIB, ingår som en separat del av årsredovisningen (del II) för att ge en fullständig överblick över EUF:s utvecklingsstöd.

2. HUR FINANSIERAS EUF?

Under rådets möte den 2 december 2013 antogs förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020. Under detta möte beslutades att det geografiska samarbetet med AKS-länderna inte skulle integreras i EU-budgeten, utan fortsätta finansieras genom den befintliga mellanstatliga Europeiska utvecklingsfonden (EUF).

I motsats till EU-budgeten är EUF en fond som förvaltas på flerårsbasis. I varje EUF fastställs en övergripande fond för att genomföra utvecklingssamarbetet, vanligtvis under en femårsperiod. Eftersom medlen anslås för en period på flera år får de anslagna medlen användas under den period EUF varar. Det faktum att EUF inte styrs av ettårighetsprincipen belyses i räkenskaperna, där EUF:s budgetgenomförande mäts i förhållande till de totala medlen.

EUF:s medel utgörs av särskilda bidrag från EU-medlemsstaterna. Ungefär vart femte år har ett möte på mellanstatlig nivå hållits med medlemsstaternas företrädare som har fattat beslut om det samlade belopp som ska anslås till fonden och utövat tillsyn över hur medlen genomförts.

Kommissionen förvaltar EUF i enlighet med unionens politik för utvecklingssamarbete. Eftersom medlemsstaterna driver sin egen utvecklings- och biståndspolitik vid sidan av EU-politiken måste medlemsstaterna samordna sin politik med EU:s för att försäkra sig om att de kompletterar varandra.

Utöver de bidrag som nämns ovan kan medlemsstaterna också ingå samfinansieringsarrangemang eller lämna frivilliga ekonomiska bidrag till EUF.

3. EUF:S VERKSAMHET EFTER DEN 31 DECEMBER 2020

Även om den åttonde EUF officiellt avslutades 2021, i och med slutförandet av alla kontrakt och finansiella beslut, återspeglades avslutandet inte fullt ut i 2021 års räkenskaper eftersom flera betalningskrav, inklusive tvistemål, fortfarande var utestående. Den 31 december 2022 hade EUF nettotillgångar på 180 miljoner euro. Kapitalet och reserverna användes för att täcka de ackumulerade förlusterna i den åttonde EUF med de återstående medel som överfördes till den nionde EUF i enlighet med bestämmelserna i del 3 i budgetförordningen[1] som gäller för den nionde EUF.

Kommissionen arbetar för närvarande med att avsluta den nionde EUF. För närvarande pågår det fortfarande tio kontrakt som i princip bör avslutas 2024. Dessa kontrakt, som finansieras genom nionde EUF, fortsätter att vara aktiva och kommer att avslutas inom den fastställda tidsramen och bidra till slutförandet av verksamheter och projekt med koppling till nionde EUF. Nionde EUF kan inte avslutas fullt ut förrän alla kontrakt har avslutats och efter det att utvärderingarna och revisionerna av dem har slutförts.

Avslutandet av den tionde EUF fortskrider väl och 96,1 % av dess kontrakt har redan avslutats. Det operativa och finansiella slutförandet av de återstående kontrakten kommer dock att ta lite tid. Det finansiella slutförandet kräver att alla nödvändiga utvärderingar, revisioner och återbetalningar påbörjas och slutförs.

Elfte EUF har nått sitt slutskede, eftersom tidsfristklausulen trädde i kraft den 31 december 2020. I tidsfristklausulen anges ett datum för periodavgränsning vad avser åtagandena, vilket innebär att från och med 2021 kan inga fler finansieringsöverenskommelser undertecknas inom ramen för elfte EUF. Genomförandet av pågående projekt som finansieras genom den elfte EUF kommer dock att fortsätta till dess att de har slutförts.

I samband med den aktuella fleråriga budgetramen 2021–2027 integreras EU:s samarbete med AKS-länderna i instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen. På liknande sätt omfattas samarbetet med ULT av rådets beslut 2013/755/EU om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen. Det innebär att även om EUF-programmen fram till 2021 finansierades genom frivilliga bidrag från EU-medlemsstaterna kommer utvecklingsprogrammen från och med 2021 att finansieras genom EU-budgeten. Det innebär också att finansieringen av utvecklingsprogrammen omfattas av Europaparlamentets godkännande och att transaktionerna ska vara förenliga med EU:s finansiella bestämmelser på samma sätt som i andra av EU finansierade program.

4. RAPPORTERING VID ÅRSSKIFTET

4.1. ÅRSREDOVISNING

I enlighet med artikel 18.3 i budgetförordningen för EUF utarbetas EUF:s finansiella rapporter för helår med hjälp av regler om periodiserad redovisning som följer av de internationella redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn (IPSAS). Dessa redovisningsmetoder som kommissionens räkenskapsförare godkänt tillämpas av alla EU-institutioner och EU-organ för att se till att reglerna för redovisning, värdering och framläggande av räkenskaper tillämpas på ett enhetligt sätt och för att samordna metoderna för utarbetandet av finansiella rapporter för helåret. Dessa redovisningsmetoder tillämpas även av EUF, samtidigt som hänsyn tas till verksamhetens specifika karaktär.

[1] EUT L 83, 1.4.2003, s. 27.

Utarbetandet av EUF:s årsredovisning anförtros kommissionens räkenskapsförare, som är EUF:s räkenskapsförare och som säkerställer att EUF:s årsredovisning ger en sann och rättvisande bild av EUF:s ekonomiska ställning.

Årsredovisningen består av följande:

Del I: Medel som förvaltas av kommissionen

(i) EUF:s finansiella rapporter för helåret och förklarande noter

(ii) Finansiella rapporter för helåret för de av EU:s förvaltningsfonder som konsoliderats i EUF

(iii) Konsoliderade finansiella rapporter för helåret för EUF:s och EU:s förvaltningsfonder

(iv) Rapport om det ekonomiska genomförandet avseende EUF

Del II: Årsrapport om genomförandet – Medel som förvaltas av EIB

(i) Investeringsanslagets finansiella rapporter för helåret

Delen ”Finansiella rapporter för helåret för de av EU:s förvaltningsfonder som konsoliderats i EUF” innehåller de finansiella rapporterna för helåret för de två förvaltningsfonder som inrättats i EUF: EU:s förvaltningsfond Bêkou (se avsnittet ”Finansiella rapporter för helåret för EU:s förvaltningsfond Bêkou”) och EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika (se avsnittet ”Finansiella rapporter för helåret för EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika”). Förvaltningsfondernas enskilda finansiella rapporter för helåret utarbetas under ansvar av kommissionens räkenskapsförare och en privat revisor gör en extern och oberoende revision av dem. De uppgifter för förvaltningsfonderna som ingår i årsredovisningen är preliminära.

EUF:s årsredovisning måste antas av kommissionen senast den 31 juli det år som följer på balansdagen och läggas fram för rådet och Europaparlamentet för beviljande av ansvarsfrihet.

5. REVISION OCH BEVILJANDE AV ANSVARSFRIHET

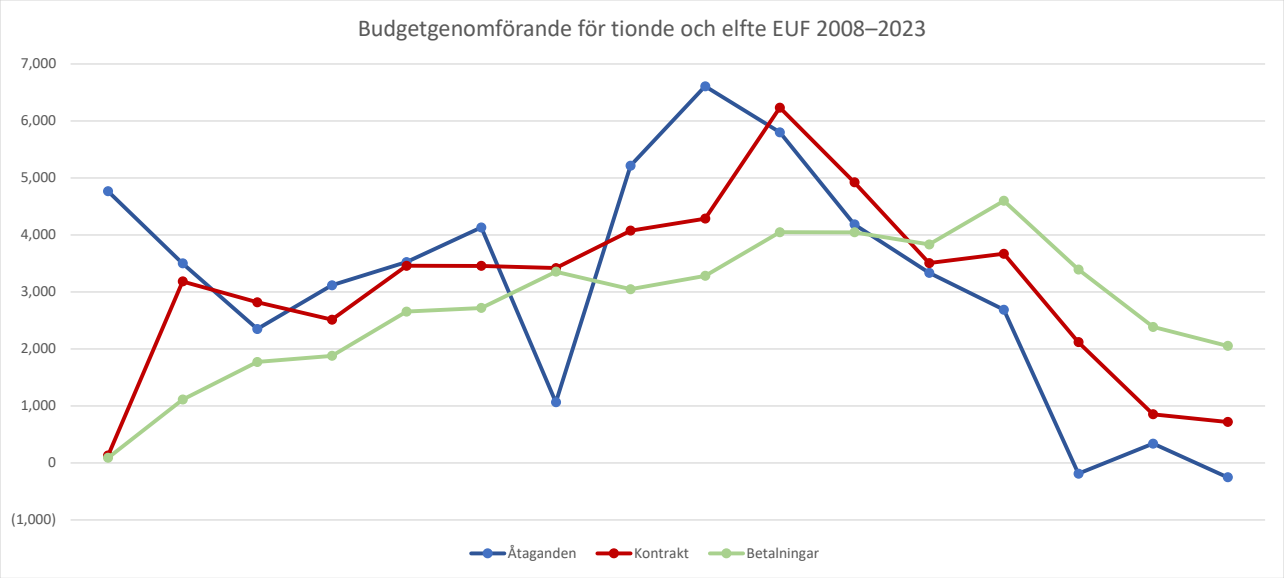
5.1. REVISION

EUF:s årsredovisning granskas av ett externt revisionsorgan, Europeiska revisionsrätten (revisionsrätten), som utarbetar en årsrapport till Europaparlamentet och rådet. 5.2.BEVILJANDE AV ANSVARSFRIHET

5.2. BEVILJANDE AV ANSVARSFRIHET

Vid den slutliga kontrollen beviljas ansvarsfrihet för det ekonomiska genomförandet avseende EUF för ett givet räkenskapsår. Efter revision och slutversion av årsredovisningen åligger det rådet att lämna en rekommendation till Europaparlamentet, som därefter beslutar om kommissionen ska beviljas ansvarsfrihet för det ekonomiska genomförandet av EUF för ett givet räkenskapsår. Beslutet grundas på en översyn av räkenskaperna och på revisionsrättens årsrapport (som också innehåller en revisionsförklaring) samt på kommissionens svar på den ansvarsfrihetsbeviljande myndighetens frågor och eventuellt begärda ytterligare upplysningar.

SAMMANDRAG AV DET EKONOMISKA GENOMFÖRANDET 2023

* Nettobelopp, enbart tionde och elfte EUF.

Budgetgenomförande

År 2023 gjordes enskilda åtaganden och nettobetalningar på 720 miljoner euro respektive 2,053 miljoner euro inom ramen för tionde respektive elfte EUF. Det totala beloppet bruttobetalningar för fonderna uppgick till 2 103,48 miljoner euro, vilket motsvarar 105,17 % av målet på 2 000 miljoner euro som meddelats till medlemsstaterna.

Under 2022 beslutade rådet enhälligt att återanvända 600 miljoner euro i medel som dragits tillbaka från tionde och elfte EUF för finansiering av åtgärder mot livsmedelsförsörjningskrisen och mot ekonomiska chocker i AKS-länder till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Kommissionen hade redan gjort åtaganden för dessa 600 miljoner euro och betalat ut 221 miljoner euro 2022, följt av 87 miljoner euro 2023.

Verksamhetens påverkan på de finansiella rapporterna för helåret

I de finansiella rapporterna för helåret är påverkan till följd av ovan nämnda verksamhet mest märkbar när man tittar på följande:

- Förfinansiering (se not **2.2**): en minskning på 356 miljoner euro till stor del till följd av att färre förskott betalats ut. Denna minskning beror främst på det minskade antalet nya kontrakt som har undertecknats sedan 2021. Under 2021 uppgick de nya kontrakten till 2 118 miljoner euro, vilket märkbart minskade till 853 miljoner euro 2022. År 2023 stannade de nya kontrakten kvar på denna nivå, dvs. 860 miljoner euro, till följd av rådets beslut att omdirigera outnyttjade medel från den tionde och elfte EUF för att bistå AKS-länderna som svar på Rysslands anfallskrig på Ukraina.

- Likvida medel (se not **2.5**): en minskning med 426 miljoner euro främst på grund av minskade bidrag från givarna, som minskade från 2 500 miljoner euro 2022 till 1 800 miljoner euro 2023.

- Upplupna kostnader (se not **2.8**): En minskning med 147 miljoner euro som en följd av minskningen av antalet öppna kontrakt i slutet av året för vilka inga ersättningsanspråk godkändes fram till slutet av året.

- Driftskostnader (se not **3.4**): En sammanlagd minskning av driftskostnaderna med 608 miljoner euro, främst till följd av minskade utgifter i samband med programplanerat stöd, projekt inom AKS-staterna och bidrag till förvaltningsfonderna. Trots detta ökade utgifterna för katastrofbistånd, eftersom frigjorda medel från tionde och elfte EUF återanvändes för att bekämpa de negativa effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina i AKS-länderna.

EUROPEISKA UTVECKLINGSFONDEN
RÄKENSKAPSÅRET 2023

MEDEL SOM FÖRVALTAS AV EUROPEISKA KOMMISSIONEN

INNEHÅLL

EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET 10
BALANSRÄKNING FÖR EUF 11
EUF:s RESULTATRÄKNING 12
EUF:s KASSAFLÖDESANALYS 13
EUF:s REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA 14
BALANSRÄKNING PER EUF 15
RESULTATRÄKNING PER EUF 17
REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA PER EUF 18
NOTER TILL EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET 21
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅR FÖR DE AV EU:S FÖRVALTNINGSFONDER SOM KONSOLIDERATS I EUF 56
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2023 FÖR EU:S FÖRVALTNINGSFOND BÊKOU 57
BALANSRÄKNING 62
RESULTATRÄKNING 63
KASSAFLÖDESANALYS 64
FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2023 FÖR EU:s FÖRVALTNINGSFOND FÖR NÖDÅTGÄRDER I AFRIKA 65
BALANSRÄKNING 70
RESULTATRÄKNING 71
KASSAFLÖDESANALYS 72
KONSOLIDERAD FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET FÖR EUF OCH EU:S FÖRVALTNINGSFONDER 73
KONSOLIDERAD BALANSRÄKNING 74
KONSOLIDERAD RESULTATRÄKNING 75
KONSOLIDERAD KASSAFLÖDESANALYS 76
KONSOLIDERAD REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA 77
RAPPORT OM DET EKONOMISKA GENOMFÖRANDET AVSEENDE EUF 78

EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till miljoner euro.

BALANSRÄKNING FÖR EUF

miljoner euro

	Not	31.12.2023	31.12.2022
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Finansiella tillgångar	2.1	*87*	*67*
Förfinansiering	2.2	*574*	*488*
Bidrag till förvaltningsfonder	2.3	*216*	*254*
Fordringar med motprestation	2.4	*5*	*7*
		883	**816**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Finansiella tillgångar	2.1	*3*	*3*
Förfinansiering	2.2	*954*	*1 396*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	2.4	*24*	*27*
Likvida medel	2.5	*601*	*1 027*
		1 583	**2 454**
TOTALA TILLGÅNGAR		**2 466**	**3 270**
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Finansiella skulder	2.6	*(5)*	*(7)*
		(5)	**(7)**
KORTFRISTIGA SKULDER			
Betalningsåtaganden	2.7	*(391)*	*(426)*
Upplupna kostnader	2.8	*(984)*	*(1 131)*
		(1 375)	**(1 558)**
SUMMA SKULDER		**(1 380)**	**(1 565)**
NETTOTILLGÅNGAR		**1 086**	**1 705**
FONDER OCH RESERVER			
Infordrat fondkapital – aktiva EUF	2.9	*54 566*	*65 100*
Infordrat fondkapital från avslutade EUF som överförts från tidigare år	2.9	*2 252*	*2 252*
Ekonomiskt resultat överfört från tidigare år		*(53 484)*	*(62 834)*
Ekonomiskt resultat för året		*(2 249)*	*(2 813)*
NETTOTILLGÅNGAR		**1 086**	**1 705**

EUF:s RESULTATRÄKNING

miljoner euro

	Not	2023	2022
INTÄKTER			
Intäkter från transaktioner utan motprestation			
Återkravsverksamhet	3.1	*14*	*18*
		14	**18**
Intäkter från transaktioner med motprestation			
Finansiella intäkter	3.2	*9*	*2*
Övriga intäkter	3.2	*43*	*77*
		52	**80**
Totala intäkter		**65**	**98**
KOSTNADER			
Genomförd av andra enheter	3.3	*(3)*	*(1)*
Stödinstrument	3.4	*(2 181)*	*(2 789)*
Kostnader för samfinansiering	3.5	*(8)*	*4*
Finansieringskostnader	3.6	*(7)*	*(6)*
Övriga kostnader	3.7	*(116)*	*(119)*
Totala kostnader		**(2 315)**	**(2 911)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET		**(2 249)**	**(2 813)**

EUF:s KASSAFLÖDESANALYS

miljoner

	Not	2023	2022
Ekonomiskt resultat för året		*(2 249)*	*(2 813)*
Operativ verksamhet			
Kapitaltillskott – bidrag (netto)		*1 630*	*2 458*
(Ökning)/minskning av bidrag till förvaltningsfonder		*37*	*128*
(Ökning)/minskning av förfinansiering		*356*	*239*
(Ökning)/minskning av fordringar med motprestation och krav utan		*4*	*5*
Ökning/(minskning) av avsättningar		*2*	*1*
Ökning/(minskning) av finansiella skulder		*(3)*	*(1)*
Ökning/(minskning) av betalningsåtaganden		*(35)*	*(75)*
Ökning/(minskning) av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		*(148)*	*123*
Övriga intäkts- och kostnadsposter som inte påverkar likvida medel		*–*	*–*
Investeringsverksamhet			
*(Ökning)/minskning av finansiella tillgångar som inte är derivat värderade till verkligt värde via resultatet**		*(20)*	*(31)*
NETTOKASSAFLÖDE		**(426)**	**34**
Nettoökning/(nettominskning) av likvida medel		*(426)*	*34*
Likvida medel vid årets början	2.5	*1 027*	*994*
Likvida medel vid årets slut	2.5	*601*	*1 027*

EUF:s REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA

miljoner euro

	Fond-kapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fond-kapital – aktiva	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumulerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF överfört från tidigare år (E)	Reserv för verkligt värde (F)	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**–**	**2 061**
Kapitaltillskott – bidrag	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*	*–*	*–*		*2 457*
Ekonomiskt resultat för året	*–*	*–*	*–*	*(2 813)*	*–*		*(2 813)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**–**	**1 705**
Kapitaltillskott – bidrag	*(185)*	*(1 815)*	*1 630*	*–*	*–*		*1 630*
Avslutande av åttonde EUF	*(12 164)*		*(12 164)*	*12 164*	*–*		*(0)*
Ekonomiskt resultat för året	*–*	*–*	*–*	*(2 249)*	*–*		*(2 249)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2023	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 732)**	**2 252**	**–**	**1 086**

BALANSRÄKNING PER EUF

miljoner euro

	Not	31.12.2023 Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt	31.12.2022 Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR											
Finansiella tillgångar	2.1	–	–	*14*	*73*	*87*	–	–	*(1)*	*67*	*67*
Förfinansiering	2.2	–	–	*447*	*127*	*574*	–	–	*221*	*267*	*488*
Bidrag till förvaltningsfonder	2.3	–	*31*	*9*	*176*	*216*	–	*31*	*9*	*213*	*254*
Fordringar med motprestation	2.4	–	–	–	*5*	*5*	–	–	–	*7*	*7*
		–	**31**	**470**	**381**	**883**	**–**	**31**	**229**	**555**	**816**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR											
Finansiella tillgångar	2.1	–	–	–	*3*	*3*	–	–	–	*3*	*3*
Förfinansiering	2.2	–	*5*	*113*	*835*	*954*	–	*14*	*427*	*954*	*1 396*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	2.4	–	–	*10*	*14*	*24*	–	–	*10*	*16*	*27*
Interna transaktioner inom EUF		–	*(200)*	*426*	*(226)*	–	*180*	*(369)*	*803*	*(612)*	–
Likvida medel	2.5	–	–	–	*601*	*601*	–	–	–	*1 027*	*1 027*
		–	**(195)**	**549**	**1 229**	**1 583**	**180**	**(355)**	**1 240**	**1 389**	**2 454**
TOTALA TILLGÅNGAR		**–**	**(163)**	**1 020**	**1 610**	**2 466**	**180**	**(324)**	**1 469**	**1 945**	**3 270**
LÅNGFRISTIGA SKULDER											
Finansiella skulder	2.6	–	–	–	*(5)*	*(5)*	–	–	*(0)*	*(7)*	*(7)*
		–	**–**	**–**	**(5)**	**(5)**	**–**	**–**	**(0)**	**(7)**	**(7)**
KORTFRISTIGA SKULDER						–					
Betalningsåtaganden	2.7	–	–	*(63)*	*(328)*	*(391)*	–	*(0)*	*(34)*	*(391)*	*(426)*
Upplupna kostnader	2.8	–	–	*(129)*	*(855)*	*(984)*	–	*(7)*	*(119)*	*(1 006)*	*(1 131)*
		–	**–**	**(192)**	**(1 183)**	**(1 375)**	**–**	**(7)**	**(153)**	**(1 397)**	**(1 558)**
SUMMA SKULDER		**–**	**–**	**(192)**	**(1 188)**	**(1 380)**	**–**	**(7)**	**(153)**	**(1 404)**	**(1 565)**
NETTOTILLGÅNGAR		**–**	**(163)**	**827**	**422**	**1 086**	**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**

miljoner euro

	Not	31.12.2023 Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt	31.12.2022 Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt
Infordrat fondkapital – aktiva EUF	2.9	–	*10 442*	*20 834*	*23 290*	*54 566*	*12 164*	*10 450*	*20 960*	*21 527*	*65 100*
Infordrat fondkapital från avslutade EUF som överförts från tidigare år	2.9	–	*2 252*	–	–	*2 252*	*627*	*1 625*	–	–	*2 252*
Infordrat fondkapital som överförts mellan aktiva EUF	2.9	–	*(509)*	*(120)*	*628*	–	*(2 513)*	*2 010*	*(38)*	*541*	–
Ekonomiskt resultat överfört från tidigare år		–	*(12 350)*	*(19 607)*	*(21 527)*	*(53 484)*	*(10 098)*	*(14 410)*	*(19 325)*	*(19 001)*	*(62 834)*
Ekonomiskt resultat för året		–	*1*	*(280)*	*(1 970)*	*(2 249)*	–	*(6)*	*(282)*	*(2 526)*	*(2 813)*
NETTOTILLGÅNGAR		**–**	**(163)**	**827**	**422**	**1 086**	**180**	**(331)**	**1 315**	**541**	**1 705**

RESULTATRÄKNING PER EUF

miljoner euro

	Not	2023 Åttond	Nionde	Tionde	Elfte	Totalt	2022 Åttond	Nionde	Tionde	Elfte	Totalt
INTÄKTER											
Intäkter från transaktioner utan motprestation											
Återkravsverksamhet	3.1	–	–	*2*	*12*	*14*	–	*(1)*	*(8)*	*28*	*18*
		–	**–**	**2**	**12**	**14**	**–**	**(1)**	**(8)**	**28**	**18**
Intäkter från transaktioner med motprestation											
Finansiella intäkter	3.2	–	–	*(1)*	*10*	*9*	–	–	*2*	*1*	*2*
Övriga intäkter	3.2	–	*2*	*4*	*37*	*43*	–	*3*	*8*	*66*	*77*
		–	**2**	**4**	**46**	**52**	**–**	**3**	**10**	**67**	**80**
Totala intäkter		**–**	**2**	**5**	**58**	**65**	**–**	**1**	**2**	**94**	**98**
KOSTNADER											
Genomförd av andra enheter	3.3	–	–	–	*(3)*	*(3)*	–	–	–	*(1)*	*(1)*
Stödinstrument	3.4	–	*1*	*(276)*	*(1 906)*	*(2 181)*	–	*(5)*	*(295)*	*(2 489)*	*(2 789)*
Kostnader för samfinansiering	3.5	–	–	–	*(8)*	*(8)*	–	–	*22*	*(18)*	*4*
Finansieringskostnader	3.6	–	*1*	*(2)*	*(6)*	*(7)*	*1*	*2*	*(3)*	*(5)*	*(6)*
Övriga kostnader	3.7	–	*(3)*	*(8)*	*(106)*	*(116)*	–	*(5)*	*(8)*	*(107)*	*(119)*
Totala kostnader		**–**	**(1)**	**(286)**	**(2 028)**	**(2 315)**	**1**	**(7)**	**(284)**	**(2 620)**	**(2 911)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET		**–**	**1**	**(280)**	**(1 970)**	**(2 249)**	**1**	**(6)**	**(282)**	**(2 526)**	**(2 813)**

REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA PER EUF

miljoner euro

Åttonde EUF	Fondkapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fondkapital – aktiva EUF (B)	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumulerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF överfört från tidigare år (E)	Infordrat fondkapital som överförts mellan aktiva EUF (F)	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 512)**	**181**
Överföringar till och från tionde EUF			–			*(1)*	*(1)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**12 164**	**–**	**12 164**	**(10 098)**	**627**	**(2 513)**	**180**
Avslutande av åttonde EUF	*(12 164)*		*(12 164)*	*10 098*	*(627)*	*2 513*	*(180)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2023	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**

miljoner euro

Nionde EUF	Fond-kapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fondkapital – aktiva EUF (B)	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumulerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF överfört från tidigare år (E)	Infordrat fondkapital som överförts mellan aktiva EUF (F)	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**10 507**	**15**	**10 492**	**(14 410)**	**1 625**	**2 018**	**(274)**
Överföringar till och från tionde EUF		–	–				–
Överföringar till och från tionde EUF			–			*(8)*	*(8)*
Återbetalningar till medlemsstater	*(43)*		*(43)*				*(43)*
Ekonomiskt resultat för året			–	*(6)*			*(6)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**10 464**	**15**	**10 450**	**(14 416)**	**1 625**	**2 010**	**(331)**
Kapitaltillskott – bidrag		*(15)*	*15*				*15*

Överföringar till och från tionde och elfte EUF			*–*			*(4)*	*(4)*
Återbetalningar till medlemsstater	*(22)*		*(22)*				*(22)*
Avslutande av åttonde EUF				*2 066*	*627*	*(2 514)*	*179*
Ekonomiskt resultat för året			*–*	*1*		*–*	*1*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2023	**10 442**	**–**	**10 442**	**(12 348)**	**2 252**	**(509)**	**(163)**

miljoner euro

Tionde EUF	Fond-kapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fondkapital – aktiva EUF (B)	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumu-lerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF överfört från tidigare år (E)	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 324)**	**101**	**1 737**
Överföringar till och från åttonde och nionde EUF			–		*9*	*9*
Överföringar till och från elfte EUF			–		*(148)*	*(148)*
Ekonomiskt resultat för året			–	*(282)*		*(282)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**20 960**	**–**	**20 960**	**(19 606)**	**(38)**	**1 315**
Överföringar till och från åttonde och nionde EUF			–		*6*	*6*
Överföringar till och från elfte EUF		–	–		*(87)*	*(87)*
Återbetalningar till medlemsstater	*(126)*	–	*(126)*		–	*(126)*
Ekonomiskt resultat för året		–	–	*(280)*	–	*(280)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2023	**20 834**	**–**	**20 834**	**(19 886)**	**(120)**	**827**

miljoner euro

Elfte EUF	Fond-kapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fondkapital – aktiva EUF (B)	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumu-lerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF överfört från tidigare år (E)	Infordrat fondkapital som överförts mellan aktiva EUF (F)	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)+(G)
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**29 367**	**10 340**	**19 027**	**(19 002)**	**–**	**394**	**419**
Kapitaltillskott – bidrag		*(2 500)*	*2 500*			*148*	*2 648*
Ekonomiskt resultat för året			–	*(2 526)*		–	*(2 526)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**29 367**	**7 840**	**21 527**	**(21 528)**	**–**	**541**	**541**
Kapitaltillskott – bidrag		*(1 800)*	*1 800*			*87*	*1 887*
Återbetalningar till medlemsstater	*(36)*		*(36)*				*(36)*
Ekonomiskt resultat för året			–	*(1 970)*		–	*(1 970)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2023	**29 331**	**6 040**	**23 290**	**(23 498)**	**–**	**628**	**422**

NOTER TILL EUF:s FINANSIELLA RAPPORTER FÖR HELÅRET

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till miljoner euro.

1. VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

1.1. REDOVISNINGSPRINCIPER

De finansiella rapporterna för helåret ska ge information om en enhets ekonomiska ställning, resultat och kassaflöden. Informationen ska vara av ett sådant slag att den kan användas av ett stort antal användare.

De hänsynstaganden (eller redovisningsprinciper) som generellt ska följas vid utarbetandet av årsredovisningen finns fastställda i EU:s redovisningsregel 1 ”Årsredovisning” och är desamma som beskrivs i IPSAS 1: rättvisande bild, periodisering, kontinuerlig verksamhet, konsekvent utformning, väsentlighet, aggregering, kvittning och jämförande information. Den finansiella rapporteringen ska kännetecknas av relevanta, rättvisande (tillförlitliga), begripliga, aktuella, jämförbara och kontrollerbara uppgifter.

1.2. GRUND FÖR UTARBETANDET

1.2.1. Rapporteringsperiod

De finansiella rapporterna för helåret läggs fram för varje år. Räkenskapsåret börjar den 1 januari och slutar den 31 december.

1.2.2. Valuta och omräkningsunderlag

Årsredovisningen är uppställd i euro, som är EU:s funktionella valuta. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro enligt de omräkningskurser som gäller på dagen för de underliggande transaktionerna. Resultaträkningen visar även valutakursvinster eller valutakursförluster på transaktioner i utländsk valuta och efter omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till den vid årets utgång gällande valutakursen. Olika omräkningsmetoder tillämpas för materiella anläggningstillgångar respektive immateriella tillgångar, som behåller sin värdering till inköpspris omräknat i euro till den kurs som gällde på dagen för förvärvet.

Saldon vid årets slut för monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas i euro enligt Europeiska centralbankens (ECB) valutakurser som gäller den 31 december.

Eurons valutakurs

Valuta	31.12.2023	31.12.2022	Valuta	31.12.2023	31.12.2022
BGN	**1,9558**	1,9558	**PLN**	**4,3395**	4,6808
CZK	**24,724**	24,1160	**RON**	**4,9756**	4,9495
DKK	**7,4529**	7,4365	**SEK**	**11,096**	11,1218
GBP	**0,86905**	0,88693	**CHF**	**0,926**	0,9847
NOK	**11,2405**	10,5138	**JPY**	**156,33**	140,6600
HUF	**382,8**	400,8700	**USD**	**1,105**	1,0666

1.2.3. Användning av uppskattningar

Enligt internationella redovisningsstandarder för den offentliga sektorn (IPSAS) och god redovisningssed innehåller de finansiella rapporterna för helåret med nödvändighet vissa belopp som bygger på ledningens uppskattningar och antaganden utifrån de mest tillförlitliga uppgifterna. Viktiga uppskattningar omfattar, men begränsas inte till Viktiga uppskattningar omfattar, men begränsas inte till belopp för skulder för ersättningar till anställda, finansiella risker i samband med fordringar och belopp som redovisas i de noter som avser finansiella instrument, nedskrivningsreservering för finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde och skulder för finansiella garantiavtal, upplupna intäkter och kostnader, avsättningar, nedskrivning av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar,

nettoförsäljningsvärde för varulager, eventualtillgångar och eventualförpliktelser. Faktiska resultat kan avvika från dessa uppskattningar.

Rimliga uppskattningar är ett viktigt inslag i arbetet med att upprätta finansiella rapporter för helår och undergräver inte deras tillförlitlighet. En uppskattning kan behöva revideras om de omständigheter som uppskattningen bygger på förändras, eller till följd av ny information eller ökad erfarenhet. En reviderad uppskattning kan inte avse tidigare perioder och innebär inte att ett fel rättas till. Konsekvenserna av en ändrad uppskattning ska redovisas i resultatet under den period den blir känd.

1.2.4. Tillämpning av nya och ändrade redovisningsregler för Europeiska unionen (EAR)

Nya redovisningsregler (EAR) som är i kraft för budgetår som börjar den 1 januari 2023 eller senare

Inga nya redovisningsregler har fått verkan under det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2023 eller senare.

Nya redovisningsregler som har antagits men ännu inte hade trätt i kraft den 31 december 2023

Inga nya redovisningsregler antogs under 2023.

1.3. BALANSRÄKNING

1.3.1. Finansiella tillgångar

Klassificering vid det första redovisningstillfället

Klassificeringen av de finansiella instrumenten fastställs vid det första redovisningstillfället. De finansiella tillgångarna kan, baserat på förvaltningsmodell och egenskaperna för tillgångens kontraktsenliga kassaflöde, klassificeras i tre kategorier: Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via nettotillgångar/eget kapital eller finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet.

(i) Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde är finansiella tillgångar som inte är derivat och som uppfyller två villkor: 1) Enheten innehar tillgångarna för att uppbära sina kontraktsenliga kassaflöden. 2) På särskilt angivna dagar finns det kontraktsenliga kassaflöden som enbart utgörs av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

Denna kategori omfattar:

- Likvida medel.
- Lån (inklusive tidsbunden inlåning med ursprungliga löptider på över tre månader).
- Fordringar med motprestation

Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde ingår i omsättningstillgångar, utom de med löptid på mer än 12 månader från balansdagen.

(ii) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via nettotillgångar/eget kapital

Dessa finansiella tillgångar som inte är derivat har kontraktsenliga kassaflöden som bara utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Dessutom är förvaltningsmodellen att inneha finansiella tillgångar både för att uppbära kontraktsenliga kassaflöden och sälja de finansiella tillgångarna.

Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättningstillgångar om de förväntas bli realiserade inom tolv månader räknat från balansdagen.

Enheten innehar inga av dessa tillgångar i slutet av året.

(iii) Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Enheten klassificerar derivat och investeringar i eget kapital som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, eftersom de kontraktsenliga kassaflödena inte bara utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

Enheten klassificerar även skuldförbindelser som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, eftersom portföljen av skuldförbindelser förvaltas och värderas till portföljens verkliga värde.

Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättningstillgångar om de förväntas bli realiserade inom tolv månader räknat från balansdagen.

Första redovisningstillfälle och värdering

Köp av finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet redovisas på transaktionsdagen – dvs. den dag då enheten åtar sig att köpa tillgången. Likvida medel och lån redovisas när de likvida medlen deponeras hos ett finansinstitut eller lånet utbetalas till låntagare.

Finansiella tillgångar tas upp till verkligt värde vid första redovisningstillfället. För alla sådana finansiella tillgångar som inte tas upp till verkligt värde via resultatet läggs transaktionskostnaderna till det verkliga värdet vid det första redovisningstillfället. För finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultatet kostnadsförs transaktionskostnaderna i resultaträkningen.

Det verkliga värdet för en finansiell tillgång vid första redovisningstillfället är normalt transaktionspriset, bortsett från när transaktionen inte sker enligt armlängdsprincipen, dvs. utan eller till symbolisk ersättning för allmänpolitiska ändamål. I detta fall är skillnaden mellan det finansiella instrumentets verkliga värde och transaktionspriset en komponent utan motprestation som redovisas som en kostnad i resultaträkningen. I detta fall härleds det verkliga värdet för en finansiell tillgång från aktuella marknadstransaktioner för ett direkt likvärdigt instrument. Om det inte finns någon aktiv marknad för instrumentet härleds det verkliga värdet från en värderingsmetod som använder tillgängliga uppgifter från observerbara marknader.

Efterföljande värdering

Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden.

Finansiella tillgångar som tas upp till verkligt värde via resultatet redovisas därefter till verkligt värde. Vinster och förluster som beror på ändringar i det verkliga värdet (inklusive de som härrör från omräkningar av valutakurs och eventuell intjänad ränta) tas upp i resultaträkningen för den period då de uppkom.

Verkligt värde vid efterföljande värdering

Det verkliga värdet av investeringar med ett noterat pris på en aktiv marknad bygger på aktuell köpkurs. Om marknaden för en finansiell tillgång inte är aktiv beräknar EU det verkliga värdet genom värderingsmetoder (som även används för onoterade värdepapper och OTC-derivat). Metoderna omfattar bland annat analys av transaktioner mellan oberoende parter (armlängdsprincipen) på senare tid, hänvisningar till andra i väsentliga drag liknande instrument, analys av diskonterade kassaflöden, optionsvärderingsmodeller och andra värderingsmetoder som vanligen används av marknadsaktörerna.

Investeringar i riskkapitalfonder som inte har ett noterat pris på en aktiv marknad värderas till nettoandelsvärdet, vilket betraktas som en motsvarighet till det verkliga värdet.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

EU redovisar och värderar en nedskrivningsförlust från förväntade kreditförluster för finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde och till verkligt värde via nettotillgångar/eget kapital.

Den förväntade kreditförlusten är nuvärdet av skillnaden mellan de kontraktsenliga kassaflödena och de kassaflöden som EU förväntar sig att få. Förväntade kreditförluster bygger på rimlig och verifierbar information som är tillgänglig utan onödiga kostnader eller insatser på balansdagen.

För tillgångar till upplupet anskaffningsvärde minskas tillgångens redovisade värde med beloppet för nedskrivningsförlusten, som tas upp i resultaträkningen. Om beloppet för nedskrivningsförlusten minskar under en efterföljande period, återförs den tidigare redovisade nedskrivningsförlusten via resultaträkningen.

(a) *Fordringar*

Enheten värderar en nedskrivningsförlust till beloppet för förväntade kreditförluster under resten av löptiden med hjälp av lättnadsregler (t.ex. avsättningsmatris).

(b) *Likvida medel*

Enheten innehar likvida medel på löpande bankkonton och tidsbunden inlåning på upp till 3 månader. De likvida medlen innehas i banker med mycket höga kreditbetyg, vilket gör att sannolikheten för fallissemang är mycket låg. Med tanke på den korta löptiden och den låga sannolikheten för fallissemang är de förväntade kreditförlusterna från likvida medel försumbara. Följaktligen redovisas ingen nedskrivningsreservering för motsvarigheter till likvida medel.

(c) *Lån*

Förväntade kreditförluster mäts med en trestegsmodell som tar hänsyn till sannolikhetsviktade fallissemangshändelser under den finansiella tillgångens löptid och kreditriskens utveckling sedan den finansiella tillgångens starttidpunkt. För lån är starttidpunkten dagen för det oåterkalleliga låneåtagandet.

Om det inte sker någon betydande ökning av kreditrisken sedan starttidpunkten (steg 1) är nedskrivningsförlusten den förväntade kreditförlusten från potentiella fallissemangshändelser under de närmaste 12 månaderna från balansdagen (12 månaders förväntade kreditförluster). Om det har skett en betydande ökning av kreditrisken sedan starttidpunkten (steg 2) eller om det finns objektiva belägg för en kreditförsämring (steg 3), motsvarar nedskrivningsförlusten de förväntade kreditförlusterna till följd av potentiella fallissemangshändelser under den finansiella tillgångens hela löptid (förväntade kreditförluster under resten av löptiden).

Borttagande ur räkenskaperna

Finansiella instrument tas bort ur räkenskaperna när rätten till ingående kassaflöden från investeringen har upphört eller enheten överlåtit i stort sett alla risker och fördelar som är förknippade med ägandet till en annan part. Försäljning av finansiella tillgångar via resultatet redovisas på transaktionsdagen.

1.3.2. Förfinansieringsbelopp

Förfinansiering är en betalning som avser att förse stödmottagarna med ett kontant förskott, dvs. en fixkassa. Den kan delas upp på ett antal betalningar över en period som fastställs i ett särskilt kontrakt, beslut eller avtal eller i en grundläggande rättsakt. Fixkassan eller förskottet återbetalas eller används i det syfte för vilket det beviljats under den period som anges i överenskommelsen. Om stödmottagarna inte har några stödberättigande kostnader ska förfinansieringen återbetalas till enheten. Eftersom enheten behåller kontrollen över förfinansieringen och har rätt till återbetalning av den icke bidragsberättigande delen, redovisas beloppet som en tillgång.

Förfinansiering redovisas första gången i balansräkningen när kontanter överförs till mottagaren. Den värderas till det utbetalade beloppet. Under efterföljande perioder värderas förfinansieringen till det belopp som redovisades första gången i balansräkningen minus bidragsberättigande kostnader (inklusive uppskattade belopp vid behov) som uppkommit under perioden.

1.3.3. Fordringar och krav

EU:s redovisningsregler kräver en separat redovisning av transaktioner med respektive utan motprestation. För att skilja mellan de båda kategorierna ska begreppet ”fordringar” reserveras för transaktioner med motprestation, medan termen ”krav” används för ”krav utan motprestation”, dvs. transaktioner utan motprestation när EU erhåller värde från en annan enhet utan att ge ett ungefärligt lika värde i utbyte (t.ex. egna medel från medlemsstaterna).

Fordringar avseende transaktioner med motprestation uppfyller definitionen för finansiella instrument. Enheten klassificerade dem som finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde och värderade dem i enlighet med detta.

Krav avseende transaktioner utan motprestation tas upp till verkligt värde vid förvärvstidpunkten minus nedskrivningar på grund av värdeminskning. Nedskrivning på grund av värdeminskning görs när det finns objektiva tecken på att enheten inte kommer att kunna uppbära hela kravet enligt de ursprungliga villkoren. Nedskrivning görs med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och det kravbelopp som kan uppbäras. Nedskrivningsbeloppet förs upp i resultaträkningen.

1.3.4. Likvida medel

Likvida medel är finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde och innefattar kontanter, inlåning i bank som kan tas ut på begäran eller med kort varsel och andra kortfristiga i hög grad likvida placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

1.3.5. Betalningsåtaganden

I kortfristiga skulder ingår både beloppen för transaktioner med motprestation, som köp av varor och tjänster, och transaktioner utan motprestation, exempelvis relaterade till ersättningsanspråk från mottagare av stöd, bidrag eller annan EU-finansiering, samt mottagen förfinansiering (se not **1.4.1**).

När bidrag eller annan finansiering tillhandahålls mottagarna tas deras ersättningsanspråk upp som betalningsåtaganden med det begärda beloppet när ersättningsanspråket inkommer. Efter verifiering och godkännande av vilka kostnader som är bidragsberättigande värderas betalningsåtaganden till det belopp som godkänts och är bidragsberättigande.

Betalningsåtaganden som uppkommer till följd av inköp av varor och tjänster redovisas till det ursprungliga beloppet när fakturan kommer in. Motsvarande kostnader förs upp i räkenskaperna när varorna eller tjänsterna levererats och godkänts av enheten.

1.3.6. Finansiella skulder

Finansiella skulder klassificeras som finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde, finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet eller som skulder för finansiella garantiavtal.

Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde redovisas första gången till verkligt värde inklusive transaktionskostnader som uppkommit och redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. De tas bort från rapporten över finansiell ställning om och endast om förpliktelsen fullgörs, undantas, annulleras eller löper ut.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet innefattar derivat när deras verkliga värde är negativt. Om ett garantiavtal kräver att enheten gör betalningar till följd av förändringar i priser på finansiella instrument eller valutakurser är garantiavtalet ett derivat. De hanteras redovisningsmässigt på samma sätt som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet.

Enheten redovisar en skuld för finansiella garantiavtal när den ingår ett avtal som kräver att angivna betalningar görs för att ersätta innehavaren av garantin för en förlust denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalningar vid förfall enligt de ursprungliga eller ändrade villkoren i ett skuldinstrument. Skulder för finansiella garantiavtal tas upp till verkligt värde vid första redovisningstillfället.

Den efterföljande värderingen beror på utvecklingen av den finansiella garantins kreditriskexponering. Om det inte sker någon betydande ökning av kreditrisken (steg 1) värderas finansiella garantiskulder till det högsta av de förväntade kreditförlusterna på 12 månader och det belopp som ursprungligen redovisades minus, i tillämpliga fall, ackumulerad avskrivning. Om det sker en betydande ökning av kreditrisken (steg 2) värderas finansiella garantiskulder till det högsta av de förväntade kreditförlusterna för resten av löptiden och det belopp som ursprungligen redovisades minus, i tillämpliga fall, ackumulerad avskrivning.

Finansiella skulder klassificeras som långfristiga skulder, med undantag för dem som förfaller inom tolv månader från balansdagen. Finansiella garantiavtal klassificeras som kortfristiga skulder, utom om enheten har en ovillkorlig rätt att skjuta upp regleringen av skulden i minst tolv månader efter balansdagen.

1.3.7. Upplupna intäkter och kostnader och förutbetalda intäkter och kostnader

Transaktioner och andra händelser ska tas upp i den finansiella rapporten för helåret för den period som de hänför sig till. Upplupna intäkter tas upp i den finansiella rapporten för helåret vid årets utgång avseende tjänster som utförts men ännu inte fakturerats och varor som levererats av enheten men ännu

inte fakturerats, samt för sådana händelser som omfattas av en avtalsenlig överenskommelse (t.ex. med hänvisning till ett avtal). Intäkter tas vid årets slut upp som förutbetalda intäkter för påföljande redovisningsperiod om faktura utställts men tjänsterna ännu inte utförts eller varorna ännu inte levererats.

Kostnader tas också upp under den period de avser. Vid redovisningsperiodens slut kostnadsförs upplupna kostnader med det belopp som överföringsskyldigheten beräknas uppgå till för perioden. De upplupna kostnaderna beräknas enligt de detaljerade operativa och praktiska riktlinjer som räkenskapsföraren utfärdat. De syftar till att säkerställa att den finansiella rapporten för helåret ger en rättvisande bild av den ekonomiska och övriga situation som beskrivs. Analogt gäller att förutbetalda kostnader tas upp för påföljande redovisningsperiod om en betalning har gjorts i förväg för tjänster eller varor som ännu inte har utförts eller mottagits.

1.4. RESULTATRÄKNING

1.4.1. Intäkter

Intäkterna omfattar bruttoinflöden av ekonomiska fördelar eller tjänstepotential som mottagits eller kommer att mottas av enheten, vilket representerar en annan ökning av nettotillgångarna än ökningar som avser bidrag från ägare.

Beroende på de underliggande transaktionernas karaktär görs i resultaträkningen åtskillnad mellan följande intäkter:

Intäkter från transaktioner utan motprestation

Intäkter från transaktioner utan motprestation utgörs av skatter och transfereringar, eftersom överlåtaren tillhandahåller medel till den mottagande enheten utan att denna direkt lämnar ett ungefärligt motsvarande värde i utbyte. Transfereringar är inflöden av framtida ekonomiska fördelar eller tjänstepotential från andra transaktioner utan motprestation än skatter. För EU:s enheter består transfereringarna mestadels av medel från kommissionen (t.ex. ett utjämningsbidrag till de traditionella organen, driftsstöd för överenskommelse om medverkan).

Enheten ska redovisa en tillgång vid transfereringar när enheten kontrollerar medlen till följd av tidigare händelser (transfereringen) och förväntas erhålla framtida ekonomiska fördelar eller tjänstepotential från dessa medel och när det verkliga värdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Ett inflöde av medel från en transaktion utan motprestation som tas upp som en tillgång (dvs. likvida medel) tas även upp som en intäkt, utom i den mån enheten har en befintlig förpliktelse med avseende på transfereringen (villkor), som behöver uppfyllas innan intäkten kan bokföras. Fram till dess att villkoret är uppfyllt tas intäkterna upp som förutbetalda intäkter och redovisas som en skuld.

Intäkter från transaktioner med motprestation

Intäkter från försäljning av varor eller tjänster redovisas när de väsentliga risker och fördelar som är förknippade med ägandet övergår på köparen. Intäkter från en transaktion som avser tillhandahållande av tjänster redovisas i förhållande till hur långt transaktionen slutförts på balansdagen.

(a) *Ränteintäkter och räntekostnader*

Ränteintäkter och räntekostnader från finansiella tillgångar och finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde redovisas i resultaträkningen enligt effektivräntemetoden. Det är en metod för att beräkna det upplupna anskaffningsvärdet av en finansiell tillgång eller finansiell skuld och för fördelning av ränteintäkter eller räntekostnader över den relevanta perioden.

(b) *Intäkter från utdelningar*

Intäkter från utdelningar och liknande värdeöverföring redovisas när rätten till utbetalning fastställs.

(c) *Intäkter från och kostnader för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet*

Detta avser vinster (intäkter) i verkligt värde och förluster (kostnader) i verkligt värde från dessa finansiella tillgångar, inklusive de som härrör från valutakursomräkning. För räntebärande finansiella tillgångar omfattar detta även ränta.

(d) *Intäkter från finansiella garantiavtal*

Intäkterna från finansiella garantiavtal (garantipremie) redovisas över den tid som enheten är redo att ersätta innehavaren av det finansiella garantiavtalet för den kreditförlust denne kan ådra sig.

1.4.2. Kostnader

Kostnader är minskningar i ekonomiska fördelar eller tjänstepotential under rapporteringsperioden i form av utflöden eller förbrukning av tillgångar eller uppkomst av skulder som leder till minskade nettotillgångar. De inbegriper både kostnader för transaktioner med motprestation och kostnader för transaktioner utan motprestation.

Kostnader för transaktioner med motprestation som grundas på inköp av varor och tjänster redovisas när varorna eller tjänsterna levererats och godkänts av enheten. De värderas till det ursprungliga fakturabeloppet. På balansdagen kostnadsförs i resultaträkningen de kostnader för tjänster som tillhandahållits under perioden men för vilka en faktura ännu inte har mottagits eller godkänts.

Utgifter från transaktioner utan motprestation avser överföringar till mottagare och kan vara av tre olika slag, såsom fordringar, överföringar enligt avtal samt skönsmässigt beviljade stöd, bidrag eller donationer. En överföring tas upp som kostnad under den period då de händelser som givit anledning till att den inträffat uppkommer, förutsatt att typen av överföring är tillåten enligt bestämmelserna eller förutsatt att den godkänts i avtal, stödmottagaren uppfyller eventuella behörighetskriterier samt att en rimlig beräkning kan göras av beloppet.

Mottagna ansökningar om utbetalning eller ersättningsanspråk som uppfyller kriterierna redovisas som kostnader motsvarande det bidragsberättigande beloppet. Vid årets slut beräknas beloppet för de bidragsberättigande kostnader som stödmottagarna ådragit sig, men ännu inte rapporterat, och det redovisas som upplupna kostnader.

1.5. EVENTUALTILLGÅNGAR OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER

1.5.1. Eventualtillgångar

En eventualtillgång är en potentiell tillgång som uppkommit på grund av tidigare händelser, men som bara kan bekräftas om en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller inte inträffar och vilka inte helt ligger inom enhetens kontroll. Uppgifter om en eventualtillgång redovisas i det fall ett inflöde av ekonomiska fördelar eller tjänstepotential är sannolikt.

1.5.2. Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse är en potentiell förpliktelse som bara kan bekräftas om en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller inte inträffar och vilka inte helt ligger inom enhetens kontroll, eller en befintlig förpliktelse där det inte är sannolikt att ett utflöde av ekonomiska fördelar eller tjänstepotential kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

En eventualförpliktelse uppkommer även under de sällsynta omständigheter när en befintlig förpliktelses belopp inte kan värderas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser tas inte upp i räkenskaperna. Upplysningar ska lämnas om eventualförpliktelser, såvida inte sannolikheten för ett utflöde av ekonomiska fördelar eller tjänstepotential är ytterst liten.

1.6. FONDKAPITAL

Medlemsstaterna i EUF ger bidrag till fonden för genomförandet av EUF:s program enligt vad som anges i det interna avtalet för varje EUF. Enligt den tillämpliga rättsliga grunden fattas beslut om infordran av medel, dvs. begäran om finansiering för ett givet år n, genom ett rådsbeslut under år n-1, där de medel som ska tas emot är tydligt fördelade på särskilda framtida perioder.

Bidragen uppfyller kriterierna för bidrag från ägarna (redovisningsregel 1) och behandlas som fondkapital i EUF:s finansiella rapport för helåret. Fondkapitalet utgör det totala bidragsbelopp som ska tas emot från medlemsstaterna i EUF. Eftersom det icke infordrade fondkapitalet öppet dras av från det totala fondkapitalet (se redogörelse för ändringar i nettotillgångarna), redovisas bara det infordrade fondkapitalet i balansräkningen.

Eftersom de överenskomna bidragen är fördelade på särskilda rapporteringsperioder, och eftersom EUF:s rättsliga anspråk gentemot medlemsstaterna i EUF bara uppkommer under dessa perioder, redovisas alla belopp som tagits emot i förskott som förutbetalda kapitaltillskott under betalningsåtaganden i stället för som infordrat kapital.

1.7. SAMFINANSIERING

De samfinansieringsbidrag som tas emot redovisas som betalningsåtaganden till medlemsstater, icke-medlemsstater och andra eftersom de uppfyller kriterierna för villkorade intäkter från transaktioner utan motprestation. Det krävs att EUF använder bidragen för att tillhandahålla tjänster till tredje parter, annars åligger det EUF att återbetala medlen (bidrag som tagits emot). Utestående betalningsåtaganden för samfinansieringsavtal består av det samfinansieringsbidrag som har tagits emot minus de kostnader som har uppkommit i samband med projektet. Därför påverkas inte nettotillgångarna.

Kostnader för samfinansierade projekt tas upp i redovisningen allteftersom de uppkommer. Motsvarande bidragsbelopp bokförs som driftsintäkter och det ekonomiska resultatet påverkas inte.

2. NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

TILLGÅNGAR

2.1. FINANSIELLA TILLGÅNGAR

En finansiell tillgång är varje tillgång i form av följande:

a) Likvida medel.

b) Egetkapitalinstrument i en annan enhet.

c) Avtalsenlig rätt erhålla likvida medel eller annan finansiell tillgång från en annan enhet, eller byta en finansiell tillgång eller finansiell skuld med annan enhet under villkor som kan vara förmånliga för enheten.

d) Ett avtal som kommer att eller kan komma att regleras i enhetens egna egetkapitalinstrument.

Finansiella tillgångar klassificeras i följande kategorier: finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via nettotillgångar/eget kapital. Hur finansiella instrument klassificeras bestäms när de redovisas för första gången, och omprövas på varje balansdag.

EUF:s finansiella tillgångar består av finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet och lån enligt följande:

miljoner euro

	31.12.2023	31.12.2022
Långfristiga		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	*70*	*61*
Lån	*16*	*5*
	87	**67**
Kortfristig		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	*3*	*3*
	3	**3**
Totalt	**89**	**69**

De finansiella tillgångarna värderade till verkligt värde via resultatet på 70 miljoner euro avser investeringar i eget kapital inom följande områden:

- Förnybar hållbar energi via Climate Investor One, ElectriFI och Geeref.
- Främjande av inkluderande finansiering för småbrukare och små och medelstora företag på landsbygden via ABC Fund.
- Finansiell inkludering i Uganda via aBi Finance.
- Skapande av arbetstillfällen och hållbar tillväxt i Afrika via Boost Africa-initiativet.

De långfristiga lånen till ett värde av 16 miljoner euro berör två huvudområden: Hållbart jordbruk via AgriFI och tillgång till och produktion av el från hållbara energikällor via ElectriFI:s investeringsfacilitet.

3 miljoner euro under långfristiga finansiella tillgångar avser helt en investering i eget kapital inom ramen för finansieringsinstrumentet ElectriFI som syftar till att finansiera projekt i ett tidigt skede och små projekt som är inriktade på tillgång till och produktion av el från hållbara energikällor på framväxande marknader, med särskilt fokus på Afrika söder om Sahara.

2.2. FÖRFINANSIERING

Många kontrakt innehåller bestämmelser om förskottsbetalning innan arbetet påbörjats eller innan några varor har levererats eller tjänster tillhandahållits. Ibland anges i kontraktens betalningsplaner att

betalningar ska göras på grundval av en lägesrapport. Förfinansiering betalas vanligtvis i det lands eller det territoriums valuta där projektet genomförs.

Tidpunkten för förfinansiering avgör om den redovisas som en kortfristig eller långfristig förfinansiering. Nyttjandet bestäms av den underliggande överenskommelsen för projektet. Eventuellt nyttjande som måste ske inom tolv månader från balansdagen redovisas som kortfristig förfinansiering. Eftersom många EUF-projekt är långfristiga måste förskotten finnas tillgängliga i över ett år. Därför tas viss förfinansiering upp som anläggningstillgångar.

miljoner euro

	Not	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Långfristig förfinansiering	2.2.1	–	–	*447*	*127*	*574*	*488*
Kortfristig förfinansiering	2.2.2	–	*5*	*113*	*836*	*954*	*1 396*
Totalt		**–**	**5**	**560**	**963**	**1 529**	**1 884**

Minskningen av den totala förfinansieringen med 356 miljoner euro den 31 december 2023 kan till stor del förklaras av minskningen av utbetald förfinansiering till stödmottagarna inom ramen för elfte EUF, från 1 221 miljoner euro 2022 till 963 miljoner euro 2023. Detta ligger i linje med EUF:s livscykel och hänger också samman med utvecklingen av antalet öppna kontrakt. Elfte EUF nådde slutet av sin löptid när tidsfristklausulen trädde i kraft i slutet av 2020. Detta beror på att inga ytterligare finansieringsöverenskommelser kan undertecknas sedan den 1 januari 2021 inom ramen för elfte EUF. Särskilda kontrakt för befintliga överenskommelser kan emellertid fortfarande undertecknas. Detta ledde till en minskning av de nya kontrakt som undertecknades, från 2 118 miljoner euro 2021 till 853 miljoner euro 2022 och 860 miljoner euro 2023.

Förfinansieringen från tionde EUF minskade från 648 miljoner euro 2022 till 560 miljoner euro 2023, i linje med den normala tendens som konstaterades 2021 och i överensstämmelse med EUF:s livscykel.

427 miljoner euro i långfristig förfinansiering avser den öppna förfinansieringen av två kontrakt inom ramen för EU:s förvaltningsfond för infrastruktur i Afrika. Syftet med denna förvaltningsfond är att ge ekonomiskt stöd med bidrag till infrastrukturprojekt utöver den långsiktiga finansiering som tillhandahålls av projektfinansiärer. Tillhandahållandet av sådana bidragsmedel ökar den långsiktiga finansieringen från deltagande finansinstitut. När avtalen undertecknades ansågs förvaltningsfondens typ av åtgärder omfattas i tillräcklig utsträckning av avtalet (det fanns ännu ingen mall tillgänglig för finansieringsinstrument, och denna typ av instrument nämndes inte heller i förordningen). Betalningar inom ramen för dessa avtal registrerades därför som förfinansiering och inte som en del av finansieringsinstrumentet. På grund av förvaltningsfondens långsiktiga verksamhet är den årliga avräkningen av den gamla förfinansieringen av EU:s förvaltningsfond för infrastruktur i Afrika mycket begränsad och utspridd över åren. För att bättre återspegla projektvillkoren omklassificerades därför den öppna förfinansieringen på 427 miljoner euro till långfristig finansiering (se not **3.4**).

2.2.1. Långfristig förfinansiering per förvaltningsmetod

miljoner euro

	31.12.2023	31.12.2022
Direkt förvaltning		
Genomförd av:		
Europeiska kommissionen	*15*	*11*
EU:s genomförandeorgan	*2*	*10*
EU-delegationer	*7*	*7*
	24	**28**
Indirekt förvaltning		
Genomförd av:		
EIB och EIF	*436*	*181*
Internationella organisationer	*74*	*221*
Privaträttsliga organ med offentliga förvaltningsuppgifter	*16*	*16*
Offentligrättsliga organ	*17*	*25*
Tredjeländer	*7*	*16*
EU-organ och offentlig-privata partnerskap	–	*1*
	550	**460**

Totalt	**574**	**488**

2.2.2. Kortfristig förfinansiering

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Förfinansiering (brutto)	–	*7*	*749*	*4 150*	*4 906*	*5 616*
Clearad genom periodavgränsning	–	*(2)*	*(636)*	*(3 314)*	*(3 952)*	*(4 220)*
Totalt	**–**	**5**	**113**	**835**	**954**	**1 396**

2.2.3. Kortfristig förfinansiering per förvaltningsmetod

miljoner euro

	31.12.2023	31.12.2022
Direkt förvaltning		
Genomförd av:		
Europeiska kommissionen	*55*	*85*
EU:s genomförandeorgan	*3*	*10*
EU-delegationer	*82*	*105*
	140	**200**
Indirekt förvaltning		
Genomförd av:		
EIB och EIF	*87*	*209*
Internationella organisationer	*431*	*642*
Privaträttsliga organ med offentliga förvaltningsuppgifter	*78*	*96*
Offentligrättsliga organ	*98*	*116*
Tredjeländer	*119*	*131*
EU-organ och offentlig-privata partnerskap	*1*	*2*
	814	**1 196**
Totalt	**954**	**1 396**

2.2.4. Garantier som erhållits i samband med förfinansiering

Vid förfinansiering ställs säkerheter i form av garantier som frigörs när den slutliga betalningsansökan för projektet har betalats.

miljoner euro

	31.12.2023	31.12.2022
Garantier vid förfinansiering	*32*	*37*

Dessa 32 miljoner euro omfattar garantier som är avsedda att säkerställa förfinansiering som betalas ut under direkt förvaltning där EUF är mottagare av garantin. Huvuddelen av förfinansieringen betalas dock ut inom ramen för den indirekta förvaltningen där mottagaren av garantin inte är EUF utan den upphandlande myndigheten. Genom dessa garantier säkerställs EUF:s tillgångar, även om fonden inte är mottagaren. År 2023 uppgick det totala värdet av sådana garantier till 426 miljoner euro.

2.3. BIDRAG TILL FÖRVALTNINGSFONDER

Denna rubrik motsvarar det belopp som betalats ut som bidrag till EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika och EU:s förvaltningsfond Bêkou. Bidragen anges netto efter avdrag av de kostnader hos förvaltningsfonderna som kan hänföras till EUF.

Bidragen till förvaltningsfonderna genomförs av EUF genom direkt förvaltning.

miljoner euro

	Nettobidrag den 31.12.2022	Bidrag som betalats 2023	Fördelning av förvaltningsfonderna s nettokostnader	Nettobidrag den 31.12.2023
Afrika	*243*	*231*	*(287)*	*186*
Bêkou	*11*	*43*	*(24)*	*30*
Totalt	**254**	**274**	**(311)**	**216**

Minskningen av bidragen som betalats från 330 miljoner euro 2022 till 274 miljoner euro 2023 härrör från minskningen av förvaltningsfondernas kostnader till följd av avvecklingen av båda förvaltningsfonderna. I slutet av 2021 hade EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika och EU:s förvaltningsfond Bêkou nått höjden av sin verksamhet och närmade sig slutet av avtalsperioden. Den avveckling av förvaltningsfonderna som inleddes därefter ledde till en minskning av antalet öppna kontrakt och därmed till en minskning av kostnaderna.

2.4. FORDRINGAR MED MOTPRESTATION OCH KRAV UTAN MOTPRESTATION

Transaktioner med motprestation är transaktioner där enheterna erhåller tillgångar eller tjänster, eller får skulder annullerade, och direkt ger ett ungefärligt lika värde (primärt i form av varor, tjänster eller användning av tillgångar) till den andra parten i utbyte. Transaktioner utan motprestation är transaktioner där en enhet antingen tar emot värde från en annan enhet, utan att direkt ge ett ungefärligt lika värde i utbyte, eller ger värde till en annan enhet, utan att direkt ta emot ett ungefärligt lika värde i utbyte.

2.4.1. Långfristiga fordringar med motprestation

Den 31 december 2023 hade EUF 5 miljoner euro i långfristiga fordringar med motprestation. Dessa bestod huvudsakligen av förutbetalda kostnader som härrörde från flera olika finansieringsinstrument.

2.4.2. Kortfristiga fordringar med motprestation och krav utan motprestation

miljoner euro

	Not	31.12.2023	31.12.2022
Krav avseende transaktioner utan motprestation	2.4.2.1	*13*	*15*
Fordringar avseende transaktioner med motprestation	2.4.2.2	*12*	*12*
Totalt		**24**	**27**

2.4.2.1. Krav avseende transaktioner utan motprestation

miljoner euro

	Åtton de EUF	Niond e EUF	Tiond e EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Kunder	–	*3*	*44*	*9*	*55*	*56*
Offentliga organ	–	*4*	*13*	*2*	*19*	*19*
Tredjeländer	–	*1*	*4*	*1*	*6*	*7*
Nedskrivet belopp	–	*(7)*	*(55)*	*(6)*	*(68)*	*(67)*
Totalt	**–**	**1**	**7**	**5**	**13**	**15**

2.4.2.2. Fordringar avseende transaktioner med motprestation

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Upplupna intäkter	–	–	–	*1*	*1*	*1*
Interna transaktioner inom EUF	–	*(200)*	*426*	*(225)*	–	*1*
Övriga	–	–	*4*	*7*	*11*	*10*
Totalt	**–**	**(200)**	**430**	**(218)**	**12**	**12**

Av effektivitetsskäl tilldelas den gemensamma kassan för alla EUF elfte EUF. Det medför transaktioner mellan de olika EUF, vilka utjämnas genom interna transaktioner mellan EUF:s olika balansräkningar.

Rubriken ”Övriga” omfattar huvudsakligen fordringar som härrör från finansieringsinstrument. Av de övriga fordringarna på 11 miljoner euro rör ett belopp på 4 miljoner euro en fordran från den globala fonden för energieffektivitet och förnybar energi (Geeref), och ett belopp på 7 miljoner euro rör en fordran från Climate Investor One.

2.5. LIKVIDA MEDEL[2]

Likvida medel är finansieringsinstrument värderade till upplupet anskaffningsvärde och innefattar kontanter, inlåning i bank som kan tas ut på begäran eller med kort varsel (såsom löpande konton och sparkonton) och andra kortfristiga i hög grad likvida placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Särskilda konton						
Centralbanker	–	–	–	*341*	*341*	*835*
	–	**–**	**–**	**341**	**341**	**835**
Löpande konton						
Affärsbanker	–	–	–	*193*	*193*	*161*
Likvida medel som hör till finansieringsinstrument	–	–	–	*67*	*67*	*31*
	–	**–**	**–**	**260**	**260**	**192**
Totalt	**–**	**–**	**–**	**601**	**601**	**1 027**

Minskningen med 426 miljoner euro i likvida medel beror främst på att centralbankernas kontantreserver har minskat. Denna minskning kan tillskrivas minskningen av de infordrade bidragen, som minskade från 2 500 miljoner euro 2022 till 1 800 miljoner euro 2023. Dessutom erhöll medlemsstaterna en återbetalning på 43 miljoner euro från nionde EUF för den första delbetalningen 2023, medan Förenade kungariket begärde att dess bidrag för den andra och tredje delbetalningen 2023 på 154 miljoner euro skulle avräknas från deras utestående andel i tionde och elfte EUF (se not **2.9.1**).

Liksom under föregående år och för att begränsa motpartsrisken hålls mer likvida medel i konton hos centralbanker än hos affärsbanker (se not **5.1**).

[2] I enlighet med artikel 53 i budgetförordningen för elfte EUF redovisas likvida medel i balansräkningen för elfte EUF. De olika typerna av bankkonton anges i kapitel 5 om hantering av finansiella risker.

SKULDER

2.6. FINANSIELLA SKULDER

En finansiell skuld är varje skuld i form av

a) avtalsenlig förpliktelse att erlägga kontanter eller annan finansiell tillgång till ett annat företag, eller byta en finansiell tillgång eller finansiell skuld med annat företag under villkor som kan vara oförmånliga för företaget, eller

b) ett avtal som kommer att eller kan komma att regleras i enhetens egna egetkapitalinstrument.

Finansiella skulder klassificeras i följande kategorier: finansiella skulder till verkligt värde via resultatet, andra finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde eller skulder för finansiella garantiavtal.

miljoner euro

	Not	31.12.2023	31.12.2022
Långfristiga			
Finansiella avsättningar	2.6.1	*3*	*1*
Finansiellt garantiåtagande	2.6.2	*1*	*1*
Övriga finansiella skulder	2.6.3	*1*	*2*
Betalningsåtaganden från samfinansiering	2.6.4	*1*	*3*
Totalt		**5**	**7**

2.6.1. Finansiella avsättningar

Dessa avsättningar motsvarar de uppskattade kreditförluster som kommer att uppstå i förhållande till de lån som ges inom ramen för olika finansieringsinstrument.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Finansiella bestämmelser	–	–	–	*3*	*3*	*1*

Beloppet på 3 miljoner euro motsvarar den beräknade förlusten när det gäller de lån som ges inom ramen för följande finansieringsinstrument: ElectriFI CW och ElectriFI CW II och den regionala AgriFI för AKS-länderna.

2.6.2. Finansiella garantier

Dessa avsättningar motsvarar de beräknade förluster som kommer att uppstå i samband med garantier som ställs inom ramen för olika finansiella instrument där anförtrodda enheter har befogenhet att utfärda garantier i eget namn men för EUF:s räkning och på dess risk. EDF:s finansiella risk avseende garantierna är begränsad och avsättningar görs allt eftersom i form av finansiella tillgångar som ska täcka eventuella framtida anspråk på garantierna.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Finansiellt garantiåtagande	–	–	–	*1*	*1*	*1*

Beloppet på 1 miljon euro motsvarar den beräknade förlusten när det gäller den garanti på 11 miljoner euro som lämnats inom ramen för det finansiella instrumentet Euritz (se not **3.2.1**).

2.6.3. Övriga finansiella skulder

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	–	–	–	*1*	*1*	*2*

Beloppet på 1 miljoner euro avser främst betalningsåtagandena från finansieringsinstrumentet ABI Finance.

2.6.4. Betalningsåtaganden från samfinansiering

Skulder från samfinansiering utgör medel som EUF tar emot med avseende på avtalen om samfinansiering. EUF ska använda dessa bidrag för att tillhandahålla överenskomna tjänster till tredje parter och återlämna de outnyttjade medlen till bidragsgivarna. Tidpunkten för användningen av samfinansieringsbeloppen avgör om dessa redovisas som kortfristiga eller långfristiga.

Vid årets slut görs en bedömning från fall till fall av alla betalningsåtaganden från samfinansiering, och alla belopp som sannolikt inte kommer att användas under de följande 12 månaderna bedöms som långfristiga. Kortfristiga belopp visas i not **2.7.2**.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Långfristiga betalningsåtaganden från samfinansiering	–	–	–	*1*	*1*	*3*
Kortfristiga betalningsåtaganden från samfinansiering	–	–	*18*	*23*	*41*	*46*
Totalt	**–**	**–**	**19**	**24**	**42**	**49**

2.7. BETALNINGSÅTAGANDEN

Betalningsåtaganden är skulder som ska betalas för varor eller tjänster som har mottagits eller tillhandahållits och som – till skillnad från upplupna kostnader – redan har fakturerats eller formellt avtalats med leverantören. Betalningsåtagandena kan avse både beloppen för transaktioner med motprestation (som köp av varor och tjänster) och transaktioner utan motprestation (exempelvis relaterade till ersättningsanspråk från stödmottagare, förfinansiering eller annan EU-finansiering).

miljoner euro

	Not	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Kortfristiga betalningsåtaganden	2.7.1	–	–	*50*	*210*	*260*	*230*
Diverse betalningsåtaganden	2.7.2	–	*0*	*14*	*118*	*132*	*196*
Totalt		**–**	**0**	**63**	**328**	**391**	**426**

2.7.1. Kortfristiga betalningsåtaganden

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Leverantörer	–	*2*	*7*	*89*	*98*	*63*
Tredjeländer	–	–	*3*	*29*	*32*	*126*

Offentliga organ	*–*	*–*	*19*	*110*	*129*	*41*
Övriga kortfristiga betalningsåtaganden	*–*	*(2)*	*20*	*(18)*	*–*	*–*
Totalt	**–**	**–**	**50**	**210**	**260**	**230**

Betalningsåtagandena omfattar till stor del kostnadsredovisningar som EUF tagit emot för bidrag som tillhandahållits mottagarna. De tas upp i redovisningen vid den tidpunkt då kostnadsredovisningen tas emot och till det fullständiga beloppet i kostnadsredovisningen. Efter en kontroll av stödberättigandet betalas bara de stödberättigande beloppen till mottagarna. I slutet av året analyseras de utestående ersättningsanspråken och de beräknade stödberättigande kostnaderna inom ramen för dessa ersättningsanspråk redovisas i resultaträkningen. De beräknade belopp som inte ger rätt till stöd tas upp i redovisningen som övriga kortfristiga betalningsåtaganden.

Ökningen av betalningsåtaganden gentemot offentliga organ och leverantörer beror på en större volym av mottagna fakturor som ännu inte hade betalats före årets slut. Däremot minskade betalningsåtagandena gentemot tredjeländer främst på grund av att en faktura på 60 miljoner euro för budgetstöd till Etiopien ställdes in 2023. Denna faktura hade skjutits upp sedan november 2020 på grund av situationen i landet.

2.7.2. Diverse betalningsåtaganden

miljoner euro

	Not	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Betalningsåtaganden från samfinansiering	2.6.4	*–*	*–*	*18*	*23*	*41*	*46*
Förutbetalda kapitaltillskott	2.7.2.1	*–*	*–*	*–*	*88*	*88*	*147*
Övriga diverse betalningsåtaganden		*–*	*–*	*(5)*	*7*	*3*	*2*
Totalt		**–**	**–**	**14**	**117**	**132**	**196**

2.7.2.1. Förutbetalda kapitaltillskott

Ett belopp på 7,8 miljoner euro i förutbetalda kapitaltillskott avser en återbetalning till medlemsstaterna och Förenade kungariket från tillbakadragna eller outnyttjade medel från projekt inom ramen för nionde EUF (se not **2.9.1**). Medlemsstaterna enades om att de belopp som ska återbetalas kan räknas av mot bidragen från elfte EUF under den första infordran av bidrag under 2024.

Utöver återbetalningen avser ett belopp på 80 miljoner euro den första delbetalningen för 2024 som Förenade kungariket betalade i förskott. Av detta totalbelopp drogs 8 miljoner euro av från Förenade kungarikets återstående andel outnyttjade medel från tionde och elfte EUF. Enligt artikel 152 i utträdesavtalet ska Förenade kungariket fortsätta vara part i EUF fram till avslutandet av elfte EUF och alla tidigare oavslutade EUF och landet ska i detta avseende ha samma skyldigheter som medlemsstaterna (se not **2.9.1**).

2.8. UPPLUPNA KOSTNADER

Upplupna kostnader är skulder som ska betalas för varor eller tjänster som har mottagits eller tillhandahållits men som – till skillnad från betalningsåtaganden – ännu inte har fakturerats eller formellt avtalats med leverantören. Beräkningen av upplupna kostnader baseras på det öppna beloppet budgetåtaganden vid årets utgång. Andelen beräknade upplupna kostnader som avser förfinansiering som har betalats har redovisats som en minskning av förfinansieringsbeloppen.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Upplupna kostnader	*–*	*–*	*129*	*854*	*983*	*1 130*
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda kostnader	*–*	*–*	*–*	*1*	*1*	*2*

Totalt	**–**	**–**	**129**	**855**	**984**	**1 131**

Upplupna kostnader omfattar beräknade driftskostnader för pågående eller avslutade kontrakt utan godkända ersättningsanspråk där de bidragsberättigande kostnader som uppkommit för stödmottagarna beräknades med hjälp av den bästa tillgängliga informationen vid tidpunkten för upprättandet av redovisningen. Det noteras att information från storskalig daglig verksamhet, såsom förlängningar av kontrakt som undertecknats efter rapporteringsdatumet, inte beaktas systematiskt och att den potentiella effekten på upplupna avgifter inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Andelen beräknade upplupna kostnader som avser utbetald förfinansiering har redovisats som en minskning av förfinansieringsbeloppen (se not **2.2**).

Minskningen av de upplupna kostnaderna på 147 miljoner euro förklaras av minskningen av antalet kontrakt för vilka kostnader behövde beräknas och ackumuleras. Denna minskning ligger i linje med EUF:s livscykel och antalet underliggande öppna kontrakt.

NETTOTILLGÅNGAR

2.9. FONDKAPITAL

Medlemsstaterna i EUF ger bidrag till fonden för genomförandet av EUF:s program enligt vad som anges i det interna avtalet för varje EUF. Enligt den tillämpliga rättsliga grunden fattas beslut om infordran av medel, dvs. begäran om finansiering för ett givet år n, genom ett rådsbeslut under år n-1, där de medel som ska tas emot är tydligt fördelade på särskilda framtida perioder.

Bidragen uppfyller kriterierna för bidrag från ägarna (redovisningsregel 1) och behandlas som fondkapital i EUF:s finansiella rapport för helåret. Fondkapitalet utgör det totala bidragsbelopp som ska tas emot från medlemsstaterna i EUF. Eftersom det icke infordrade fondkapitalet dras av från det totala fondkapitalet (se redogörelse för ändringar i nettotillgångarna), redovisas bara det infordrade fondkapitalet i balansräkningen.

Eftersom de överenskomna bidragen är fördelade på särskilda rapporteringsperioder, och eftersom EUF:s rättsliga anspråk gentemot medlemsstaterna i EUF bara uppkommer under dessa perioder, redovisas alla belopp som tagits emot i förskott som förutbetalda kapitaltillskott under betalningsåtaganden i stället för som infordrat kapital.

2.9.1. Infordrat fondkapital – aktiva EUF

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt
Fondkapital	*12 164*	*10 464*	*20 960*	*29 367*	*72 955*
Icke infordrat fondkapital	*–*	*(15)*	*–*	*(7 840)*	*(7 855)*
Infordrat fondkapital den 31.12.2022	**12 164**	**10 450**	**20 960**	**21 527**	**65 100**
Fondkapital	*–*	*10 442*	*20 834*	*29 331*	*60 607*
Icke infordrat fondkapital	*–*	*–*	*–*	*(6 040)*	*(6 040)*
Infordrat fondkapital den 31.12.2023	**–**	**10 442**	**20 834**	**23 290**	**54 566**

Icke infordrat fondkapital motsvarar belopp som ännu inte har infordrats från medlemsstaterna. Det infordrade fondkapitalet motsvarar de bidrag som har infordrats av EUF och förts över till kassakontona av medlemsstaterna (se nedan, **2.9.2.**).

Genom rådets beslut (EU) 2023/2586 minskades medlemsstaternas bidragsandel som fastställs i de interna avtalen för åttonde och nionde EUF med ett belopp på 7,8 miljoner euro som dragits tillbaka inom ramen för nionde EUF. Återbetalningar till följd av denna minskning har kompenserats vid ytterligare infordringar av medel inom ramen för elfte EUF. Återbetalningen kommer i själva verket att användas vid den första delbetalningen 2024 (se not **2.7.2.1**).

Även om Förenade kungariket fortsätter att vara part i EUF till dess att alla program har avslutats kan, i enlighet med artikel 153 i utträdesavtalet, dess andel av outnyttjade medel och medel som dragits tillbaka från åttonde, nionde och tionde EUF inte återanvändas. År 2023 begärde Förenade kungariket att dess andra och tredje delbetalningar för året skulle kompenseras med dess utestående andel av reserven för tionde och elfte EUF. Dessutom återbetalades ytterligare 8 miljoner till Förenade kungariket för dess första delbetalning 2024 (se not **2.7.2.1**). Till följd av detta minskade fondkapitalet i tionde och elfte EUF med 126 respektive 36 miljoner euro.

Avslutandet av åttonde EUF ägde rum 2021 i samband med slutförandet av den operativa verksamheten och slutförandet av alla finansieringsbeslut. Trots detta återspeglades avslutandet av åttonde EUF inte helt i 2021 års årsredovisning. I förändringarna i nettotillgångar redovisas avslutet av åttonde EUF som en händelse som inträffade under 2023. År 2023 överfördes nettotillgångarna från åttonde EUF, som uppgick till 180 miljoner euro, till nionde EUF, varigenom räkenskaperna för åttonde EUF avslutades. Eventuella återstående medel från det infordrade kapitalet och de infordrade reserverna användes för att täcka det ekonomiska resultatet från tidigare år och de återstående beloppen överfördes till nionde EUF i enlighet med bestämmelserna i del 3 i budgetförordningen som är tillämplig på nionde EUF.

2.9.2. Infordrat och icke infordrat fondkapital per medlemsstat samt för Förenade kungariket

miljoner euro

Bidrag elfte EUF	%	Icke infordrat kapital den 31.12.2022	Infordrat kapital 2023	Icke infordrat kapital den 31.12.2023
Österrike	*2,40*	*188*	*(43)*	*145*
Belgien	*3,25*	*255*	*(58)*	*196*
Bulgarien	*0,22*	*17*	*(4)*	*13*
Kroatien	*0,23*	*18*	*(4)*	*14*
Cypern	*0,11*	*9*	*(2)*	*7*
Tjeckien	*0,80*	*63*	*(14)*	*48*
Danmark	*1,98*	*155*	*(36)*	*120*
Estland	*0,09*	*7*	*(2)*	*5*
Finland	*1,51*	*118*	*(27)*	*91*
Frankrike	*17,81*	*1 397*	*(321)*	*1 076*
Tyskland	*20,58*	*1 614*	*(370)*	*1 243*
Grekland	*1,51*	*118*	*(27)*	*91*
Ungern	*0,61*	*48*	*(11)*	*37*
Irland	*0,94*	*74*	*(17)*	*57*
Italien	*12,53*	*982*	*(226)*	*757*
Lettland	*0,12*	*9*	*(2)*	*7*
Litauen	*0,18*	*14*	*(3)*	*11*
Luxemburg	*0,26*	*20*	*(5)*	*15*
Malta	*0,04*	*3*	*(1)*	*2*
Nederländerna	*4,78*	*375*	*(86)*	*289*
Polen	*2,01*	*157*	*(36)*	*121*
Portugal	*1,20*	*94*	*(22)*	*72*
Rumänien	*0,72*	*56*	*(13)*	*43*
Slovakien	*0,38*	*29*	*(7)*	*23*
Slovenien	*0,22*	*18*	*(4)*	*14*
Spanien	*7,93*	*622*	*(143)*	*479*
Sverige	*2,94*	*230*	*(53)*	*178*
Förenade kungariket	*14,68*	*1 151*	*(264)*	*887*
Totalt	**100,00**	**7 840**	**(1 800)**	**6 040**

Eftersom kapitalet i åttonde, nionde och tionde EUF har infordrats och tagits emot i sin helhet under de föregående åren har under 2023 ett belopp på 1 800 miljoner euro infordrats som är helt relaterat till elfte EUF. Det infordrade kapitalet minskade från 2 500 miljoner euro 2022 till 1 800 miljoner euro 2023.

2.9.3. Infordrat fondkapital som överförts mellan aktiva EUF

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	Totalt
Utgående balans den 31.12.2021	**(2 512)**	**2 018**	**101**	**394**	**–**
Överföring av belopp från tidigare EUF till resultatreserven för tionde EUF	*(1)*	*(8)*	*9*	*–*	*–*
Överföring av belopp från tidigare EUF till resultatreserven för elfte EUF	*–*	*–*	*(148)*	*148*	*–*
Utgående balans den 31.12.2022	**(2 513)**	**2 010**	**(38)**	**541**	**–**
Överföring av belopp från tidigare EUF till resultatreserven för åttonde EUF	*2 762*	*(2 762)*		*–*	*–*
Överföring av belopp från tidigare EUF till resultatreserven för tionde EUF	*427*	*(432)*	*6*	*–*	*–*

Överföring av belopp från tidigare EUF till resultatreserven för elfte EUF	*(676)*	*676*	*(87)*	*87*	–
Utgående balans den 31.12.2023	**–**	**(509)**	**(120)**	**628**	**–**

Under denna rubrik ingår medel som överförts mellan aktiva EUF.

Alltsedan ikraftträdandet av Cotonouavtalet överförs alla outnyttjade medel från tidigare aktiva EUF till den senast inrättade EUF efter det att de tidigare åtagandena dragits tillbaka. Medel som överförts från andra EUF resulterar i en ökning av anslagen för den mottagande fonden och i en minskning av anslagen för ursprungsfonden. Medel som överförts till resultatreserven för tionde och elfte EUF kan bara tas i anspråk enligt de särskilda villkor som anges i de interna avtalen.

Även om den åttonde EUF officiellt avslutades 2021 återspeglades detta inte i 2021 års räkenskaper. År 2023 överfördes alla reserver och förluster från tidigare EUF till nionde EUF (se not **2.9.1**).

3. NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

INTÄKTER

miljoner euro

	Not	2023	2022
Intäkter från transaktioner utan motprestation	3.1	*14*	*18*
Intäkter från transaktioner med motprestation	3.2	*52*	*80*
Totalt		**65**	**98**

3.1. INTÄKTER FRÅN TRANSAKTIONER UTAN MOTPRESTATION

Intäkter från transaktioner utan motprestation utgörs av transaktioner där överlåtaren tillhandahåller medel till den mottagande enheten utan att denna direkt lämnar ett ungefärligt motsvarande värde i utbyte. Rubriken omfattar främst belopp som erhållits från kommissionen under året och återkrav av driftsutgifter.

miljoner euro

	Not	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2023	2022
Återkrav av kostnader		–	–	*1*	*4*	*6*	*17*
Intäkter från samfinansiering	3.1.1	–	–	–	*8*	*8*	*(4)*
Totalt		**–**	**–**	**2**	**12**	**14**	**18**

Intäkter från transaktioner utan motprestation kan delas upp på följande förvaltningsmetoder:

miljoner euro

	2023	2022
Direkt förvaltning		
Genomförd av:		
Europeiska kommissionen	–	*1*
EU-delegationer	*5*	*(3)*
	5	**(2)**
Indirekt förvaltning		
Genomförd av:		
Tredjeländer	*6*	*13*
Offentligrättsliga organ	–	*(3)*
Internationella organisationer	*3*	*7*
Privaträttsliga organ med offentliga förvaltningsuppgifter	–	*3*
	9	**20**
Totalt	**14**	**18**

3.1.1. Intäkter från samfinansiering

De mottagna samfinansieringsbidragen uppfyller kriterierna för villkorade intäkter från transaktioner utan motprestation och bör därmed inte påverka resultaträkningen när de tas emot. Bidragen kvarstår som skulder (se noterna **2.6.4** och **2.7.2**) till dess att de villkor som åtföljer de donerade medlen är uppfyllda, dvs. att bidragsberättigande kostnader har uppkommit (se not **3.5**). Motsvarande belopp tas därefter upp i resultaträkningen som intäkter utan motprestation från samfinansiering. Följaktligen är påverkan på årets ekonomiska resultat noll.

3.2. INTÄKTER FRÅN TRANSAKTIONER MED MOTPRESTATION

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2023	2022
Finansiella intäkter	–	–	*(1)*	*10*	*9*	*3*
Övriga intäkter	–	*2*	*4*	*37*	*43*	*77*
Totalt	**–**	**2**	**4**	**46**	**52**	**80**

9 miljoner euro under rubriken finansiella intäkter består huvudsakligen av upplupen ränta på obetalda betalningskrav, ränta på förfinansiering och intäkter från finansieringsinstrument.

Övriga intäkter avser i huvudsak valutakursvinster. Motsvarande valutakursförluster tas upp i redovisningen under övriga kostnader (se not **3.7**).

KOSTNADER

3.3. KOSTNADER GENOMFÖRDA AV ANDRA ENHETER

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2023	2022
Kostnader för tekniskt bistånd	–	–	–	*3*	*3*	*1*

Beloppet på 3 miljoner euro utgörs av kostnader för tekniskt bistånd som uppkommit inom flera finansieringsinstrument.

3.4. STÖDINSTRUMENT

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2023	2022
Programplanerat bistånd	–	–	*33*	*808*	*841*	*1 307*
Makroekonomiskt stöd	–	*7*	–	–	*7*	*4*
Sektorspolitik	–	*(1)*	–	–	*(1)*	–
Projekt som avser flera AKS-länder	–	–	*128*	*651*	*779*	*896*
Katastrofbistånd	–	*(7)*	*113*	*124*	*230*	*118*
Institutionellt stöd	–	–	–	*12*	*12*	*6*
Ersättning för exportinkomster	–	–	*2*	–	*2*	–
Bidrag till förvaltningsfonderna	–	–	–	*311*	*311*	*458*
Totalt	**–**	**(1)**	**276**	**1 906**	**2 181**	**2 789**

EUF:s driftsutgifter omfattar olika stödinstrument och kan ha olika utformning beroende på hur medlen förvaltas och betalas ut.

2023 års minskning av driftsutgifterna med 608 miljoner euro berodde främst på minskningen av utgifter inom ramen för elfte EUF (från 2 489 miljoner euro 2022 till 1 906 miljoner euro 2023). Denna minskning kan till stor del förklaras av de minskade utgifterna för programplanerat bistånd, projekt inom AKS-staterna och bidragen till förvaltningsfonderna (se not **2.3**). Trots detta ökade kostnaderna för katastrofbistånd med 105 miljoner euro. Denna ökning följer av rådets beslut av den 12 juli 2022 om att återanvända medel från tionde och elfte EUF för att finansiera åtgärder mot livsmedelsförsörjningskrisen och mot ekonomiska chocker i länder i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

De minskade utgifterna för projekt inom AKS-staterna förklaras av de minskade upplupna kostnaderna för två projekt inom ramen för EU:s förvaltningsfond för infrastruktur i Afrika. Eftersom dessa två projekt inte genomförs regelbundet och eftersom det saknas en rapport har den öppna förfinansieringen omklassificerats till långfristig och inga upplupna kostnader har beräknats för dessa projekt för 2023. Kostnaderna för projekt inom AKS-staterna har dock påverkats av återföringen av fjolårets upplupna kostnader, som uppgick till 130 miljoner euro (se not **2.2**).

De förändrade utgifterna inom ramen för nionde och tionde EUF är i linje med EUF:s livscykel och är också kopplade till utvecklingen av antalet öppna kontrakt. Många kontrakt slutfördes och avslutades inom ramen för dessa EUF under 2023, vilket ledde till att lägre utgifter uppkom för dessa EUF.

Det negativa beloppet inom ramen för nionde EUF avseende programmet för katastrofbistånd beror på återföringen av 2022 års upplupna kostnader för ett kontrakt som drogs tillbaka 2023.

3.5. KOSTNADER FÖR SAMFINANSIERING

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	2023	2022
Samfinansiering	–	–	–	*8*	*8*	*(4)*

I denna rubrik ingår kostnader som uppkommit från samfinansierade projekt under 2023. Det bör noteras att de kostnader som uppkommit inbegriper beräknade belopp som avser periodavgränsningen (och följaktligen återföring av förra årets beräknade belopp).

Under 2023 ökade samfinansieringskostnaderna med 12 miljoner euro, främst på grund av att samfinansieringskostnaderna var ovanligt låga under 2022. Minskningen av samfinansieringskostnaderna 2022 berodde på de förbättringar som gjordes med avseende på metoden för att fördela utgifterna på samfinansieringsgivarna, som nu beaktar återkraven på felaktigt utbetalda belopp.

I enlighet med redovisningsreglerna för samfinansiering påverkar beloppen inte EUF:s resultat för räkenskapsåret, eftersom de tas upp både under kostnader för samfinansiering och under intäkter från samfinansiering (se även not **3.1.1**).

STÖDINSTRUMENT OCH KOSTNADER FÖR SAMFINANSIERING PER FÖRVALTNINGSMETOD

miljoner euro

	2023	2022
Direkt förvaltning		
Genomförd av:		
Europeiska kommissionen	*50*	*70*
EU:s genomförandeorgan	*16*	*6*
Förvaltningsfonder	*290*	*431*
EU-delegationer	*235*	*1 121*
	591	**1 628**
Indirekt förvaltning		
Genomförd av:		
EIB och EIF	*(45)*	*39*
Internationella organisationer	*994*	*(544)*
Privaträttsliga organ med offentliga förvaltningsuppgifter	*201*	*325*
Offentligrättsliga organ	*147*	*99*
Tredjeländer	*297*	*1 234*
EU-organ i offentlig-privata partnerskap	*3*	*4*
	1 597	**1 157**
Totalt	**2 189**	**2 785**

3.6. FINANSIERINGSKOSTNADER

miljoner euro

	Åttonde EUF	Niond e EUF	Tiond e EUF	Elfte EUF	2023	2022
Nettonedskrivningsförlust på lån och fordringar	–	*(1)*	*1*	*2*	*2*	*2*
Förlust på finansiella tillgångar eller skulder värderade till verkligt värde via resultatet	–	–	*1*	*2*	*3*	*2*
Avgiftssubvention	–	–	–	*1*	*1*	*1*
Nedskrivningsförluster från finansiella garantier	–	–	–	–	–	*1*
Totalt	–	**(1)**	**1**	**5**	**7**	**6**

Nettonedskrivningsförluster på lån och fordringar omfattar nedskrivningar av finansiella instrument och beräknade kostnader för belopp som inte kan återkrävas till följd av gamla betalningskrav (äldre än två år), konkurser och beslut att avstå från fordran.

De finansiella kostnaderna på 3 miljoner euro för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet avser främst valutakursdifferenser, ränteförändringar och förändringar i verkligt värde för flera finansieringsinstrument.

Beloppet på 1 miljon euro under rubriken ”Avgiftssubvention” avser kostnader som uppkommit inom ramen för finansieringsinstrumentet Kulima.

3.7. ÖVRIGA KOSTNADER

Under denna rubrik tas kostnader av administrativ natur upp, exempelvis externa tjänster som inte avser it, operationell leasing, kommunikation och publikationer, utbildning mm.

miljoner euro

	Åttonde	Nionde	Tionde	Elfte EUF	2023	2022
Administrativa kostnader och it-kostnader	–	–	*2*	*49*	*51*	*56*
Avsättningar för risker och kostnader	–	–	–	*2*	*1*	–
Realiserade förluster på kundfordringar	–	–	–	–	–	*4*
Valutakursförluster	–	*2*	*5*	*55*	*62*	*60*
Valutakursförluster på finansiella instrument	–	–	–	*1*	*1*	–
Totalt	**–**	**3**	**7**	**106**	**116**	**119**

Rubriken ”Administrativa kostnader och it-kostnader” inbegriper belopp som baseras på EUF:s interna avtal med kommissionen för att täcka de administrativa utgifter som uppkommit i både huvudkontoret och delegationerna för att förvalta EUF-program.

Ökningen av valutakursförluster beror främst på ökningen av orealiserade förluster till följd av omvärderingen av saldon i valutor i slutet av året.

4. EVENTUALTILLGÅNGAR OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER SAMT ÖVRIGA SIGNIFIKANTA UPPLYSNINGAR

4.1. EVENTUALTILLGÅNGAR

En eventualtillgång är en potentiell tillgång som uppkommit på grund av tidigare händelser, men som bara kan bekräftas om en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller inte inträffar och vilka inte helt ligger inom enhetens kontroll.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Säkerhet vid förfinansiering	*–*	*–*	*2*	*30*	*32*	*37*
Fullgörandegarantier	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1*
Totalt	**–**	**–**	**2**	**30**	**32**	**38**

Garantier vid förfinansiering begärs i vissa fall från stödmottagare som inte är medlemsstater inför en utbetalning av förfinansiering.

Det krävs ibland att en säkerhet ställs i form av fullgörandegarantier för att säkra att mottagare av finansiering från EUF fullgör sina avtalsenliga skyldigheter gentemot EUF.

När avtal förvaltas inom ramen för indirekt förvaltning tillhör de garantier som ställts en annan upphandlande myndighet än EUF och därför redovisas garantierna inte via EUF.

4.2. EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Eventualförpliktelser är antingen potentiella förpliktelser som härrör från tidigare händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser inträffar eller uteblir som inte helt ligger inom enhetens kontroll, eller befintliga förpliktelser som härrör från tidigare händelser där utflödet av resurser inte är sannolikt eller beloppet inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

4.2.1. Ställda garantier

miljoner euro

	Åttonde	Nionde	Tiond	Elfte	31.12.2023	31.12.2022
Ställda garantier	*–*	*–*	*–*	*28*	*28*	*25*

Tabellen ovan visar i vilken mån EUF är exponerad för framtida betalningar med anledning av garantier som lämnats till Europeiska investeringsbanksgruppen eller andra finansinstitut. Beloppen redovisas netto i finansiella avsättningar eller finansiella skulder som redovisas för dessa program.

Beloppet på 28 miljoner euro avser garantier inom ramen för följande finansieringsinstrument: 11 miljoner euro inom finansieringsinstrumentet Euritz, 10 miljoner euro inom fonden Kulima och 7 miljoner inom Zambia agriculture value chain facility.

4.2.2. Eventualförpliktelser rörande rättsfall

miljoner euro

	Åttonde	Nionde	Tiond	Elfte	31.12.2023	31.12.2022
Pågående rättsliga ärenden	*–*	*–*	*–*	*7*	*7*	*18*

I slutet av 2023 fanns det bara två pågående ärenden på sammanlagt 7 miljoner euro. Under året avslutades två ärenden för totalt 11 miljoner euro.

4.3. ÖVRIGA SIGNIFIKANTA UPPLYSNINGAR

4.3.1. Utestående åtaganden som ännu inte kostnadsförts

Det nedanstående beloppet avser de budgeterade utestående åtagandena minus belopp som kostnadsförts i resultaträkningen. Med budgeterade utestående åtaganden avses åtaganden som ännu inte vare sig har slutbetalats eller dragits tillbaka. Detta är en naturlig följd av att fleråriga program upprättats.

miljoner euro

	Åttonde EUF	Nionde EUF	Tionde EUF	Elfte EUF	31.12.2023	31.12.2022
Utestående åtaganden som ännu inte kostnadsförts	*–*	*16*	*216*	*3 217*	*3 449*	*4 853*

Minskningen av de utestående åtagandena beror till stor del på minskningen av budgeterade utestående åtaganden, som uppgick till totalt 5 116 miljoner euro (2022: 6 459 miljoner euro). Detta ligger i linje med EUF:s livscykel och hänger också samman med utvecklingen av antalet öppna kontrakt (se not **2.2**).

5. HANTERING AV FINANSIELLA RISKER

Följande uppgifter vad gäller hantering av finansiella risker för EUF avser den likviditetsförvaltning som kommissionen utför för EUF:s räkning för att ta fondens medel i anspråk.

5.1. RIKTLINJER FÖR RISKHANTERING OCH RISKSÄKRING

Reglerna och principerna för hanteringen av likviditetsförvaltningen anges i budgetförordningen för elfte EUF och i det interna avtalet.

Som ett resultat av ovan nämnda förordning tillämpas följande huvudprinciper:

(a) *Medlemsstaterna betalar bidragen till EUF genom särskilda konton som öppnats hos var och en av medlemsstaternas sedelutgivande banker eller hos ett finansinstitut som medlemsstaten har utsett. Bidragsbeloppen ska stå kvar på de särskilda kontona till dess att EUF:s betalningar ska verkställas.*

(b) Medlemsstaterna ska betala sina bidrag till EUF i euro, medan EUF:s betalningar görs både i euro och i andra valutor.

(c) Bankkonton som öppnats i kommissionens namn för EUF:s räkning får inte övertrasseras.

Utöver de särskilda kontona har kommissionen öppnat andra bankkonton i EUF:s namn hos finansinstitut (centralbanker och affärsbanker) för att utföra betalningar och ta emot andra intäkter än medlemsstaternas bidrag till budgeten.

Kassa- och betalningstransaktioner är i hög grad automatiserade och baseras på moderna it-system. Särskilda förfaranden används för att garantera säkerheten i systemen och för att säkerställa åtskillnad mellan befogenheter i enlighet med budgetförordningen, kommissionens interna kontrollstandarder och revisionsprinciper.

En uppsättning skriftliga riktlinjer och förfaranden reglerar hanteringen av kassa- och betalningstransaktionerna i syfte att begränsa de operativa och finansiella riskerna och säkerställa en tillräcklig kontrollnivå. De täcker de olika verksamhetsområdena, och överensstämmelsen med riktlinjerna och förfarandena kontrolleras regelbundet.

5.2. VALUTARISK

EUF:s exponering för valutarisk vid årets slut – nettoposition

miljoner euro

	31.12.2023				31.12.2022			
	USD	euro	Övriga	Totalt	USD	euro	Övriga	Totalt
Finansiella tillgångar								
Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde	*7*	7	3	*17*	–	6	–	*6*
*Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet**	16	49	8	*73*	14	42	9	*65*
*Fordringar***	*7*	*4*	–	*11*	*6*	*4*	–	*10*
Likvida medel	*6*	*595*	–	*601*	*7*	*1 015*	*5*	*1 027*
	36	**655**	**11**	**704**	**27**	**1 067**	**14**	**1 108**
Finansiella skulder								
Ansvar och avsättningar för finansiella garantier	–	*2*	*2*	*4*	–	*3*	–	*3*
	–	**2**	**2**	**4**	**–**	**3**	**–**	**3**
Totalt	**36**	**657**	**13**	**706**	**27**	**1 069**	**–**	**1 110**

Alla bidrag hålls i euro och andra valutor köps först när de behövs för att verkställa betalningarna. Därmed utsätts inte EUF:s likviditetsförvaltning för valutarisker.

5.3. RÄNTERISK

EUF lånar inte upp pengar och är därmed inte utsatt för ränterisker.

Ränta löper på saldona på fondens olika bankkonton. Därför har kommissionen för EUF:s räkning infört åtgärder för att säkerställa att regelbundet intjänade räntor speglar nivån på marknadsräntorna samt potentiella fluktuationer.

Bidragen till EUF:s budget krediteras av varje medlemsstat till ett särskilt konto som öppnats hos det finansinstitut som den utsett. För att hantera risken för negativ avkastning, som förelåg för ett par år sedan, finns det förfaranden för likviditetsförvaltning för att minimera saldona på de berörda kontona. Dessutom bärs en negativ avkastning på dessa konton av den berörda medlemsstaten i enlighet med rådets förordning (EU) 2016/888.

För tillgodohavanden över natten på konton i affärsbankerna utgår dagsränta. Avkastningen på saldona på dessa konton baseras på rörliga marknadsräntor på vilka en avtalsmässig marginal (positiv eller negativ) tillämpas. På de flesta kontona är räntan kopplad till en marknadsreferensränta och justeras för att spegla eventuella fluktuationer i denna räntesats. Därmed riskerar inte EUF att dess innehav får ersättning till lägre räntenivåer än marknadsräntorna.

5.4. KREDITRISK (MOTPARTSRISK)

Maximal kreditriskexponering:
För finansiella tillgångar är de rapporterade beloppen redovisade nettovärden och representerar EUF:s exponering för kreditrisk i slutet av rapporteringsperioden.

miljoner euro

	31.12.2023	31.12.2022
Finansiella tillgångar		
Lån	*16*	*6*
Likvida medel	*601*	*1 027*
*Fordringar med motprestation**	*11*	*11*
Ställda garantier		–
Finansiella garantiavtal	*14*	*12*
Totalt den 31.12.2023	**642**	**1 056**

** Exklusive förutbetalda kostnader*

Finansieringsinstrumentlån: kreditkvalitet

miljoner euro

	31.12.2023				
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Förvärvade eller utgivna	Totalt
Kreditvärdering					
Hög till högsta kreditvärdering	–	–	–	–	–
Medelhög till hög kreditvärdering	–	–	–	–	–
Låg till medelhög kreditvärdering	–	–	–	–	–
Icke-investeringsvärdig kreditvärdering och hög risk för betalningssvårigheter	*18*	*1*	–	–	*19*
Redovisat bruttovärde	**18**	**1**	**–**	**–**	**19**
Minus förlustavsättning	*2*	*1*	–	–	3
Redovisat nettovärde	**16**	**–**	**–**	**–**	**16**

Likvida medel: Kreditkvalitet

	miljoner euro 31.12.2023	miljoner euro 31.12.2022
Kreditvärdering		
Hög till högsta kreditvärdering	*514*	*724*
Medelhög till hög kreditvärdering	*77*	*299*
Låg till medelhög kreditvärdering	*11*	*4*
Icke-investeringsvärdig kreditvärdering och hög risk för betalningssvårigheter	–	–
Redovisat bruttovärde	**601**	**1 027**
Minus förlustavsättning	–	–
Redovisat nettovärde	**601**	**1 027**

Fordringar: Kreditkvalitet

miljoner euro

	31.12.2023					
	Har inte förfallit	Förfallna 0–30 dagar	Förfallna 31–90 dagar	Förfalln 91 dagar	Förfalln > 1 år	Totalt
Redovisat bruttovärde	11	–	–	–	–	*11*
Minus förlustavsättning	–	–	–	–	–	–
Redovisat nettovärde	**11**	**–**	**–**	**–**	**–**	*11*

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet: kreditkvalitet

Under 2023 avser de finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet som ingår i denna finansiella rapport för helår investeringar i eget kapital som inte omfattas av kreditrisk (se not **2.1**).

5.5. LIKVIDITETSRISK

Löptidsanalys av finansiella skulder per återstående avtalsenlig löptid

De finansiella skulderna och betalningsåtagandena under denna rubrik anges med de redovisade värdena i balansräkningen.

miljoner euro

	< 1 år	1–5 år	> 5 år	Totalt
Finansiella skulder den 31.12.2023	*391*	*2*	–	*393*
Finansiella skulder den 31.12.2022	*426*	*5*	–	*431*

De budgetprinciper som tillämpas på EUF säkerställer att de samlade likvida medlen för budgetperioden alltid är tillräckliga för verkställandet av betalningarna. Medlemsstaternas sammanlagda bidrag motsvarar de totala betalningsbemyndigandena för budgetperioden i fråga.

Medlemsstaternas bidrag till EUF betalas dock genom tre delbetalningar per år, medan utbetalningarna till viss del är säsongsbundna.

För att säkerställa att de likvida medlen alltid är tillräckliga för att täcka de betalningar som ska verkställas en viss månad, utbyts regelbundet information om situationen för de likvida medlen mellan kommissionens likviditetsförvaltning och de berörda utbetalande avdelningarna.

Inom ramen för EUF:s likviditetsförvaltning används vidare automatiska system för likviditetsförvaltning för att dagligen säkerställa att alla EUF:s bankkonton har tillräcklig täckning.

6. REDOVISNING AV TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE PARTER

Närstående parter till EUF är EU:s förvaltningsfond Bêkou, EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika samt Europeiska kommissionen. Transaktioner mellan dessa enheter äger rum som ett led i EUF:s normala verksamhet och därför ställs inga särskilda upplysningskrav för transaktioner som görs i enlighet med EU:s redovisningsregler.

EUF har ingen separat förvaltning, eftersom fonden förvaltas av kommissionen. Ersättningar till nyckelpersoner inom EU, däribland vid kommissionen, har offentliggjorts i Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning under rubrik 7.2 ”Ersättningar till nyckelpersoner”.

7. HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Den dag då dessa räkenskaper godkändes hade fortfarande inga väsentliga händelser som borde redovisas separat under detta avsnitt uppmärksammats av eller rapporterats till EUF:s räkenskapsförare. Årsredovisningen och därtill hörande noter har sammanställts med stöd av senast tillgängliga uppgifter, vilket också framgår av uppgifterna ovan.

8. AVSTÄMNING MELLAN DET EKONOMISKA RESULTATET OCH BUDGETUTFALLET

Årets ekonomiska resultat beräknas enligt principerna för periodiserad redovisning. Budgetutfallet beräknas emellertid enligt kontantmetoden. Eftersom det ekonomiska resultatet och budgetutfallet bygger på samma underliggande transaktioner är det i kontrollsyfte vettigt att stämma av dem mot varandra. Denna avstämning redovisas i tabellen nedan, med angivelse av de viktigaste avstämningsbeloppen, som delas upp mellan inkomster och utgifter. I noterna till tabellen finns ytterligare information om arten av de viktigaste avstämningsposterna.

miljoner euro

	2023	2022
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET	**(2 249)**	**(2 813)**
Intäkter		
Fordringar som inte påverkar budgetutfallet	*(11)*	*(5)*
Fordringar som fastställts under innevarande år men ännu inte uppburits	*(2)*	*(3)*
Fordringar som fastställts under tidigare år och uppburits under innevarande år	*12*	*19*
Nettoeffekt av förfinansiering	*36*	*37*
Upplupna intäkter (netto)	*(54)*	*(82)*
Kostnader		
Kostnader under innevarande år som ännu inte betalats	*(55)*	*16*
Kostnader från tidigare år som betalats under innevarande år	*(349)*	*(408)*
Nettoeffekt av förfinansiering	*556*	*244*
Upplupna kostnader (netto)	*59*	*607*
BUDGETUTFALL FÖR ÅRET	**(2 056)**	**(2 387)**

8.1. AVSTÄMNING AV INTÄKTER

Budgetintäkterna under ett räkenskapsår motsvarar uppburna intäkter från fordringar som fastställts under årets lopp och uppburna belopp från fordringar som fastställts under tidigare räkenskapsår.

Fordringar som inte påverkar budgetutfallet redovisas i det ekonomiska resultatet, men kan ur budgetsynvinkel inte anses utgöra intäkter, eftersom det likvida beloppet överförs till reserven och inga åtaganden kan ingås på nytt utan ett rådsbeslut.

Fordringar som fastställts under innevarande år men ännu inte uppburits ska dras ifrån det ekonomiska resultatet vid avstämningen, eftersom de inte ingår i budgetintäkterna. **Fordringar som fastställts under tidigare år och uppburits under innevarande år** måste däremot läggas till det ekonomiska resultatet för att avstämningen ska bli rättvisande.

Nettoeffekten av förfinansiering utgörs av förfinansiering som avräknats mot belopp som återkrävts från stödmottagarna. Denna behållning från kontantinbetalningar utgör budgetintäkter men påverkar inte det ekonomiska resultatet och måste därför läggas till i avstämningssyfte.

De **upplupna nettointäkterna** består främst av upplupna belopp som sammanställts i samband med periodavgränsningen vid årets slut. Endast nettoeffekten, dvs. de upplupna intäkterna för innevarande år minus återföringen av de upplupna intäkterna för föregående år, ska beaktas.

8.2. AVSTÄMNING AV KOSTNADER

Kostnader under innevarande år som ännu inte betalats ska läggas till för att avstämningen ska bli rättvisande, eftersom de ingår i det ekonomiska resultatet men inte i budgetkostnaderna. Däremot måste **kostnader från tidigare år som betalats under innevarande år** dras av från det ekonomiska resultatet vid avstämningen, eftersom de utgör en del av det innevarande årets budgetkostnader och antingen inte påverkar det ekonomiska resultatet eller minskar kostnaderna om rättelser görs.

Behållning från **annullerade betalningar** påverkar inte det ekonomiska resultatet men däremot budgetutfallet.

Nettoeffekten av förfinansiering utgörs av en kombination av ny förfinansiering som utbetalats under innevarande år (redovisad som årets budgetutgifter) och förfinansiering som betalats ut under innevarande eller tidigare år och avräknas mot godkända bidragsberättigande kostnader. De senare beloppen utgör kostnader i den periodiserade redovisningen, men däremot inte kostnader i budgeträkenskaperna, eftersom den ursprungliga förfinansieringen redan tagits upp som en budgetkostnad i det skede då den betalades ut.

De **upplupna nettokostnaderna** består främst av upplupna belopp som sammanställs i samband med periodavgränsningen vid årets slut, dvs. bidragsberättigande kostnader som burits av EUF:s stödmottagare, men som ännu inte har rapporterats till EUF. Endast nettoeffekten beaktas, dvs. de upplupna kostnaderna för innevarande år minus återföring av upplupna kostnader för det föregående året.

FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅR FÖR DE AV EU:S FÖRVALTNINGSFONDER SOM KONSOLIDERATS I EUF

FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2023 FÖR EU:S FÖRVALTNINGSFOND BÊKOU

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till tusentals euro.

BAKGRUNDSINFORMATION

Allmän bakgrund om unionens förvaltningsfonder

Inrättande

I enlighet med artiklarna 234 och 235 i budgetförordningen för Europeiska unionens allmänna budget[3] och artikel 35 i budgetförordningen för elfte EUF[4] får Europeiska kommissionen inrätta förvaltningsfonder för externa åtgärder (*EU-förvaltningsfonder*). Unionens förvaltningsfonder inrättas enligt avtal som ingås med andra givare för katastrofinsatser och insatser efter katastrofsituationer som krävs för att reagera på en kris eller för tematiska åtgärder.

Unionens förvaltningsfonder inrättas av Europeiska kommissionen genom beslut, efter samråd med eller godkännande från Europaparlamentet och rådet. Beslutet omfattar inrättandeavtalet med andra givare.

Unionens förvaltningsfonder får bara inrättas och genomföras om följande villkor är uppfyllda:

- Det finns ett mervärde i unionens intervention: målen för unionsförvaltningsfonderna, i synnerhet på grund av deras omfattning eller potentiella verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå än på nationell nivå och användningen av de existerande finansieringsinstrumenten skulle inte räcka för att uppnå unionens politiska mål.
- Unionens förvaltningsfonder skapar tydlig politisk synlighet för unionen och förvaltningsfördelar samt bättre kontroll från unionens sida av risker med och utbetalningar av unionens och andra givares bidrag.
- Unionens förvaltningsfonder duplicerar inte andra befintliga finansieringskanaler eller liknande instrument utan att bidra med något nytt.
- Målen för unionens förvaltningsfonder är anpassade till målen för det unionsinstrument eller den budgetpost som de finansieras genom.

EU:s befintliga förvaltningsfonder

Kommissionen har hittills inrättat fyra EU-förvaltningsfonder:

- EU:s förvaltningsfond Bêkou som ska stödja alla aspekter av Centralafrikanska republikens väg ur krisen och dess återuppbyggnadsinsatser. Fonden inrättades den 15 juli 2014.
- EU:s förvaltningsfond Madad, EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien. Fonden inrättades den 15 december 2014.
- EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika som inriktas på stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och för fördrivna personer. Fonden inrättades den 12 november 2015.
- EU:s förvaltningsfond Colombia som stöder genomförandet av fredsavtalet i början av återhämtningen och stabiliseringen efter konflikten. Fonden inrättades den 12 december 2016.

Uppgift

EU:s förvaltningsfond Bêkou inrättades i syfte att stödja stabilisering och återuppbyggnad i Centralafrikanska republiken. Enligt inrättandeavtalet är fondens främsta mål att tillhandahålla samstämt och riktat stöd för att stärka resiliensen hos utsatta befolkningsgrupper och stödja alla aspekter av Centralafrikanska republikens väg ur krisen och återbyggnad, att samordna insatser på kort, medellång och lång sikt och att hjälpa grannländer hantera krisens konsekvenser.

Huvudinslag i verksamheten

I unionsförvaltningsfonden sammanförs medel från olika givare för att finansiera program på grundval av överenskomna mål. Sedan EU:s förvaltningsfond Bêkou inrättades i juli 2014 har 22 program antagits och nått ut till över 2,5 miljoner stödmottagare. Programmen ska hjälpa Centralafrikanska republiken och

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget.

[4] Rådets förordning (EU) 2018/1877 av den 26 november 2018 med budgetförordning för elfte Europeiska utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2015/323.

dess befolkning efter krisen 2013. Närmare bestämt syftar EU:s förvaltningsfond Bêkou till att säkerställa tillgång till grundläggande tjänster (främst hälso- och sjukvård, vatten och sanitet), stödja ekonomisk återhämtning och skapande av arbetstillfällen samt främja social sammanhållning och försoning.

Styrelseform

Europeiska kommissionen förvaltar EU:s förvaltningsfond Bêkou och fungerar också som sekretariat för dess två styrande organ, förvaltningsfondens styrelse och den operativa kommittén. Förvaltningsfondens styrelse och den operativa kommittén för förvaltningsfonden Bêkou består av företrädare för givarna, kommissionen, Europaparlamentet, en företrädare från Centralafrikanska republikens myndigheter och observatörer. Reglerna för styrelsens sammansättning och dess interna regler fastställs i unionsförvaltningsfondens inrättandeavtal.

Styrelsens huvudsakliga uppgift är att fastställa och se över förvaltningsfondens övergripande strategi. Den operativa styrelsen är ansvarig för urvalet av de åtgärder som finansieras genom fonden och utövar tillsyn över deras genomförande. Den godkänner också årsredovisningen och årsrapporterna om de insatser som finansieras av förvaltningsfonden.

Finansieringskällor

EU:s förvaltningsfond Bêkou finansieras med bidrag från givare.

Årsredovisning

Grund för utarbetande

Den rättsliga ramen och tidsfristerna för utarbetandet av årsredovisningen fastställs i avtalet om upprättande av EU:s förvaltningsfond för Centralafrikanska republiken, EU:s förvaltningsfond Bêkou, och dess interna regler (*inrättandeavtalet*). Enligt detta inrättandeavtal upprättas årsredovisningen i enlighet med de regler som antagits av kommissionens räkenskapsförare (EU:s redovisningsregler, EAR), som grundas på de internationellt godkända redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn (IPSAS).

Räkenskapsförare

Kommissionens räkenskapsförare ska fungera som räkenskapsförare för unionsförvaltningsfonderna. Räkenskapsföraren ska ansvara för att fastställa de räkenskapsförfaranden och kontoplaner som är gemensamma för alla unionsförvaltningsfonder. Kommissionens internrevisor, Olaf och revisionsrätten ska ha samma befogenheter i förhållande till unionens förvaltningsfonder som till kommissionens övriga verksamhet. Unionsförvaltningsfonderna är också föremål för en oberoende extern revision varje år.

Årsredovisningens utformning

Årsredovisningen omfattar perioden 1 januari–31 december och omfattar den finansiella rapporten för helåret och rapporterna om budgetgenomförandet. Medan den finansiella rapporten för helåret och de kompletterande noterna upprättas enligt principerna för periodiserad redovisning baseras rapporterna om genomförandet av budgeten i första hand på in- och utbetalningar.

Förfarande från preliminära räkenskaper till beviljande av ansvarsfrihet

Årsredovisningen är föremål för en oberoende extern revision. Den preliminära årsredovisningen utarbetas av räkenskapsföraren och överlämnas senast den 15 februari påföljande år till den operativa kommittén som sedan överlämnar den till det revisionsföretag som enheten valt efter upphandling. Efter revision utarbetar räkenskapsföraren den slutliga årsredovisningen och överlämnar den till den operativa kommittén för godkännande (artikel 8.3.4 c).

Årsredovisningen för EU:s förvaltningsfond Bêkou konsolideras i Europeiska utvecklingsfondens årsredovisning.

Viktiga händelser i verksamheten

Resultat under året

EU lanserade sin första förvaltningsfond (EUTF), kallad Bêkou (som betyder hopp på språket Sango), i juli 2014 för att bistå Centralafrikanska republiken och dess befolkning efter krisen 2013. EU:s förvaltningsfond Bêkou syftar till att säkerställa tillgång till grundläggande tjänster (främst hälso- och sjukvård, vatten och sanitet), stödja landsbygdsutveckling och ekonomisk återhämtning samt främja försoning. Sedan inrättandet av EU:s förvaltningsfond Bêkou har 22 program finansierats och nått mer än hälften av landets befolkning.

År 2023 kännetecknades säkerhetssituationen i Centralafrikanska republiken av ett ökat antal incidenter i samband med sammandrabbningar mellan den centralafrikanska försvarsmakten och Centralafrikanska republikens patriotiska koalition, men antalet dödsfall i samband med väpnat våld minskar. Dessutom visar majoriteten av de strider som äger rum i landets ytterområden en avsevärd minskning av våldet mot civila.

På politisk nivå antogs en ny konstitution i augusti och framsteg har gjorts i kampen mot straffrihet som förespråkas av president TOUADERA. Exempelvis grep och dömde den särskilda brottmålsdomstolen Abdoulaye HISSENE, krigsledare och politiker från Centralafrikanska republiken, för krigsförbrytelser.

Destabiliseringen av grannländerna 2023 ökade de politiska och säkerhetsmässiga spänningarna i Centralafrikanska republiken. Konflikten i Sudan har lett till en massiv tillströmning av fördrivna personer till prefekturen VAKAGA. Inrättandet av två nya tchadiska väpnade grupper i den nordligaste delen av Centralafrikanska republiken ökar slutligen spänningarna mellan de två länderna och driver bort befolkningen.

Den ihållande ostadiga situationen ledde till att 3,4 miljoner människor var i behov av humanitärt bistånd i augusti 2023, vilket motsvarar 56 % av den centralafrikanska befolkningen. Även om situationen är oroväckande är den stabil jämfört med 2022. De sektorer där störst antal behövande återfinns 2023 är sektorerna för vatten, hygien och sanitet, livsmedelssäkerhet, hälsa och skydd. I takt med att konflikterna rör sig bort från landets huvudsakliga stadsområden fortsätter antalet internflyktingar i Centralafrikanska republiken att minska för det tredje året i rad. Den har därmed nått sin lägsta nivå sedan 2016, med 489 000 fördrivna personer den 31 augusti 2023 (en minskning till 515 700 år 2022).

Viktiga framsteg inom särskilda fokusområden

De viktiga framsteg under 2023 som presenteras nedan återspeglar förvaltningsfondens viktigaste specifika mål/insatsområden.

När det gäller tillgången till tjänster fortsatte förvaltningsfonden Bêkou att stödja hälso- och sjukvårdssektorn samt sektorn för vattenförsörjning, sanitetstjänster och hygien.

År 2023 fick ytterligare 44 566 personer förbättrad tillgång till vatten-, hygien- och sanitetstjänster (vatten, hygien och sanitet – indikator 1.1), vilket innebar totalt 1 068 695 stödmottagare sedan fonden inleddes.

År 2023 tillhandahölls 55 289 medicinska konsultationer och hälso- och sjukvårdsinsatser (indikator 1.2), vilket innebar en betydande minskning jämfört med tidigare år på grund av avslutandet av projekt i samband med den tredje delen av hälsoprogrammet i slutet av 2022. Läkarbesök stod för 63 % av de hälso- och sjukvårdsinsatser som tillhandahölls och psykosocialt stöd för 24 %. Det bör noteras att antalet konsultationer och insatser med avseende på mödrahälsa och barns hälsa och vaccinationer minskade drastiskt 2023, även om de hade uppvisat en konstant andel från ett år till ett annat sedan hälsoprojekten inleddes.

När det gäller social sammanhållning inriktades de flesta av de aktiviteter som genomfördes med stöd från EU:s förvaltningsfond Bêkous på kvinnors egenmakt, kampen mot könsrelaterat våld och förstärkningen av medierna i landet. Under 2023 deltog 32 529 flickor eller kvinnor i verksamhet för socioekonomisk egenmakt i 13 av landets 20 prefekturer (indikator 2.1), varav mer än hälften av stödmottagarna (58 %) fick ekonomiskt stöd, 30 % socioekonomiskt stöd och 12 % socialt stöd. 4 092 överlevande av könsrelaterat våld fick stöd av Bêkou (indikator 2.2) i form av psykosocialt stöd, hälso- och sjukvård, juridisk hjälp, värdighetsverktyg osv.

På nationell nivå bidrar tekniskt stöd till ministeriet för kvinnor, familj och skydd av barn och till relevanta sektorsministerier till att formalisera, stärka och harmonisera de medvetenhetshöjande insatserna för könsrelaterat våld.

När det gäller att främja ekonomins och produktionssektorernas återhämtning stödde EU:s förvaltningsfond Bêkou både produktionsjordbruk och självhushållsjordbruk. Det gjorde genom stöd till jordbruksgrupper och småbrukare, främjande av jobbskapande (arbetsintensiva sysselsättningar, yrkesutbildning och utveckling av inkomstgenererande verksamheter) och underlättande av tillgången till finansiella tjänster för småföretag och enskilda. År 2023 fick 28 093 personer stöd för att etablera en inkomstgenererande verksamhet (indikator 3.4), vilket motsvarar 30 % av den totala indikatorn sedan fonden startades. Dessutom fick 5 551 småbrukare stöd för att öka sin produktion på ett hållbart sätt (indikator 3.3) genom projekten Relsude Acted och Papeur på landsbygden 2023. Landsbygdsprojektet Papeur fortsatte att stödja de 35 kooperativ som bildats under tidigare år och nådde i detta sammanhang ytterligare 5 498 samarbetsvilliga aktörer med olika typer av stöd. 3 469 personer deltog under året i yrkesutbildning (indikator 3.6), vilket var en ökning med 40 % jämfört med det föregående året. Det gradvisa slutförandet av rehabiliteringsverksamheten för centrumen för utbildning och utbildarutbildning inom ramen för Devrur II-projektet gjorde det möjligt att påskynda utbildningen för stödmottagarna 2023.

Budget och budgetgenomförande

I slutet av 2023 uppgick bidragen till EU:s förvaltningsfond Bêkou till över 310 miljoner euro. Den 31 december 2021 hade förvaltningsfonden slutfört åtagandena och upprättat kontrakt för alla mottagna bidrag, med undantag för medel som avsatts för övervakning, utvärdering, revision och kommunikation, som fortfarande kan kontrakteras efter detta datum.

Fem nya kontrakt på totalt 128 303 euro tecknades 2023. Dessa kontrakt gällde revisions- och kommunikationsverksamhet.

Mer än 19 miljoner euro betalades ut 2023 och sedan EU:s förvaltningsfond Bêkou inrättades har över 283 miljoner euro betalats ut.

Verksamhetens påverkan på de finansiella rapporterna för helåret

I de finansiella rapporterna för helåret är påverkan till följd av ovan nämnda verksamhet mest märkbar när man tittar på följande:

- Förfinansiering: en minskning med 7 420 000 euro till följd av avvecklingen av förvaltningsfonden och en därav följande minskning av antalet nya kontrakt: Under 2023 undertecknades endast fyra kontrakt om revisions-, utvärderings- och kommunikationsverksamhet, till ett belopp av 111 000 euro.

- Finansiella skulder: en ökning med 18 449 000 euro, främst på grund av att de inbetalda bidragen från givarna översteg de nettokostnader som fördelats på givare.

- Driftskostnader: en ökning med 4 027 000 euro till följd av ökningen av de beräknade kostnaderna för tre program, återuppbyggnad och återanpassning, grundläggande hälso- och sjukvård och stadsutveckling.

BALANSRÄKNING

I tusen euro

	31.12.2023	31.12.2022
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Förfinansiering	*–*	*336*
	–	**336**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Förfinansiering	*3 745*	*10 829*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*3 462*	*3 595*
Likvida medel	*28 420*	*4 316*
	35 627	**18 740**
TOTALA TILLGÅNGAR	**35 627**	**19 076**
LÅNGFRISTIGA SKULDER		
Finansiella skulder	*(31 001)*	*(12 552)*
	(31 001)	**(12 552)**
KORTFRISTIGA SKULDER		
Betalningsåtaganden	*–*	*(4 563)*
Upplupna kostnader	*(4 626)*	*(1 961)*
	(4 626)	**(6 524)**
SUMMA SKULDER	**(35 627)**	**(19 076)**
NETTOTILLGÅNGAR	**–**	**–**

RESULTATRÄKNING

I tusen euro

	2023	2022
INTÄKTER		
Intäkter från transaktioner utan motprestation		
Intäkter från donationer	*24 550*	*21 504*
Återkrav av kostnader	*717*	*42*
	25 268	**21 546**
Intäkter från transaktioner med motprestation		
Finansiella intäkter	*636*	*40*
	636	**40**
Totala intäkter	**25 904**	**21 586**
KOSTNADER		
Driftskostnader	*(24 278)*	*(20 251)*
Finansieringskostnader	*–*	*(12)*
Övriga kostnader	*(1 626)*	*(1 323)*
Totala kostnader	**(25 904)**	**(21 586)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET	**–**	**–**

KASSAFLÖDESANALYS

I tusen euro

	2023	2022
Ekonomiskt resultat för året	*–*	*–*
(Ökning)/minskning av förfinansiering	*7 420*	*811*
(Ökning)/minskning av fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*132*	*851*
Ökning/(minskning) av finansiella skulder	*18 450*	*9 385*
Ökning/(minskning) av betalningsåtaganden	*(4 563)*	*1 716*
Ökning/(minskning) av upplupna kostnader	*2 665*	*(12 240)*
NETTOKASSAFLÖDE	**24 104**	**524**
Nettoökning/(nettominskning) av likvida medel	*24 104*	*524*
Likvida medel vid årets början	*4 316*	*3 792*
Likvida medel vid årets slut	*28 420*	*4 316*

FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET 2023 FÖR EU:s FÖRVALTNINGSFOND FÖR NÖDÅTGÄRDER I AFRIKA

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till tusentals euro.

BAKGRUNDSINFORMATION OM EU:s FÖRVALTNINGSFOND FÖR NÖDÅTGÄRDER I AFRIKA

Allmän bakgrund om unionens förvaltningsfonder

Inrättande

I enlighet med artiklarna 234 och 235 i budgetförordningen för Europeiska unionens allmänna budget[5] och artikel 35 i budgetförordningen för elfte EUF[6] får Europeiska kommissionen inrätta förvaltningsfonder för externa åtgärder (*EU-förvaltningsfonder*). Unionens förvaltningsfonder inrättas enligt avtal som ingås med andra givare för katastrofinsatser och insatser efter katastrofsituationer som krävs för att reagera på en kris eller för tematiska åtgärder.

Unionens förvaltningsfonder inrättas av Europeiska kommissionen genom beslut, efter samråd med eller godkännande från Europaparlamentet och rådet. Beslutet omfattar inrättandeavtalet med andra givare.

Unionens förvaltningsfonder får bara inrättas och genomföras om följande villkor är uppfyllda:

- Det finns ett mervärde i unionens intervention: målen för unionsförvaltningsfonderna, i synnerhet på grund av deras omfattning eller potentiella verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå än på nationell nivå och användningen av de existerande finansieringsinstrumenten skulle inte räcka för att uppnå unionens politiska mål.
- Unionens förvaltningsfonder skapar tydlig politisk synlighet för unionen och förvaltningsfördelar samt bättre kontroll från unionens sida av risker med och utbetalningar av unionens och andra givares bidrag.
- Unionens förvaltningsfonder duplicerar inte andra befintliga finansieringskanaler eller liknande instrument utan att bidra med något nytt.
- Målen för unionens förvaltningsfonder är anpassade till målen för det unionsinstrument eller den budgetpost som de finansieras genom.

EU:s befintliga förvaltningsfonder

Kommissionen har hittills inrättat fyra EU-förvaltningsfonder:

- EU:s förvaltningsfond Bêkou som ska stödja alla aspekter av Centralafrikanska republikens väg ur krisen och dess återuppbyggnadsinsatser. Fonden inrättades den 15 juli 2014.
- EU:s förvaltningsfond Madad, EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien. Fonden inrättades den 15 december 2014.
- EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika som inriktas på stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och för fördrivna personer. Fonden inrättades den 12 november 2015.
- EU:s förvaltningsfond Colombia som stöder genomförandet av fredsavtalet i början av återhämtningen och stabiliseringen efter konflikten. Fonden inrättades den 12 december 2016.

Uppgift

Det främsta målet med EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika är att stödja alla aspekter av stabilitet och bidra till bättre migrationshantering samt åtgärda de bakomliggande orsakerna till destabilisering, tvångsförflyttning och irreguljär migration, särskilt genom att främja resiliens, ekonomiska och lika möjligheter, säkerhet och utveckling samt förhindra kränkningar av mänskliga rättigheter.

Huvudinslag i verksamheten

I unionsförvaltningsfonden sammanförs medel från olika givare för att finansiera en åtgärd på grundval av överenskomna mål. EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika är verksam inom tre geografiska

[5] Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget.

[6] Rådets förordning (EU) 2018/1877 av den 26 november 2018 med budgetförordning för elfte Europeiska utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2015/323.

områden, nämligen Sahelregionen och området kring Tchadsjön, Afrikas horn och Nordafrika. Grannländerna till de bidragsberättigade länderna kan, från fall till fall, dra nytta av fondens projekt. Förvaltningsfonden har inrättats för en begränsad period för att på kort och medellång sikt möta utmaningarna i regionerna.

Styrelseform

Europeiska kommissionen förvaltar EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika och fungerar också som sekretariat för dess två styrande organ, förvaltningsfondens styrelse och den operativa kommittén. Förvaltningsfondens styrelse och den operativa kommittén för EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika består av företrädare för givarna och kommissionen, samt företrädare för icke bidragande medlemsstater, myndigheter i stödberättigande länder samt regionala organisationer med observatörsstatus. Reglerna för styrelsens sammansättning och dess interna regler fastställs i unionsförvaltningsfondens inrättandeavtal.

Styrelsens huvudsakliga uppgift är att fastställa och se över förvaltningsfondens övergripande strategi. Den operativa styrelsen är ansvarig för urvalet av de åtgärder som finansieras genom fonden och utövar tillsyn över deras genomförande. Den godkänner också årsredovisningen och årsrapporterna om de insatser som finansieras av förvaltningsfonden.

Finansieringskällor

EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika finansieras med bidrag från givare.

Grund för utarbetande

Den rättsliga ramen och tidsfristerna för utarbetandet av årsredovisningen fastställs i avtalet om inrättandet av EU:s förvaltningsfond för Afrika för stabilitet och insatser mot de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration och för fördrivna personer i Afrika och dess interna regler (inrättandeavtalet). Enligt detta inrättandeavtal upprättas årsredovisningen i enlighet med de regler som antagits av kommissionens räkenskapsförare (EU:s redovisningsregler, EAR), som grundas på de internationellt godkända redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn (IPSAS).

Räkenskapsförare

På grundval av inrättandeavtalet ska kommissionens räkenskapsförare fungera som räkenskapsförare för förvaltningsfonderna.

Årsredovisningens utformning

Årsredovisningen omfattar perioden 1 januari–31 december och omfattar den finansiella rapporten för helåret och rapporterna om budgetgenomförandet. Medan den finansiella rapporten för helåret och de kompletterande noterna upprättas enligt principerna för periodiserad redovisning baseras rapporterna om genomförandet av budgeten i första hand på in- och utbetalningar.

Förfarande från preliminära räkenskaper till beviljande av ansvarsfrihet

Årsredovisningen är föremål för en oberoende extern revision. Den preliminära årsredovisningen utarbetas av räkenskapsföraren och överlämnas senast den 15 februari påföljande år till den operativa kommittén som sedan överlämnar den till det revisionsföretag som enheten valt efter upphandling. Efter revision utarbetar räkenskapsföraren den slutliga årsredovisningen och överlämnar den till den operativa kommittén för godkännande.

Årsredovisningen för EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika konsolideras i Europeiska utvecklingsfondens årsredovisning.

Viktiga händelser i verksamheten

Resultat under året

Eftersom avtalsperioden löpte ut den 31 december 2021 har EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika inte finansierat några nya finansiella åtaganden eller tilläggsanslag från och med januari 2022. Finansiella åtaganden som rör administrativ verksamhet såsom revisioner, utvärderingar, övervakning och kommunikation är de enda som kan kontrakteras. Programmen inom ramen för EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika kommer att fortsätta att genomföras fram till slutet av 2025.

Under 2023 visade EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika vidare att den är ett snabbt och effektivt genomförandeverktyg som underlättar den politiska dialogen med afrikanska partnerländer, tillämpar innovativa strategier och ger konkreta resultat i de tre regionerna (Sahel och Tchadsjön, Afrikas horn och Nordafrika).

På Afrikas horn höll de fortsatta konsekvenserna av klimatförändringarna i sig 2023. Allvarliga översvämningar i Somalia, Kenya, Etiopien och Sydsudan dödade dussintals människor och ledde till att över 2 miljoner människor fördrevs, samtidigt som livsmedelskrisen förvärrades i hela regionen. De ekonomiska, sociala och säkerhetsmässiga utmaningarna är stora och ihållande och den väpnade konflikt som bröt ut i Sudan i april 2023 har påverkat hela regionen. Till följd av detta är Sudan nu det land som har flest fördrivna personer och den största krisen när det gäller fördrivna barn i världen enligt UNHCR. Säkerhetssituationen i Somalia tycks dock långsamt förbättras, medan Kenya och Djibouti fortsätter på sin väg mot stabilitet trots de pågående utmaningarna.

I detta svåra sammanhang har EU-förvaltningsfonden under det första halvåret 2023 rapporterat den högsta halvårseffekten när det gäller näringsbiståndet sedan starten av förvaltningsfonden i Afrikas horn. Under dessa första sex månader har 433 728 personer gynnats av näringsbiståndet från EU-förvaltningsfonden, dvs. 15 % av de totala stödmottagarna hittills (2 833 594 personer). Denna resultatnivå uppnåddes i synnerhet genom distributionen av pulver med multipla mikronäringsämnen till barn under fem år och genom skolbespisning på plats i Sudan.

På samma sätt har EU-förvaltningsfonden under detta halvår rapporterat det högsta halvårsresultatet för bistådda eller skyddade migranter, flyktingar, återvändande och internflyktingar (främst för Sudan), 103 436 av 198 826 personer har hittills getts stöd.

EU-förvaltningsfonden har också gett stöd till stabiliseringsinsatser och fredsbyggande insatser i regionen med totalt 65 369 anställda från statliga och icke-statliga aktörer som fått ta del av kapacitetsuppbyggande verksamhet för färdigheter som rör fred, säkerhet och styrning, inklusive 2 392 nya stödmottagare under första halvåret 2023. I år rapporteras de flesta resultaten från regionen Gambella i Etiopien och från Sydsudan.

Sahelregionen och området kring Tchadsjön ställdes inför många ekonomiska och humanitära utmaningar 2023, såsom inflation, minskad ekonomisk tillväxt, tung skuldbörda, livsmedelskris, tvångsförflyttning, migration, säkerhetskris och våld.

Investeringar i humankapital var ett viktigt sätt för EU-förvaltningsfonden att stödja skapandet av sysselsättningstillfällen i regionen. Under första halvåret 2023 skapade eller stödde de program som finansierades av EU:s förvaltningsfonden 11 087 arbetstillfällen, varav de flesta i Niger, Guinea och Senegal. Yrkesutbildning och kompetensutveckling är avgörande för att förbättra arbetsproduktiviteten och 23 266 personer har tagit del av yrkesutbildning och kompetensutveckling.

Under första halvåret 2023 finansierade EU-förvaltningsfonden verksamhet som inriktades på att öka medvetenheten om riskerna i samband med irreguljär migration och nådde ut till 2 943 412 personer. EU-förvaltningsfonden stödde 420 frivilliga återvändanden och återintegreringen av 509 återvändande migranter. Sedan EU:s förvaltningsfond lanserades har 73 215 återvändande migranter fått stöd för frivilligt återvändande och 91 642 har fått stöd för återintegrering i Sahelregionen och området kring Tchadsjön.

I denna mycket spända situation, i och med den intensifierade säkerhetskrisen i regionen, deltog 11 520 personer under första halvåret 2023 i program som finansierades genom EU:s förvaltningsfond om styrning, konfliktförebyggande åtgärder och mänskliga rättigheter i Sahelregionen och området kring Tchadsjön. En viktig bedrift under detta halvår var utbildningen av 8 823 personer i Mali för att stödja den folkomröstningsprocess som ledde till antagandet av en ny konstitution i juni. Dessutom deltog 1 397 417 personer i konfliktförebyggande verksamhet och människorättsverksamhet. Slutligen

tillhandahöll program som finansierades av EU:s förvaltningsfond 10 034 utrustningsenheter till civila institutioner och säkerhetsstyrkor för att stärka styrningen och säkerheten.

Även om året fortfarande påverkades av konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina präglades 2023 av flera oförutsedda kriser som drabbade länder i norra Afrika och deras grannar, däribland Sudan, Niger och nu senast de palestinska territorierna, vilket ledde till fortsatt politisk och ekonomisk nedgång i regionen samt ytterligare spänningar och migrationsströmmar. Under 2023 har de irreguljära gränspassagerna längs den centrala Medelhavsrutten, från Tunisien och Libyen till Italien och Malta, ökat med 50 % 2023 jämfört med 2022, med totalt 157 951 ankomster. Tunisien är fortfarande det främsta avreselandet till Italien (och EU) 2023, följt av Libyen. År 2023 var det främst medborgare från Guinea och Tunisien som ankom till Italien, var och en stod för över 17 000 ankomster, följt av Elfenbenskusten och Bangladesh. På samma sätt har trycket på rutterna i västra Medelhavet och Atlanten ökat avsevärt jämfört med samma period förra året, med totalt 56 039 ankomster (+95 % jämfört med 2022).

Budget och budgetgenomförande

Avtalsperioden för EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika löpte ut den 31 december 2021, och under 2023 påbörjades därför inga nya program och det gjordes inte heller några tilläggsanslag i någon av de tre regioner som omfattas av fonden. Det totala belopp som anslagits för operativa och administrativa utgifter sedan EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika startades uppgår till 5 053,27 miljoner euro. Beloppet för godkända operativa program sedan EU-förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika startades uppgår till 1 810 miljoner euro för Afrikas horn, 2 217,8 miljoner euro för Sahelregionen och området kring Tchadsjön och 907,3 miljoner euro för Nordafrika.

28 nya kontrakt på totalt 5,08 miljoner euro undertecknades 2023. Kontrakten gällde uteslutande administrativ verksamhet (revision, utvärdering, kommunikation och övervakning), eftersom operativa program och verksamheter inte längre kan finansieras efter den 31 december 2021.

Betalningarna under 2023 uppgick till 332,4 miljoner euro, vilket var 110 miljoner euro mindre än 2022 (442 miljoner euro). Betalningarna är lägre 2023, eftersom flera projekt nått slutet av sin genomförandeperiod.

Verksamhetens påverkan på de finansiella rapporterna för helåret

I de finansiella rapporterna för helåret är påverkan till följd av ovan nämnda verksamhet mest märkbar när man tittar på följande:

- **Förfinansiering:** en minskning med 122 362 000 euro till följd av avvecklingen av förvaltningsfonden och en därav följande minskning av antalet nya kontrakt. Under 2023 undertecknades endast 28 kontrakt, som alla rörde administrativ verksamhet: revision, utvärdering, kommunikation och övervakning till ett belopp av 5,08 miljoner euro.

- **Finansiella skulder:** en minskning med 70 236 000 euro, främst på grund av att de inbetalda bidragen under året var lägre än de nettokostnader som fördelats på givarna.

- **Driftskostnader:** en minskning med 203 251 000 euro till följd av avvecklingen av förvaltningsfonden, vilket ledde till en minskning av antalet öppna kontrakt och därmed en minskning av utgifterna.

BALANSRÄKNING

I tusen euro

	31.12.2023	31.12.2022
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Finansiella tillgångar	*3 949*	*1 943*
Förfinansiering	*18 254*	*14 927*
	22 204	**16 870**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Förfinansiering	*178 366*	*304 055*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*22 396*	*35 914*
Likvida medel	*177 553*	*157 587*
	378 315	**497 556**
TOTALA TILLGÅNGAR	**400 519**	**514 426**
LÅNGFRISTIGA SKULDER		
Finansiella skulder	*(264 555)*	*(334 791)*
	(264 555)	**(334 791)**
KORTFRISTIGA SKULDER		
Betalningsåtaganden	*(14 261)*	*(30 975)*
Upplupna kostnader	*(121 704)*	*(148 660)*
	(135 965)	**(179 635)**
SUMMA SKULDER	**(400 519)**	**(514 426)**
NETTOTILLGÅNGAR	**–**	**–**

RESULTATRÄKNING

I tusen euro

	2023	2022
INTÄKTER		
Intäkter från transaktioner utan motprestation		
Intäkter från donationer	*408 274*	*605 739*
Återkrav av kostnader	*179*	*754*
	408 453	**606 493**
Intäkter från transaktioner med motprestation		
Finansiella intäkter	*4 865*	*251*
Övriga intäkter från transaktioner med motprestation	*13 446*	*18 902*
	18 311	**19 152**
Totala intäkter	**426 764**	**625 645**
KOSTNADER		
Driftskostnader	*(387 294)*	*(590 545)*
Finansieringskostnader	*(434)*	*(643)*
Övriga kostnader	*(39 036)*	*(34 457)*
Totala kostnader	**(426 764)**	**(625 645)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET	**–**	**–**

KASSAFLÖDESANALYS

I tusen euro

	2023	2022
Ekonomiskt resultat för året	–	–
Operativ verksamhet		
(Ökning)/minskning av förfinansiering	*122 362*	*173 980*
(Ökning)/minskning av fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*13 517*	*9 425*
Ökning/(minskning) av finansiella skulder	*(70 236)*	*(190 739)*
Ökning/(minskning) av betalningsåtaganden	*(16 715)*	*(22 168)*
Ökning/(minskning) av upplupna kostnader	*(26 956)*	*9 272*
Investeringsverksamhet		
Ökning/minskning av finansiella tillgångar som inte är derivat värderade till verkligt värde via resultatet	*(2 007)*	*(1 943)*
NETTOKASSAFLÖDE	**19 966**	**(22 172)**
Nettoökning/(nettominskning) av likvida medel	*19 966*	*(22 172)*
Likvida medel vid årets början	*157 587*	*179 759*
Likvida medel vid årets slut	*177 553*	*157 587*

KONSOLIDERAD FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅRET FÖR EUF OCH EU:S FÖRVALTNINGSFONDER

Vissa sifferuppgifter i tabellerna nedan kan förefalla inkonsekventa när de summeras på grund av avrundningen till miljoner euro.

KONSOLIDERAD BALANSRÄKNING

miljoner euro

	31.12.2023	31.12.2022
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Finansiella tillgångar	*91*	*69*
Förfinansiering	*592*	*503*
Fordringar med motprestation	*5*	*7*
	689	**580**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Finansiella tillgångar	*3*	*3*
Förfinansiering	*1 137*	*1 711*
Fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*50*	*66*
Likvida medel	*807*	*1 189*
	1 997	**2 970**
TOTALA TILLGÅNGAR	**2 686**	**3 550**
LÅNGFRISTIGA SKULDER		
Finansiella skulder	*(85)*	*(101)*
	(85)	**(101)**
KORTFRISTIGA SKULDER		
Betalningsåtaganden	*(406)*	*(462)*
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*(1 110)*	*(1 282)*
	(1 516)	**(1 744)**
SUMMA SKULDER	**(1 600)**	**(1 845)**
NETTOTILLGÅNGAR	**1 086**	**1 705**
FONDER OCH RESERVER		
Infordrat fondkapital – aktiva EUF	*54 566*	*65 100*
Infordrat fondkapital från avslutade EUF som överförts från tidigare år	*2 252*	*2 252*
Ekonomiskt resultat överfört från tidigare år	*(53 484)*	*(62 834)*
Ekonomiskt resultat för året	*(2 249)*	*(2 813)*
NETTOTILLGÅNGAR	**1 086**	**1 705**

KONSOLIDERAD RESULTATRÄKNING

miljoner euro

	2023	2022
INTÄKTER		
Intäkter från transaktioner utan motprestation		
Återkravsverksamhet	*15*	*19*
Intäkter från donationer till förvaltningsfonderna	*122*	*169*
	136	**188**
Intäkter från transaktioner med motprestation		
Finansiella intäkter	*14*	*3*
Övriga intäkter	*56*	*96*
	70	**99**
Totala intäkter	**207**	**287**
KOSTNADER		
Stödinstrument	*(1 870)*	*(2 331)*
Kostnader genomförda av andra enheter	*(3)*	*(1)*
Kostnader genomförda av förvaltningsfonderna	*(412)*	*(611)*
Kostnader för samfinansiering	*(8)*	*4*
Finansieringskostnader	*(7)*	*(7)*
Övriga kostnader	*(157)*	*(155)*
Totala kostnader	**(2 456)**	**(3 100)**
EKONOMISKT RESULTAT FÖR ÅRET	**(2 249)**	**(2 813)**

KONSOLIDERAD KASSAFLÖDESANALYS

miljoner euro

	2023	2022
Ekonomiskt resultat för året	*(2 249)*	*(2 813)*
Operativ verksamhet		
Kapitaltillskott – bidrag	*1 630*	*2 458*
(Ökning)/minskning av bidrag till förvaltningsfonder	*–*	*–*
(Ökning)/minskning av förfinansiering	*486*	*414*
(Ökning)/minskning av fordringar med motprestation och krav utan motprestation	*18*	*16*
Ökning/(minskning) av avsättningar	*2*	*1*
Ökning/(minskning) av finansiella skulder	*(18)*	*(54)*
Ökning/(minskning) av betalningsåtaganden	*(56)*	*(96)*
Ökning/(minskning) av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*(172)*	*120*
Övriga intäkts- och kostnadsposter som inte påverkar likvida medel	*–*	*–*
Investeringsverksamhet		
(Ökning)/minskning av finansiella tillgångar som kan säljas	*(22)*	*(33)*
NETTOKASSAFLÖDE	**(382)**	**12**
Nettoökning/(nettominskning) av likvida medel	(382)	12
Likvida medel vid årets början	1 189	1 177
Likvida medel vid årets slut	807	1 189

KONSOLIDERAD REDOGÖRELSE FÖR ÄNDRINGAR I NETTOTILLGÅNGARNA

miljoner euro

	Fondkapital – aktiva EUF (A)	Icke-infordrat fondkapital – aktiva EUF (B)	Infordrat fondkapital – aktiva EUF (C) = (A)–(B)	Ackumulerade reserver (D)	Infordrat fondkapital från avslutade EUF överfört från tidigare	Totala nettotillgångar (C)+(D)+(E)+(F)
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2021	**72 998**	**10 355**	**62 643**	**(62 834)**	**2 252**	**2 061**
Kapitaltillskott – bidrag	*(43)*	*(2 500)*	*2 457*	*–*	*–*	*2 457*
Ekonomiskt resultat för året	*–*	*–*	*–*	*(2 813)*	*–*	*(2 813)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2022	**72 955**	**7 855**	**65 100**	**(65 647)**	**2 252**	**1 705**
Kapitaltillskott – bidrag	*(185)*	*(1 815)*	*1 630*			*1 630*
Avslutande av åttonde EUF	*(12 164)*		*(12 164)*	*12 164*		*–*
Ekonomiskt resultat för året			*–*	*(2 249)*		*(2 249)*
UTGÅENDE BALANS DEN 31.12.2023	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 733)**	**2 252**	**1 086**

RAPPORT OM DET EKONOMISKA GENOMFÖRANDET AVSEENDE EUF

INNEHÅLL

1. BAKGRUND 80
1.1. Tidigare EUF 80
1.2. Tionde och elfte EUF 81
2. EKONOMISKT GENOMFÖRANDE 82
2.1. EKONOMISKT UTFALL 82
2.2. MEDEL 86
2.3. DRIFTSUTGIFTER OCH SÄRSKILDA PROGRAM 87
3. ORDLISTA 93

1. BAKGRUND

Europeiska utvecklingsfonden (EUF) lanserades 1959 och är det viktigaste instrumentet för att tillhandahålla EU-stöd för utvecklingssamarbete med länderna i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (AKS-länderna) och de utomeuropeiska länderna och territorierna (ULT). EUF:s främsta mål är att minska och på sikt utrota fattigdomen.

Den inrättades genom ett internt avtal mellan företrädarna för medlemsstaterna och styrs av en särskild kommitté. EUF:s medel utgörs av särskilda bidrag från EU-medlemsstaterna, vilka fastställer ett samlat belopp som ska anslås till fonden (under en period på fem år). Utöver de bidrag som nämns ovan kan medlemsstaterna också ingå samfinansieringsavtal eller lämna frivilliga ekonomiska bidrag till EUF. Europeiska kommissionen är ansvarig för det ekonomiska genomförandet av den verksamhet som bedrivs med hjälp av EUF:s medel. Europeiska investeringsbanken (EIB) förvaltar investeringsanslaget.

EUF är en fond som förvaltas på flerårsbasis. Varje EUF ingås för en period på cirka fem år och styrs av sin egen budgetförordning. Det interna avtal som inrättade den senaste EUF, den elfte EUF (2014–2020), trädde i kraft den 1 mars 2015. Från och med 2021 ingår samarbetet med AKS-länderna i instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI). De pågående projekt som finansieras genom EUF kommer dock att fortsätta att genomföras enligt den rättsliga grunden för respektive EUF.

Denna rapport är utarbetad i enlighet med artikel 39 i budgetförordningen för elfte EUF[7]. Den ger en bild av EUF:s inkomst- och utgiftstransaktioner med fokus på viktiga händelser som hade en betydande påverkan på det ekonomiska genomförandet för året.

Eftersom inga transaktioner pågår i tidigare EUF[8] innehåller denna rapport bara uppgifter för tionde och elfte EUF.

1.1. Tidigare EUF

Sjätte och sjunde EUF

Sjätte EUF avslutades under 2006 och sjunde EUF avslutades under 2008.

I enlighet med artikel 1.2 b i det interna avtalet för nionde EUF har saldon och tillbakadragna anslag från tidigare EUF överförts till nionde EUF.

Åttonde och nionde EUF

År 2021 avslutades den åttonde EUF ekonomiskt och operativt med ett sammanlagt utgiftsbelopp på 10 374 miljoner euro. Kommissionen underrättade medlemsstaterna om att åttonde EUF skulle avslutas i det meddelande som lades fram för rådet i oktober 2021.

All verksamhet inom åttonde EUF har slutförts, alla kontroller har genomförts och alla kontrakt och finansiella beslut har avslutats i EUF:s räkenskaper. Alla betalningskrav, som fortfarande var utestående efter det operativa avslutandet, inbetalades eller avskrevs med undantag för tio betalningskrav (inklusive sex rättstvister som följs av rättstjänsten). I enlighet med kommissionens beslut C(2003)19044 överfördes dessa betalningskrav till nionde EUF.

Avslutningen av nionde EUF fortskrider väl. Det finns tio öppna kontrakt kvar, varav sex rör åtgärder i södra Sudan (rådets beslut 2011/315/EU). Dessa beslut fattades efter tidsfristklausulen för nionde EUF och bör i princip avslutas 2024.

Mellan 2015 och 2023 genomförde kommissionen fem återbetalningar av anslag för åttonde/nionde EUF till ett totalt belopp av 1911,1[9] miljoner euro. Ett saldo på 7,8 miljoner euro återbetalades i januari 2024[10] i samband med den första delbetalningen av medlemsstaternas bidrag till EUF för 2024.

[7] RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2018/1877.

[8] Med undantag för transaktioner i Sydsudan.

[9] 1 402,57 miljoner euro i överbryggningsanslag (rådets beslut 2015/0246), 200 miljoner (rådets beslut 2017/1206), 223 miljoner (rådets beslut 2020/1708), 43 miljoner (rådets beslut (EU) 2021/1941) och 42,5 miljoner (rådets beslut 2022/2242).

1.2. Tionde och elfte EUF

AVS-EG-partnerskapsavtalet undertecknades den 23 juni 2000 i Cotonou av Europeiska gemenskapens medlemsstater och gruppen av länder i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (AKS-länderna). Det trädde i kraft den 1 april 2003 (och inrättade nionde EUF). Cotonouavtalet ändrades två gånger, först genom det avtal som undertecknades i Luxemburg den 25 juni 2005 (som inrättade tionde EUF) och sedan genom det avtal som undertecknades i Ouagadougou den 22 juni 2010 (som inrättade elfte EUF).

Rådets beslut 2001/822/EG av den 27 november 2001 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska gemenskapen (ULT-beslut) trädde i kraft den 2 december 2001. Detta beslut ändrades den 19 mars 2007 (beslut 2007/249/EG).

Det interna avtalet om finansiering av gemenskapens bistånd inom den fleråriga finansieringsramen för perioden 2014–2020 i enlighet med det reviderade Cotonouavtalet, som antogs av företrädarna för Europeiska gemenskapens medlemsstaters regeringar i augusti 2013, trädde i kraft i mars 2015.

Enligt Cotonouavtalet hade tionde EUF, under den andra perioden (2008–2013), en samlad budget på 22 682 miljoner euro. Av detta belopp anslogs

- 21 966 miljoner euro till AKS-länderna,
- 286 miljoner euro till ULT, och
- 430 miljoner euro till kommissionen som utgifter för administrativt stöd för programplanering och genomförande av EUF.

Beloppet för AKS-länderna är uppdelat på

- 17 766 miljoner euro för finansiering av nationella och regionala vägledande program,
- 2 700 miljoner euro för samarbete inom AKS-länderna och mellan olika regioner, och
- 1 500 miljoner euro till investeringsanslag.

En ökad andel av budgeten har avsatts för regionala program, varigenom betydelsen av regional ekonomisk integration betonas som grundläggande ram för nationell och lokal utveckling. En innovation i tionde EUF var skapandet av stimulansbidrag för varje land.

Enligt Cotonouavtalet finansieras den tredje perioden (2014–2020) med gemenskapsstöd till AKS-länderna och ULT genom elfte EUF med ett belopp på 30 506 miljoner euro, varav:

- 29 089 miljoner euro anslås till AKS-länderna i enlighet med artiklarna 1.2 a och 2 d i det interna avtalet, och därav förvaltas 27 955 miljoner euro av Europeiska kommissionen,
- 364,5 miljoner euro har anslagits till ULT i enlighet med artiklarna 1.2 a och 3.1 i det interna avtalet, varav 359,5 miljoner euro förvaltas av Europeiska kommissionen, och
- 1 052,5 miljoner euro anslås för kommissionens finansiering av kostnaderna för programplanering och genomförande av medel från elfte EUF i enlighet med artikel 1.2 a i det interna avtalet.

[10] RÅDETS BESLUT (EU) 2023/2586 av den 13 november 2023

2. EKONOMISKT GENOMFÖRANDE

2.1. EKONOMISKT UTFALL

ANSLAGSUTVECKLING FÖR TIONDE EUF

Tionde EUF
ANSLAGSUTVECKLING: Den 31 december 2023
ANALYS AV ANSLAG PER INSTRUMENT

(miljoner euro)

	INSTRUMENT	URSPRUNGLIGT ANSLAG	ACKUMULERAD ÖKNING/MINSKNING AV MEDEL den 31 december 2022	ÖKNING ELLER MINSKNING AV MEDEL UNDER 2023	Noter	NUVARANDE ANSLAGSNIVÅ
AKS	*Samfinansiering*	*0*	*202*			*202*
	Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna	*21 326*	*(526)*	*(95)*		*20 705*
	DELSUMMA AKS	21 326	(324)	(95)		20 907
ULT	*Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna*	*0*	*240*	*(0)*		*239*
	DELSUMMA ULT	0	240	(0)		239
	TOTALT TIONDE EUF	21 326	(84)	(96)		21 146

ANSLAGSUTVECKLING FÖR ELFTE EUF

Elfte EUF
ANSLAGSUTVECKLING: Den 31 december 2023
ANALYS AV ANSLAG PER INSTRUMENT

(miljoner euro)

	INSTRUMENT	URSPRUNGLIGT ANSLAG	ACKUMULERAD ÖKNING/MINSKNING AV MEDEL den 31 december 2022	ÖKNING ELLER MINSKNING AV MEDEL UNDER 2023	Noter	NUVARANDE ANSLAGSNIVÅ
AKS	*Samfinansiering*	*0*	*89*	*0*		*89*
	Kommissionens interna servicenivåavtal	*0*	*1*			*1*
	Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna	*30 060*	*(822)*	*(74)*		*29 164*
	DELSUMMA AKS	30 060	(732)			29 255
ULT	*Samfinansiering*	*0*	*0*			*0*
	Kommissionens interna servicenivåavtal	*0*	*0*			*0*
	Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna	*0*	*355*	*(4)*		*351*
	DELSUMMA ULT	0	355			351
	TOTALT ELFTE EUF	30 060	(526)	71		29 605

UTVECKLING AV TIONDE EUF:S ÅTAGANDEN, AVSATTA MEDEL OCH BETALNINGAR

KONSOLIDERAD REDOVISNING FÖR EUF PER DEN 31 DECEMBER 2023
TYP AV STÖD
AKS + ULT – Tionde EUF

(miljoner euro)

		AN-SLAG	BESLUT			AVSATTA MEDEL			BETALNINGAR		
			SAMMA NLAGT	ÅRLI GEN	%	SAMMA NLAGT	ÅRLI GEN	%	SAMMA NLAGT	ÅRLI GEN	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKS	**Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna**										
	Anslag										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	12 297	12 288	(36)	100 %	12 264	(19)	100 %	12 199	37	99 %
	DELSUMMA: B-ANSLAG - NATIONELLA ANSLAG	1 965	1 962	(4)	100 %	1 961	(0)	100 %	1 960	1	100 %
	DELSUMMA: LIVSMEDELSTRYGGHET	343	484		141 %	482	166	100 %	306	74	64 %
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER	527	526	(0)	100 %	526		100 %	522		99 %
	DELSUMMA: ANSLAG TILL FLERA AKS-LÄNDER	3 612	3 596	(22)	100 %	3 572	23	99 %	3 384	60	95 %
	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	1 948	1 792	(18)	92 %	1 768	(10)	99 %	1 692	(2)	96 %
	Samfinansiering										
	Anslag										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	185	175	(3)	95 %	175	(0)	100 %	173	1	99 %
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER	5	5	(0)	110 %	5	(0)	100 %	5	1	100 %
	DELSUMMA: ANSLAG TILL FLERA AKS-LÄNDER	12	11		91 %	11		100 %	11		100 %
	Reserv som inte kan tas i anspråk										
	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – ÅTTONDE/NIONDE EUF	14									
ULT	**Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna**										
	Anslag										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	186	186		100 %	182	(1)	98 %	172	2	95 %
	DELSUMMA: B-ANSLAG - NATIONELLA ANSLAG	14	14		100 %	14		100 %	14		100 %
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER	5	5		100 %	5		100 %	5		100 %
	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	34	34		100 %	34	(0)	99 %	34	(0)	100 %
	TOTALT: AKS + ULT (INKL. RESERVER) (A + B)	**21 146**	**21 078**	**(84)**	**100 %**	**20 999**	**158**	**100 %**	**20 477**	**175**	**98 %**

UTVECKLING AV ELFTE EUF:S ÅTAGANDEN, AVSATTA MEDEL OCH BETALNINGAR

KONSOLIDERAD REDOVISNING FÖR EUF PER DEN 31 DECEMBER 2023
TYP AV STÖD
AKS + ULT – Elfte EUF

(miljoner euro)

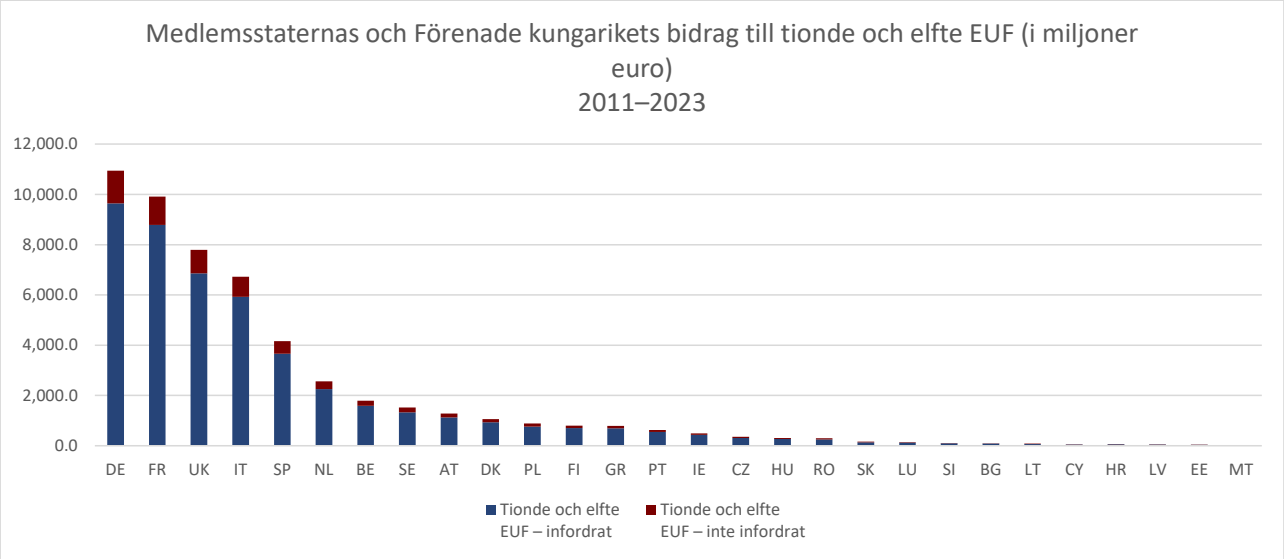
		AN-SLAG	BESLUT			AVSATTA MEDEL			BETALNINGAR		
			SAMMAN-LAGT	ÅR-LIGEN	%	SAMMAN-LAGT	ÅR-LIGEN	%	SAMMAN-LAGT	ÅR-LIGEN	%
		(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
AKS	**Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna**										
	Anslag										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	15 369	15 329	(92)	100 %	14 723	311	96 %	12 124	1 061	82 %
	DELSUMMA: B-ANSLAG - NATIONELLA ANSLAG	1 060	1 059	(0)	100 %	1 053	13	99 %	1 007	27	96 %
	DELSUMMA: LIVSMEDELSTRYGGHET	112	112		100 %	112	91	100 %	41	37	36 %
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER	1 072	1 066	(1)	99 %	1 062	(0)	100 %	958	48	90 %
	DELSUMMA: ANSLAG TILL FLERA AKS-LÄNDER	4 004	3 894	(13)	97 %	3 926	104	101 %	3 340	155	85 %
	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	7 253	7 227	(59)	100 %	7 090	44	98 %	5 964	512	84 %
	Samfinansiering										
	Anslag										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	46	45	(1)	99 %	45		100 %	40	14	89 %
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER	4	4		100 %	4		100 %	4	3	100 %
	DELSUMMA: ANSLAG TILL FLERA AKS-LÄNDER	33	33		100 %	33	(0)	100 %	28	0	85 %
	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	8	6		75 %	6		100 %	6	2	100 %
	Reserv som inte kan tas i anspråk										
	Reserver										
	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – TIONDE EUF	128									
	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – ELFTE EUF	167									
	Kommissionens interna servicenivåavtal										
	Reserver										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	1	1		52 %	1		100 %	1		100 %
ULT	**Regelbundna utbetalningar från medlemsstaterna**										
	Anslag										
	DELSUMMA: A-ANSLAG – NATIONELLA ANSLAG	211	211	(0)	100 %	194	0	92 %	193	1	100 %
	DELSUMMA: B-ANSLAG - NATIONELLA ANSLAG	12	12		100 %	12		100 %	12	0	99 %
	DELSUMMA: ÖVERBRYGGNINGSANSLAG	0									
	DELSUMMA: GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER	8	7	(2)	79 %	6	(0)	96 %	6	1	94 %
	DELSUMMA: REGIONALA ANSLAG	102	102		100 %	102		100 %	69	17	67 %
	Reserv som inte kan tas i anspråk										
	Reserver										
	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – TIONDE EUF	15									
	DELSUMMA: RESERV SOM INTE KAN TAS I ANSPRÅK – ELFTE EUF	1									
	TOTALT: AKS + ULT (INKL. RESERVER) (A + B)	**29 605**	**29 106**	**(168)**	**98 %**	**28 368**	**562**	**97 %**	**23 791**	**1 878**	**84 %**

2.2. MEDEL

Typ av medel

Medlemsstaternas bidrag är EUF:s huvudsakliga medel. Tre gånger per år infordrar Europeiska kommissionen och Europeiska investeringsbanken bidrag från medlemsstaterna till EUF. De bidragsbelopp som infordras varje år speglar de betalningar som ska täckas under året.

Sammanfattning av medlemsstaternas bidrag

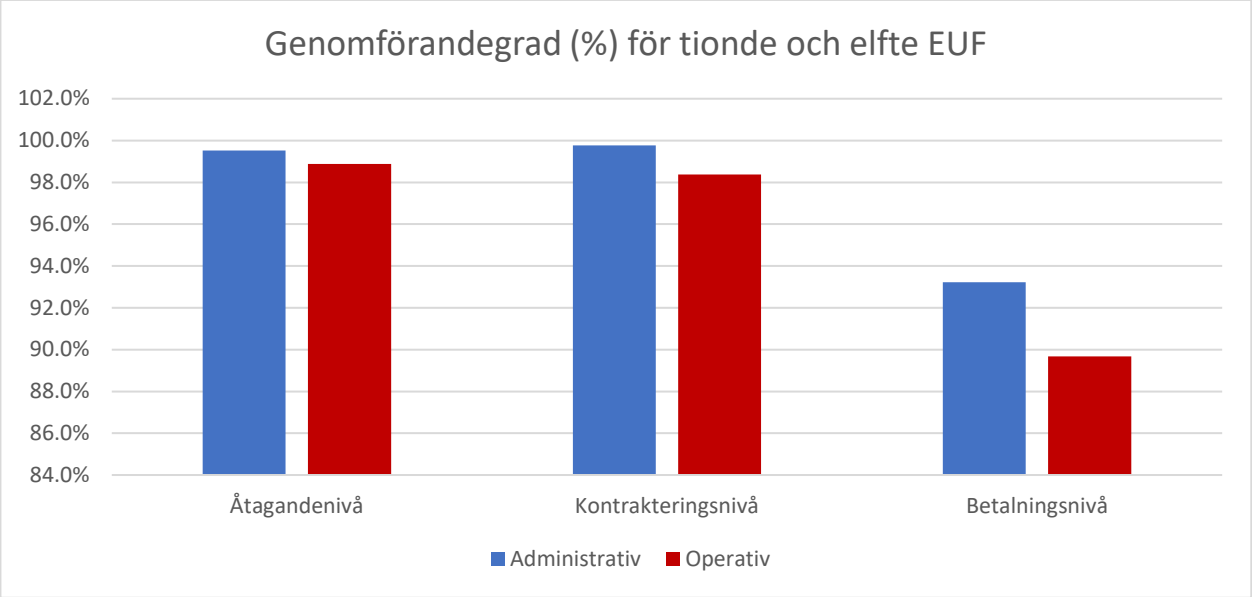
2.3. DRIFTSUTGIFTER OCH SÄRSKILDA PROGRAM

Typ av utgift

Det belopp som är tillgängligt i den fleråriga budgetramen består av 3 % som anslagits till kommissionen för utgifter för administrativt stöd och 97 % som anslagit för genomförandet av EUF-projekt. Beloppen fastställs genom varje internt avtal och kan ökas genom frivilliga bidrag och intäkter från transaktioner.

Fördelning per typ av utgift av belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts

	ANSLAG	BESLUT			AVSATTA MEDEL			BETALNINGAR		
		SAMMANLAGT	ÅRLIGEN	%	SAMMANLAGT	ÅRLIGEN	%	SAMMANLAGT	ÅRLIGEN	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
GENOMFÖRANDEKOSTNADER OCH RÄNTEINTÄKTER TIONDE OCH ELFTE EUF	1 620	1 612	(3)	99,5 %	1 608	(1)	99,8 %	1 499	53	93,2 %
OPERATIVT GENOMFÖRANDE (A + B) TIONDE OCH ELFTE EUF	50 751	50 184	(252)	98,9 %	49 367	720	98,4 %	44 268	2 053	89,7 %

Fördelning per region och land av belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts

KUMULERADE BELOPP FÖR EUF den 31 december 2023 PER LAND I % AV ANSLAG								
Tionde och elfte EUF		**TOTALT TIONDE OCH ELFTE EUF (i miljoner euro)**						
Kumulerat 2023		**Anslag**	**Beslut**	**i procent av anslag**	**Avsatta medel**	**i procent av anslag**	**Betalningar**	**i procent av anslag**
AKS	**Allmänna/administrativa anslag/intressen**	**1 624**	1 614	99 %	1 615	99 %	1 494	92 %
	Reserv/Ej fördelad per land	**2 862**	2 553	89 %	2 553	89 %	2 553	89 %
	Alla AKS-länder	**4 486**	**4 167**	**93 %**	**4 168**	**93 %**	**4 047**	**90 %**
	Angola	**346**	346	100 %	344	99 %	300	87 %
	Benin	**735**	732	100 %	720	98 %	679	92 %
	Botswana	**129**	127	98 %	126	97 %	126	97 %
	Burkina Faso	**1 302**	1 302	100 %	1 297	100 %	1 261	97 %
	Burundi	**569**	567	100 %	564	99 %	541	95 %
	Kamerun	**521**	520	100 %	519	100 %	482	93 %
	Kap Verde	**145**	145	100 %	144	100 %	144	100 %
	Komorerna	**78**	77	99 %	76	98 %	72	92 %
	Kongo	**163**	163	100 %	159	98 %	139	85 %
	Demokratiska republiken Kongo	**1 409**	1 407	100 %	1 371	97 %	1 219	87 %
	Elfenbenskusten	**705**	705	100 %	701	100 %	676	96 %
	Djibouti	**181**	181	100 %	178	98 %	156	86 %
	Eritrea	**215**	215	100 %	215	100 %	75	35 %
	Etiopien	**1 604**	1 603	100 %	1 594	99 %	1 400	87 %
	Gabon	**33**	33	99 %	32	97 %	30	91 %
	Gambia	**314**	303	96 %	301	96 %	277	88 %
	Ghana	**787**	786	100 %	782	99 %	726	92 %
	Guinea-Bissau	**186**	186	100 %	185	100 %	175	94 %
	Guinea	**502**	502	100 %	494	98 %	434	86 %
	Mauritius	**82**	82	100 %	82	100 %	82	100 %
	Kenya	**863**	863	100 %	855	99 %	753	87 %
	Lesotho	**250**	249	100 %	248	99 %	197	79 %
	Liberia	**488**	487	100 %	443	91 %	436	89 %
	Madagaskar	**782**	782	100 %	730	93 %	591	76 %
	Malawi	**1 020**	1 020	100 %	970	95 %	883	87 %
	Mali	**1 423**	1 421	100 %	1 414	99 %	1 230	86 %
	Mauretanien	**344**	344	100 %	341	99 %	321	93 %
	Moçambique	**1 455**	1 448	100 %	1 391	96 %	1 124	77 %
	Namibia	**188**	188	100 %	178	95 %	169	90 %
	Niger	**1 275**	1 275	100 %	1 259	99 %	1 247	98 %
	Nigeria	**1 101**	1 100	100 %	1 097	100 %	1 025	93 %
	Uganda	**989**	989	100 %	983	99 %	834	84 %
	Centralafrikanska republiken	**610**	610	100 %	609	100 %	584	96 %
	Rwanda	**840**	840	100 %	831	99 %	816	97 %
	São Tomé och Príncipe	**56**	56	100 %	54	96 %	49	88 %
	Senegal	**663**	663	100 %	659	99 %	620	94 %
	Seychellerna	**23**	23	100 %	23	100 %	22	98 %
	Sierra Leone	**662**	659	99 %	646	98 %	597	90 %
	Somalia	**900**	898	100 %	895	99 %	889	99 %
	Sudan	**298**	298	100 %	298	100 %	298	100 %
	Sydsudan	**91**	91	100 %	91	100 %	91	100 %
	Eswatini (Swaziland)	**125**	124	99 %	122	97 %	108	86 %
	Tanzania	**1 172**	1 171	100 %	1 161	99 %	1 060	90 %

	Tchad	**936**	936	100 %	902	96 %	794	85 %
	Togo	**377**	377	100 %	375	99 %	355	94 %
	Zambia	**830**	830	100 %	784	94 %	648	78 %
	Zimbabwe	**469**	462	99 %	460	98 %	453	97 %
	*** Totalt Afrika**	**28 235**	28 185	100 %	27 703	98 %	25 192	89 %
	Antigua och Barbuda	**15**	15	100 %	15	100 %	15	95 %
	Barbados	**22**	22	99 %	22	99 %	21	94 %
	Belize	**42**	42	100 %	41	96 %	35	83 %
	Dominica	**41**	41	100 %	40	98 %	40	98 %
	Grenada	**21**	21	100 %	21	100 %	20	98 %
	Guyana	**79**	79	100 %	77	97 %	77	97 %
	Haiti	**1 009**	1 002	99 %	876	87 %	773	77 %
	Jamaica	**236**	236	100 %	233	99 %	222	94 %
	Dominikanska republiken	**283**	281	99 %	280	99 %	278	98 %
	Saint Lucia	**32**	32	100 %	32	100 %	31	96 %
	Saint Kitts och Nevis	**8**	8	100 %	6	72 %	6	72 %
	Saint Vincent och Grenadinerna	**26**	26	100 %	26	99 %	22	84 %
	Surinam	**27**	27	100 %	27	99 %	26	96 %
	Trinidad och Tobago	**29**	28	99 %	28	99 %	24	85 %
	*** Totalt Karibien**	**1 870**	1 861	100 %	1 724	92 %	1 590	85 %
	Fiji	**48**	48	100 %	48	99 %	48	98 %
	Cooköarna	**5**	5	100 %	5	100 %	5	100 %
	Salomonöarna	**68**	68	100 %	68	100 %	61	90 %
	Kiribati	**42**	42	100 %	41	98 %	37	87 %
	Marshallöarna	**17**	17	100 %	17	100 %	16	98 %
	Mikronesien	**23**	23	100 %	22	97 %	16	68 %
	Nauru	**4**	4	98 %	4	98 %	4	98 %
	Niue	**3**	3	100 %	3	100 %	3	100 %
	Palau	**5**	5	100 %	4	70 %	4	68 %
	Papua Nya Guinea	**239**	239	100 %	233	97 %	202	84 %
	Västsamoa	**67**	67	100 %	67	99 %	67	99 %
	Östtimor	**174**	171	98 %	169	97 %	157	90 %
	Tonga	**28**	28	100 %	28	100 %	28	100 %
	Tuvalu	**13**	13	100 %	13	99 %	13	97 %
	Vanuatu	**55**	55	100 %	54	99 %	49	90 %
	*** Totalt Stillahavsområdet**	**793**	789	100 %	776	98 %	709	89 %
	Anslag till flera AKS-länder	**8 097**	7 970	98 %	7 973	98 %	6 988	86 %
	Afrikanska länder med portugisiska som officiellt språk	**60**	60	100 %	60	99 %	55	91 %
	Regionen Södra Afrika tionde EUF	**137**	135	99 %	135	99 %	132	96 %
	Centralafrika	**558**	554	99 %	546	98 %	422	76 %
	Regionen östra och södra Afrika	**3 092**	3 066	99 %	2 973	96 %	2 383	77 %
	Västafrikanska regionen	**1 946**	1 943	100 %	1 917	99 %	1 613	83 %
	Karibien	**539**	538	100 %	526	98 %	397	74 %
	Stillahavsregionen	**323**	321	99 %	299	93 %	224	69 %
	Reserv/Ej fördelad per region	**0**	0	0	0	0	0	0
	*** Totalt regionalt samarbete AKS**	**14 752**	14 587	99 %	14 429	98 %	12 213	83 %
	AKS	**50 137**	49 589	99 %	48 801	97 %	43 750	87 %
ULT	**Reserv/Ej fördelad per land/territorium**	**30**	12	39 %	11	38 %	11	36 %
	Alla utomeuropeiska länder och territorier	**30**	12	39 %	11	38 %	11	36 %
	Anguilla	**28**	27	99 %	27	99 %	27	99 %
	Falklandsöarna	**10**	10	100 %	10	100 %	10	100 %
	Pitcairnöarna	**5**	5	100 %	5	100 %	5	100 %

	Turks- och Caicosöarna	**32**	32	100 %	32	100 %	32	100 %
	Brittiska Jungfruöarna	**2**	2	100 %	2	98 %	2	93 %
	Montserrat	**33**	33	100 %	33	100 %	33	100 %
	Sankt Helena	**38**	38	100 %	38	100 %	38	100 %
	*** Totalt brittiska utomeuropeiska länder och territorier**	**147**	146	100 %	146	100 %	146	100 %
	Nederländska Antillerna	**40**	40	100 %	23	56 %	20	51 %
	Nederländska Antillerna – Bonaire	**4**	4	100 %	4	98 %	2	56 %
	Nederländska Antillerna – Saba	**3**	3	100 %	3	100 %	3	100 %
	Nederländska Antillerna – Sint-Eustatius	**2**	2	100 %	2	100 %	2	100 %
	Aruba	**21**	21	100 %	21	99 %	21	96 %
	Sint-Maarten	**14**	14	100 %	8	55 %	5	33 %
	*** Totalt nederländska utomeuropeiska länder och territorier**	**85**	85	100 %	61	72 %	54	63 %
	Wallis och Futuna	**39**	39	100 %	37	95 %	29	75 %
	Mayotte	**29**	29	100 %	29	100 %	29	100 %
	Nya Kaledonien	**50**	50	100 %	50	100 %	50	100 %
	Franska Polynesien	**51**	51	100 %	49	97 %	49	97 %
	Saint-Pierre-et-Miquelon	**47**	47	100 %	47	100 %	47	100 %
	*** Totalt franska utomeuropeiska länder och territorier**	**215**	215	100 %	212	98 %	204	95 %
	region	**137**	137	100 %	136	99 %	103	75 %
	*** Totalt regionalt samarbete ULT**	**137**	137	100 %	136	99 %	103	75 %
	ULT	**614**	595	97 %	566	92 %	517	84 %
TOTALT: AKS + ULT		**50 751**	50 184	99 %	49 367	97 %	44 268	87 %

Fördelning per utgiftsområde för elfte EUF av belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts

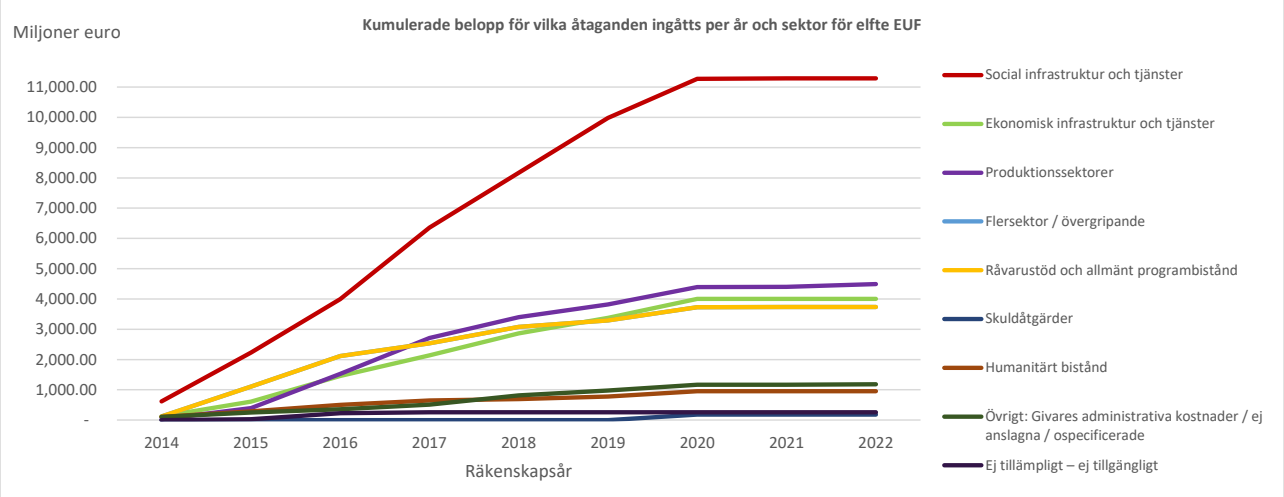
Fördelning per utgiftsområde för elfte EUF av belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts (DAC sektorkoder)[11]

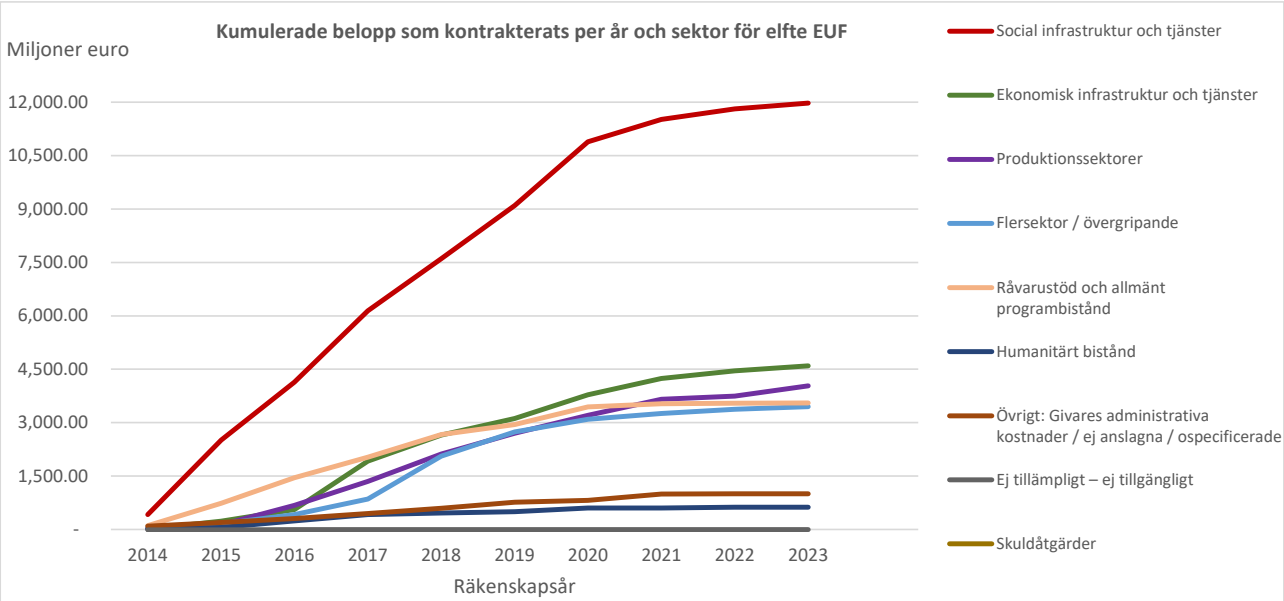
(miljoner euro)

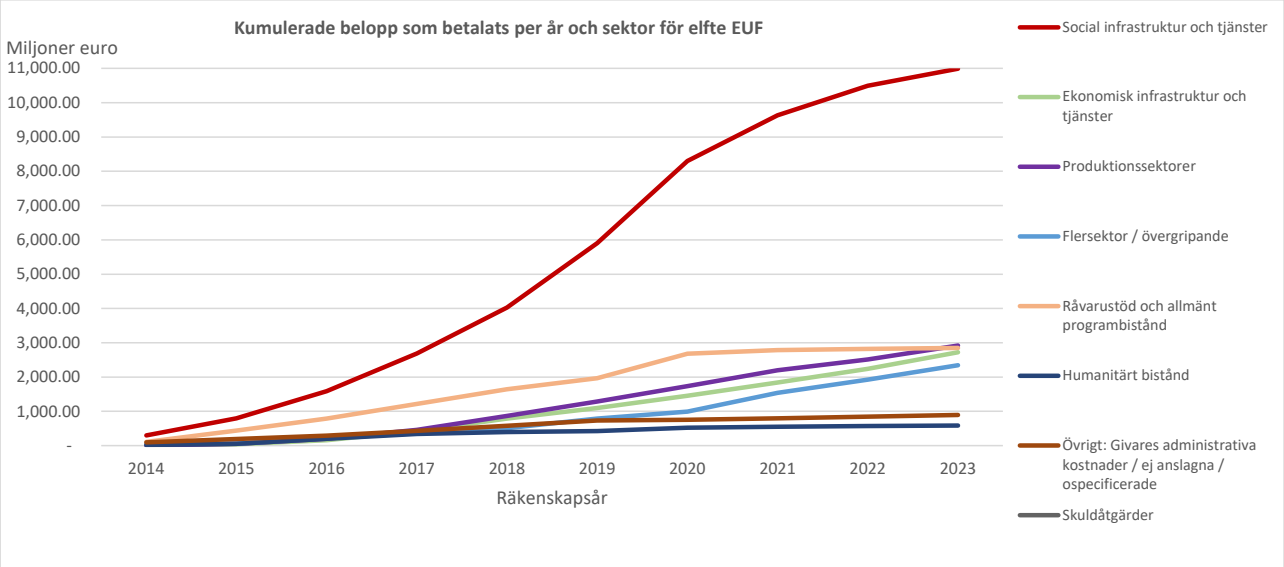
Sektor	Avsatt	Kontrakt har upprättats	Betalning har gjorts
Social infrastruktur och tjänster			
110-Utbildning	1 192,46	1 132,83	995,48
120-Hälso- och sjukvård	2 131,40	2 510,72	2 263,73
130-Befolkningspolitik/-program och reproduktiv hälsa	352,44	50,31	35,95
140-Vatten och sanitet	788,50	848,83	547,53
150-Nationella myndigheter och civilsamhället	5 826,37	6 047,02	5 540,34
160-Annan social infrastruktur och tjänster	996,71	1 385,46	1 611,09
Social infrastruktur och tjänster TOTALT	11 287,88	11 975,17	10 994,13
Ekonomisk infrastruktur och tjänster			
210-Transport och lagring	1 425,48	2 055,09	1 083,29
220-Kommunikationer	140,96	146,96	114,64
230-Energi	2 015,13	1 943,06	1 220,76
240-Banktjänster och finansiella tjänster	82,03	129,29	83,97
250-Företagstjänster och andra tjänster	343,43	324,93	223,51
Ekonomisk infrastruktur och tjänster TOTALT	4 007,01	4 599,33	2 726,17
Produktionssektorer			
310-Jordbruk, skogsbruk och fiske	3 344,16	3 105,92	2 351,62
320-Industri, mineraltillgångar och gruvindustri, byggverksamhet	641,59	492,66	297,21
330-Handel och turism	507,49	436,11	272,06
Produktionssektorer TOTALT	4 493,24	4 034,69	2 920,88
Flersektoriellt / övergripande			
410-Allmänt miljöskydd	989,82	841,85	658,36
430-Övrigt flersektoriellt	3 886,22	2 610,66	1 685,71
Flersektoriellt/övergripande TOTALT	4 876,04	3 452,51	2 344,07
Råvarustöd och allmänt programbistånd			
510-Allmänt budgetstöd	3 116,32	3 165,05	2 480,30
520-Utvecklingsbistånd för livsmedel	617,50	391,67	367,06
Råvarustöd och allmänt programbistånd TOTALT	3 733,82	3 556,73	2 847,36
Skuldåtgärder			
600-Skuldåtgärder	183,00	183,00	183,00
Skuldåtgärder TOTALT	183,00	183,00	183,00
Humanitärt bistånd			
720-Katastrofinsatser	746,19	452,54	451,93
730-Återuppbyggnad, katastrofbistånd och återanpassning	137,83	65,05	42,29
740-Katastrofberedskap	72,79	110,05	93,41
Humanitärt bistånd TOTALT	956,81	627,64	587,63
Givares administrativa kostnader / ej anslagna / ospecificerade			
910-Givares administrativa kostnader	995,52	948,63	857,45
998 Ej anslagna / ospecificerade	183,74	56,05	38,45
Ej tillämpligt – ej tillgängligt	260,50	1,64	1,21
Administrativa kostnader för givare / ej anslagna / ospecificerade TOTALT	1 439,76	1 006,32	897,11
TOTALT BELOPP FÖR ELFTE EUF	**30 977,56**	**29 435,38**	**23 500,34**

[11] Bruttobelopp (dvs. utan hänsyn till tillbakadraganden och betalningskrav). Beloppen i kolumnerna för åtagande, kontrakt och betalning är färgkodade

Fördelning per utgiftsområde för elfte EUF av ackumulerade belopp för vilka åtaganden gjorts, kontrakt upprättats och betalning gjorts

3. ORDLISTA

Administrativa anslag

Anslag för att täcka enheters löpande kostnader (personal, byggnader, kontorsutrustning).

Antagen budget

Budgetförslaget blir den antagna budgeten så snart det har godkänts av budgetmyndigheten.

Ändringsbudget

Beslut som fattats under budgetåret för att ändra (öka, minska, överföra) delar av den antagna budgeten för det året.

Anslag

Budgetfinansiering.

I budgeten planeras både åtaganden (rättsliga utfästelser om finansiering) och betalningar (kontantutbetalning eller banköverföring till stödmottagare). Anslag för åtaganden och betalningar är ofta separerade i tiden (differentierade anslag), eftersom det är vanligt att man först gör fullständiga åtaganden för fleråriga program och projekt under samma år man fattar beslut om dem, medan betalningarna sedan görs under ett antal år i takt med att programmet och projekten fortsätter genomföras.

Inkomster avsatta för särskilda ändamål

Inkomster som erhållits för att finansiera specifika utgiftsposter.

Budgetutfall

Skillnaden mellan erhållna inkomster och utbetalda belopp, inklusive justeringar för överföringar, annulleringar och valutakursskillnader.

För EU:s organ och byråer ska det belopp som blir resultatet återbetalas till den finansierande myndigheten.

Budgetgenomförande

Förbrukning av budgeten genom utgifts- och inkomsttransaktioner.

Budgetpost/Budgetrubrik/Budgetsituation

När det gäller budgetens struktur tas inkomster och utgifter upp i budgeten enligt en bindande kontoplan som avspeglar karaktären hos och syftet med varje post som införts av budgetmyndigheten. De enskilda rubrikerna (avdelning, kapitel, artikel eller punkt) utgör en formell beskrivning av kontoplanen.

Budgetåtagande

Åtgärd genom vilken den behöriga utanordnaren reserverar de budgetanslag som är nödvändiga för att täcka senare betalningar för att uppfylla rättsliga åtaganden.

Annullering av anslag

Anslag som inte har tagits i anspråk i slutet av räkenskapsåret och som inte kan överföras ska annulleras.

Överföring av anslag

Undantag från principen om ettårighet i den mån anslag som inte kunnat användas under ett visst budgetår får överföras, under stränga villkor och i undantagsfall, för användning under det påföljande året.

Åtagandebemyndiganden

Åtagandebemyndiganden täcker det totala värdet för rättsliga åtaganden (kontrakt, bidragsöverenskommelser eller bidragsbeslut) som kan undertecknas under det innevarande räkenskapsåret.

Tillbakadragande

En åtgärd varigenom den behöriga utanordnaren helt eller delvis annullerar ett avdelande av anslag som tidigare gjorts genom ett budgetåtagande.

Differentierade anslag

Differentierade anslag används för att finansiera fleråriga insatser. De täcker för innevarande räkenskapsår den totala kostnaden för de rättsliga åtaganden som ingåtts för insatser vars genomförande sträcker sig över mer än ett räkenskapsår.

Ekonomiskt resultat

Utgifters och inkomsters effekter på balansräkningen på grundval av reglerna för periodiserad redovisning.

Fastställda fordringar

Rätt att uppbära inkomster från en gäldenär som erkänns genom utfärdande av ett betalningskrav.

Valutakursskillnader

Den skillnad som beror på valutakurser som tillämpas på transaktioner med länder utanför euroområdet eller på omvärdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta vid avslutandet av räkenskaper.

Utgifter

Term som används för att beskriva utgifter som belastar budgeten härrörande från alla typer av finansieringskällor.

Bidrag

Direkta ekonomiska bidrag från budgeten till tredjepartsmottagare som deltar i verksamhet som främjar unionens politik.

Anslag som förfaller

Outnyttjade anslag som ska annulleras vid räkenskapsårets slut. När ett anslag förfaller innebär det att tillståndet att ådra sig utgifter och/eller skulder för hela eller delar av anslaget annulleras.

Gemensamma företag (och EIT) får i enlighet med sina finansiella regler föra upp eventuella outnyttjade anslag i sin beräkning av inkomster och utgifter under högst tre på varandra följande räkenskapsår (enligt den så kallade n+3-regeln). Därmed kan anslag för gemensamma företag som förfallit återanvändas fram till räkenskapsår n+3.

Rättslig grund / grundläggande rättsakt

Den rättsakt som antagits av den lagstiftande myndigheten (vanligtvis rådet och Europaparlamentet) och som specificerar målet för unionens utgiftsprogram, syftet med anslagen, reglerna för intervention, sista giltighetsdag och de relevanta finansiella regler som ska tjäna som rättslig grund för genomförandet av utgiftsprogrammet.

Rättsliga åtaganden

Den handling genom vilken utanordnaren ingår en förpliktelse gentemot tredje part som medför en belastning för unionens budget.

Vanliga former av rättsliga åtaganden är kontrakt vid upphandling, bidragsöverenskommelser och bidragsbeslut.

Icke-differentierade anslag

Anslag som tillgodoser årliga behov och för vilka åtaganden därför måste göras under budgetåret. Endast belopp som berättigar till automatisk överföring kan betalas ut påföljande år. Icke-differentierade anslag som inte har utnyttjats, dvs. för vilka åtaganden gjorts i slutet av året, annulleras (såvida inte kommissionen i undantagsfall genom ett beslut godkänner en icke-automatisk överföring). Icke-differentierade anslag är avsedda att täcka administrativa utgifter och åtagandebemyndigandena motsvarar betalningsbemyndigandena.

Driftsanslag

Driftsanslagen finansierar arbetet på olika politikområden, huvudsakligen genom utbetalning av bidrag eller inom ramen för upphandling.

Utestående åtaganden

Utestående åtaganden (eller RAL, från franskans reste à liquider) definieras som anslagna belopp för vilka åtaganden gjorts men som ännu inte har betalats ut. De uppkommer på grund av användningen av fleråriga program och den åtskillnad som görs mellan åtagande- respektive betalningsbemyndiganden.

Betalningsbemyndiganden

Betalningsbemyndiganden täcker utgifter som förfaller till betalning under det innevarande året och som härrör från rättsliga åtaganden som kan ha ingåtts antingen under innevarande år eller tidigare år.

Utestående åtaganden (Reste à liquider)

Belopp som återstår att betala för ett budgetåtagande vid en viss tidpunkt. Jfr utestående åtaganden.

Överskott

Positiv skillnad mellan inkomster och utgifter och som ska lämnas tillbaka till den finansierande myndigheten. Jfr. budgetutfall.

Överföringar mellan budgetposter

Överföringar mellan budgetposter innebär att anslag omfördelas från en budgetpost till en annan, under loppet av räkenskapsåret, vilket utgör ett undantag från principen om specificering.

ÅRSRAPPORT OM GENOMFÖRANDET – MEDEL SOM FÖRVALTAS AV EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

STYRELSEN

INVESTERINGSANSLAGET

FINANSIELL RAPPORT FÖR HELÅR

DEN 31 DECEMBER 2023

(1) Oberoende revisorns rapport

(2) Rapport över finansiell ställning

(3) Rapport över resultat och övrigt totalresultat

(4) Rapport över ändringar vad gäller bidragsgivarnas medel

(5) Rapport över kassaflöden

(6) Noter till den finansiella rapporten för helåret

ORG.: E

KONFIDENTIELLT

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING
PER DEN 31 DECEMBER 2023

(i tusen euro)

	Noter	31.12.2023	31.12.2022
TILLGÅNGAR			
Likvida medel	5	1 376 824	1 451 970
Fordringar på bidragsgivare	9/16	85 321	85 321
Likvida finansiella tillgångar	10	–	73 003
Finansiella derivat	6	55 765	75 852
Lån och förskott	7	1 683 312	1 849 786
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	8	820 713	797 341
Övriga tillgångar	11	616	950
Totala tillgångar		**4 022 551**	**4 334 223**
SKULDER OCH MEDEL FRÅN BIDRAGSGIVARNA			
SKULDER			
Förutbetalda intäkter	12	48 515	52 417
Avsättningar för låneåtaganden	13	19 038	16 583
Skulder till tredje parter	14	427 828	190 927
Övriga skulder	15	3 338	2 419
Totala skulder		**498 719**	**262 346**
Medel från bidragsgivarna	16/17	**3 523 832**	**4 071 877**
Totala skulder och medel från bidragsgivarna		**4 022 551**	**4 334 223**

RAPPORT ÖVER RESULTAT OCH ÖVRIGT TOTALRESULTAT FÖR DET RÄKENSKAPSÅR SOM UPPHÖRDE DEN 31 DECEMBER 2023

(i tusen euro)

	Noter	Från och med den 1.1.2023 till och med den 31.12.2023	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022
Ränta och liknande intäkter*	19	148 336	93 786
Ränta och liknande kostnader	19	–	-5 479
Ränta och liknande intäkter netto		**148 336**	**88 307**
Intäkter från avgifter och provisioner	20	25	511
Kostnader för avgifter och provisioner	20	-62	-761
Nettointäkter från avgifter och provisioner		**-37**	**-250**
Ändringar i verkligt värde på finansiella derivat	6	-20 087	94 680
Nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	21	-8 457	24 432
Nettoresultat på lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet	7	-8 932	-3 080
Nettovalutaresultat	22	-67 885	-140 104
Nettoresultat av finansiella transaktioner		**-105 361**	**-24 072**
Ändring i nedskrivning av lån och förskott netto efter återföring	7.2	9 055	8 562
Ändring i avsättningar för låneåtaganden, netto efter återföring	13	-2 470	20
Allmänna administrativa kostnader	23	-29 655	-33 628
Årets resultat		**19 868**	**38 939**
Sammantaget totalresultat för året		**19 868**	**38 939**

* För det år som slutade den 31 december 2023 omfattade ränta och liknande intäkter 118,5 miljoner euro (år 2022: 85,8 miljoner euro) beräknat på tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden.

RAPPORT ÖVER ÄNDRINGAR VAD GÄLLER BIDRAGSGIVARNAS MEDEL FÖR DET RÄKENSKAPSÅR SOM UPPHÖRDE DEN 31 DECEMBER 2023

(i tusen euro)

		Infordrade bidrag	Utbetalda bidrag	Balanserade vinstmedel	Totalt
Den 1 januari 2023	**Noter**	**3 701 695**	**–**	**370 182**	**4 071 877**
Bidrag från medlemsstaterna som infordrats under året	16	20 000	–	–	**20 000**
Bidrag från medlemsstaterna som betalats ut under året	17	–	-587 913	–	**-587 913**
Resultat år 2023		–	–	19 868	**19 868**
Ändringar vad gäller bidragsgivarnas medel		**20 000**	**-587 913**	**19 868**	**-548 045**
Den 31 december 2023		**3 721 695**	**-587 913**	**390 050**	**3 523 832**

	Infordrade bidrag	Utbetalda bidrag	Balanserade vinstmedel	Totalt
Den 1 januari 2022	**3 471 695**	**–**	**331 243**	**3 802 938**
Bidrag från medlemsstaterna som infordrats under året	230 000	–	–	**230 000**
Resultat år 2022	–	–	38 939	**38 939**
Ändringar vad gäller bidragsgivarnas medel	**230 000**	**–**	**38 939**	**268 939**
Den 31 december 2022	**3 701 695**	**–**	**370 182**	**4 071 877**

RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN
FÖR DET RÄKENSKAPSÅR SOM UPPHÖRDE DEN 31 DECEMBER 2023

(i tusen euro)

	Noter	Noter Från den 1 januari 2023 till den 31 december 2023	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2022
OPERATIV VERKSAMHET			
Årets resultat		**19 868**	**38 939**
Justeringar för:			
Nettoresultat i verkligt värde på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	8	15 142	-9 271
Ändring i nedskrivning av lån och förskott netto efter återföring	7.2	-9 055	-8 562
Nettoresultat på lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet	7	8 932	3 080
Ändringar i upplupen ränta och upplupet anskaffningsvärde på lån och förskott		708	2 291
Ändring i avsättningar för låneåtaganden, netto efter återföring		2 455	-19
Ändringar i verkligt värde på derivat		20 087	-94 680
Ändringar i upplupen ränta och upplupet anskaffningsvärde på likvida finansiella tillgångar	10	-248	321
Ändring av förutbetalda intäkter		-3 902	3 985
Valutakursändringars effekter på lån	7.1	86 765	-53 747
Effekten av valutakursförändringar på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	8	30 026	-25 463
Valutakursändringars effekter på likvida medel		-8 031	-12 006
Rörelsevinst/(-förlust) före ändringar av tillgångar och skulder		**162 747**	**-155 132**
Låneutbetalningar	7	-207 237	-260 493
Återbetalning av lån	7	288 155	458 381
Ändring av upplupna räntor på likvida medel	5	4 039	1 822
Förvärv av likvida finansiella tillgångar	10	-348 523	-920 290
Förfallna likvida finansiella tillgångar	10	421 278	847 608
Ökning av aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	8	-101 100	-139 935
Nettoavkastning på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning		39 246	90 219
Minskning av övriga tillgångar		334	136
Ökning av övriga skulder		919	86
Ökning/(minskning) av belopp som ska utbetalas till Europeiska investeringsbanken		33 951	-58 093
Nettokassaflöde (nyttjat i) / från den operativa verksamheten		**293 809**	**-135 691**
FINANSIERINGSVERKSAMHET			
Bidrag som tagits emot från medlemsstaterna		79 710	238 450
Belopp som erhållits från medlemsstaterna avseende räntesubventioner och tekniskt bistånd		220 290	61 450
Belopp som betalats för medlemsstaternas räkning avseende räntesubventioner och tekniskt bistånd		-77 050	-60 619
Bidrag som betalats ut för medlemsstaternas räkning	17	-587 913	–
Nettokassaflöde från finansieringsverksamhet		**-364 963**	**239 281**
Nettoökning av likvida medel		**-71 154**	**103 590**
Sammanfattande rapport över kassaflöden:			
Likvida medel vid räkenskapsårets början		**1 450 589**	**1 359 005**
Nettokassaflöde (nyttjat i) / från:			
Operativ verksamhet		293 809	-135 691
Finansieringsverksamhet		-364 963	239 281
Effekter till följd av likvida medels valutakursförändringar		-8 031	-12 006
Likvida medel vid räkenskapsårets slut		**1 371 404**	**1 450 589**
Likvida medel består av:			
Kontanter	5	146 494	328 079
Tidsbunden inlåning (exklusive upplupen ränta)	5	625 403	963 004
Bankcertifikat	5	599 507	159 506
		1 371 404	**1 450 589**

Noter till årsredovisningen per den 31 december 2023

1 Allmän information

Investeringsanslaget upprättades inom ramen för Cotonouavtalet om samarbete och utvecklingsstöd (avtalet), som förhandlades fram mellan länder i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (AKS-länderna) respektive EU och dess medlemsstater den 23 juni 2000 och som reviderades den 25 juni 2005 och den 22 juni 2010.

Investeringsanslaget är inte en separat juridisk person och Europeiska investeringsbanken (EIB eller banken) förvaltar bidragen på medlemsstaternas vägnar (givare) i enlighet med villkoren i avtalet och fungerar som en förvaltare av investeringsanslaget.

Finansieringen enligt avtalet kommer från EU-medlemsstaternas budgetar. EU-medlemsstaterna bidrar med de belopp som fördelas för att finansiera investeringsanslaget och bidragen till finansieringen av räntesubventioner enligt de fleråriga budgetramarna (det första finansprotokollet omfattar perioden 2000–2007 och kallas nionde Europeiska utvecklingsfonden (EUF), det andra finansprotokollet omfattar perioden 2008–2013 och kallas tionde EUF och det tredje finansprotokollet omfattar perioden 2014–2020 och kallas elfte EUF). EIB har anförtrotts förvaltningen av följande:

(iv) Investeringsanslaget som är en revolverande fond med riskhanteringsförmåga på 3 685,5 miljoner euro avsedd att främja investeringar från den privata sektorn i AKS-länderna, av vilka 48,5 miljoner euro tilldelas de utomeuropeiska länderna och territorierna (ULT).

(v) Bidrag för finansiering av räntesubventioner till ett värde av högst 1 220,85 miljoner euro för AKS-länder och högst 8,5 miljoner euro för ULT. Högst 15 % av dessa subventioner får användas för att finansiera projektrelaterat tekniskt bistånd.

Den 23 december 2020 beslutade rådet att förlänga perioden för investeringsanslagets åtaganden med minst sex månader. Efter förlängningen godkände banken transaktioner i enlighet med sitt mandat fram till den 30 juni 2021 (rådets beslut (EU) 2020/2233 av den 23 december 2020 om ingående av åtaganden för medel som härrör från återflöden inom ramen för AVS-investeringsanslaget från transaktioner inom ramen för nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonderna, L 437, 28.12.2020, s. 188).

EU och AKS har enats om att ändra beslutet om övergångsåtgärder för att förlänga tillämpningen av bestämmelserna i AKS–EU-partnerskapsavtalet fram till den 31 december 2023, eller fram till ikraftträdandet av det nya avtalet eller provisorisk tillämpning av det nya avtalet mellan unionen och AKS-staterna, beroende på vilket som inträffar först (beslut nr 3/2019 av AVS–EU-ambassadörskommittén om antagande av övergångsåtgärder i enlighet med artikel 95.4 i AVS–EU-partnerskapsavtalet, som senare ändrades genom beslut nr 3/2021 av AVS–EU-ambassadörskommittén av den 26 november 2021 om ändring av beslut nr 970/2022 av AVS–EU-ambassadörskommittén av den 16 juni 2022 och beslut nr 2/2023 av AKS–EU-ambassadörskommittén av den 25 oktober 2023).

Den finansiella rapporten för helåret har utarbetats enligt principen om kontinuerlig verksamhet enligt vilken det antas att investeringsanslaget kommer att kunna uppfylla alla betalningsåtaganden vid varje transaktion under en överskådlig framtid. Investeringsanslagets varaktighet har inte fastställts. Det interna avtalet för elfte EUF fortsätter att vara i kraft (i enlighet med artikel 14.3 i avtalet) under den tid som krävs för att alla transaktioner som finansieras inom ramen för AKS–EU-partnerskapsavtalet, ULT-beslutet och den fleråriga budgetramen ska kunna genomföras i sin helhet.

Förordningen om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, som trädde i kraft den 14 juni 2021 (förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021), utgör den primära rättsliga grunden för EU:s bistånd utanför EU under 2021–2027 och styrningen av bankens nya institutionella mandat för verksamhet utanför Europeiska unionen, inbegripet AKS-regionen. Detta inkluderar integreringen av EUF, som då hanterades utanför EU-budgeten, i EU-budgeten. Förordningen om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete kommer att ge kommissionen den rättsliga grunden att anförtro framtida EU-mandat till EIB för dess verksamhet utanför EU. Den kommer också att utgöra ramen för unionens externa investeringar i samarbete med partnerinstitut genom bidrag eller garantier från EU-budgeten.

Framöver ska återflöden från investeringsanslaget användas inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete genom en kombination av ett särskilt politikområde för den privata sektorn i AKS-länderna genom Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU+) och en förvaltningsfond. Den 15 februari 2023 undertecknades ett överföringsavtal mellan EIB och Europeiska kommissionen (*överföringsavtalet*). Syftet med detta avtal är att överföra medel som härrör från återflöden, inom ramen för anslaget, när de blir tillgängliga, i enlighet med beslut (EU) 2020/2233 (återflöden från AKS-investeringsanslaget) och beslut (EU) 2021/1764 (återflöden från ULT-investeringsanslaget, tillsammans med återflöden från AKS-investeringsanslaget: återflöden). För mer information, se not 2.4.6 och not 17.

Nuvarande årsredovisning omfattar perioden från och med den 1 januari 2023 till och med den 31 december 2023.

På förslag från direktionen antog styrelsen den finansiella rapporten för helåret den 21 mars 2024 och godkände att den överlämnades till dess råd för godkännande senast den 26 april 2024.

2 Viktiga redovisningsprinciper

2.1 Grund för utarbetandet – uttalande om att IFRS följs

Investeringsanslagets finansiella rapport för helåret har utarbetats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), som de antagits av Europeiska unionen. Redovisningarna per den 31 december 2023 innehåller rapporten över finansiell ställning, rapporten över resultat och övrigt totalresultat, rapporten över förändringar vad gäller bidragsgivarnas medel, rapporten över kassaflöden och noterna.

2.2 Centrala bedömningar, antaganden och uppskattningar vid redovisningen

Utarbetandet av redovisningar kräver uppskattningar och antaganden som påverkar redovisade intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och upplysningar om eventualtillgångar och eventualskulder. När uppskattningar görs ska tillgänglig information och omdöme användas. Verkliga resultat i framtiden kan skilja sig från sådana uppskattningar och skillnaderna kan vara väsentliga för redovisningarna. Uppskattningar och underliggande antaganden granskas fortlöpande. Revisionsuppskattningar redovisas framåtblickande.

Bedömningar och uppskattningar används särskilt i följande fall:

- **Finansieringsinstruments verkliga värde**

När det verkliga marknadsvärdet av finansiella instrument som bokförts i balansräkningen inte kan härledas från aktiva marknader fastställs de genom användning av en värderingsmetod som inbegriper matematiska modeller. Uppgifterna till dessa modeller tas när det är möjligt från observerbara marknader, men när det inte är möjligt krävs en viss grad av uppskattning för att fastställa det verkliga värdet. Värderingar delas in i olika nivåer i hierarkin för verkligt värde baserat på de indata som använts i de värderingsmetoder som beskrivs i noterna 2.4.2 och 4.

- **Nedskrivningsförlust på lån och förskott**

Värderingen av förväntade kreditförluster kräver att ledningen gör betydande avvägningar, i synnerhet bedömningen av en betydande ökning av kreditrisken sedan det första redovisningstillfället, användningen av framåtblickande information och skattningar av belopp och tidpunkt för framtida kassaflöden och värdet av säkerheter vid fastställande av nedskrivningsförluster. Dessa skattningar bygger på ett antal faktorer, vilket kan leda till betydande ändringar av tidpunkten för och storleken på avsättningar för de kreditförluster som ska redovisas (not 2.4.2). Relevanta antaganden om effekterna på nedskrivningar till följd av den allmänna osäkerheten och turbulensen som började 2022 och fortsatte in i 2023 beskrivs i not 2.4.2.2 och not 3.2.3.7.

- **Värdering av icke-börsnoterade investeringar i eget kapital**

Värderingen av icke-börsnoterade investeringar i eget kapital baseras normalt på ett av följande inslag:

- Nyligen gjorda transaktioner på marknadsmässiga villkor (armlängdsprincipen).
- Aktuellt verkligt värde för andra instrument som i stort sett är desamma.
- Förväntat kassaflöde, diskonterat till nuvärdet för tillgångar med liknande villkor och riskegenskaper.
- Metoden med justerat substansvärde netto.
- Andra värderingsmodeller.

Beräkningen av kassaflödet och diskonteringsfaktorer för icke-börsnoterade investeringar i eget kapital omfattar en hög grad av uppskattning. Inom ramen för investeringsanslaget kalibreras värderingsmetoderna med jämna mellanrum och deras giltighet testas genom användning av antingen priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner med samma instrument eller andra tillgängliga observerbara marknadsdata.

- **Konsolidering av enheter i vilka investeringsanslaget innehar intressen**

EIB gjorde bedömningen att ingen av de enheter i vilka banken har intressen kontrolleras av investeringsanslaget. Detta beror på att komplementären, fondförvaltaren eller fondstyrelsen i alla sådana enheter ensam har ansvaret för förvaltningen och kontrollen av partnerskapets verksamheter och har befogenheten och ansvaret för att göra allt för att fullgöra partnerskapets syfte och mål enligt investerings- och policyriktlinjerna.

2.3 Byten av redovisningsnormer

Med undantag av nedanstående ändringar har man i investeringsanslaget konsekvent tillämpat de redovisningsprinciper som anges i not 2.4 under alla de perioder som den finansiella rapporten för helåret omfattar. I investeringsanslaget har man antagit följande nya standarder och ändringar av standarder.

Nya och ändrade standarder som har antagits för investeringsanslaget

Följande nya standarder och ändringar av gällande standarder trädde i kraft för investeringsanslagets redovisning den 1 januari 2023:

- Ändringar i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter och IFRS Practice Statement 2: Upplysning om redovisningsprinciper.
- Ändringar av IAS 8 Redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt fel: Definition av uppskattningar.

De ovan angivna ändringarna påverkade inte de belopp som redovisats under tidigare perioder och förväntas inte i någon större utsträckning påverka innevarande eller kommande perioder.

Nya standarder, ändringar och tolkningar som ännu inte har antagits för investeringsanslaget

Den 31 december 2023 hade följande ändringar av befintliga standarder utfärdats men var inte obligatoriska för årliga rapporteringsperioder som löpte ut den 31 december 2023:

Ändringar av befintliga standarder som godkänts av EU och ska börja tillämpas för årliga rapporteringsperioder som börjar den 1 januari 2024 eller senare:

Ändringar av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter: Klassificering av skulder som kortfristiga eller långfristiga och långfristiga skulder med kovenanter.

Ändringar av befintliga standarder som ännu inte godkänts av EU:

- Ändringar i IAS 7 Rapport över kassaflöden och IFRS 7 Finansiella instrument: Avtal om leverantörsfinansiering.
- Ändringar av IAS 21 Effekterna av ändrade valutakurser: Om en valuta inte är växlingsbar.
- Ändringar i IFRS 10 Koncernredovisning och IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures: Försäljning av överlåtelse av tillgångar mellan en investerare och dess intresseföretag eller joint venture.

Vid tidpunkten för godkännandet av dessa finansiella rapporter har ingen av ovanstående standarder eller ändringar av befintliga standarder antagits tidigt i investeringsanslaget och inga tolkningar har utfärdats som är tillämpliga och behöver beaktas i samband med investeringsanslaget när det gäller någon av balansdagarna. Ledningen räknar med att alla relevanta uttalanden kommer att antas för den första perioden den dag då uttalandet träder i kraft eller senare, och att detta inte kommer att få någon väsentlig inverkan på investeringsanslagets finansiella rapporter.

2.4 Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

I rapporten över finansiell ställning redovisas tillgångar och skulder i fallande ordning med avseende på likviditet. Ingen uppdelning görs mellan kortfristiga och långfristiga poster.

2.4.1 Omräkning av utländsk valuta

Investeringsanslagets finansiella rapport för helåret upprättas i euro, som också är dess funktionella valuta. Om inte annat anges har finansiella uppgifter som lämnats i euro avrundats till närmaste tusental.

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den valutakurs som råder vid tidpunkten för transaktionen.

Monetära tillgångar och skulder i andra valutor än euro omräknas till euro till den valutakurs som gäller den dag då rapporten över finansiell ställning upprättas. Vinster eller förluster som uppstår till följd av sådana omräkningar redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat.

Icke-monetära poster som värderas till anskaffningsvärdet i en utländsk valuta omräknas enligt de valutakurser som gäller vid tidpunkten för de ursprungliga transaktionerna. Icke-monetära poster som värderas till verkligt värde i en utländsk valuta omräknas enligt de valutakurser som gäller vid den tidpunkt när det verkliga värdet fastställs.

Skillnader i valutakurser som uppstår vid avvecklingen av transaktioner till andra kurser än de som gäller på transaktionsdagen och orealiserade skillnader i valutakursen på tillgångar och skulder i utländsk valuta som inte avvecklats redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat.

2.4.2 Andra finansiella tillgångar än derivat

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas första gången till värdet på avvecklingsdagen.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar

Vid det första redovisningstillfället klassificeras en finansiell tillgång som värderad till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via resultatet, medan en finansiell skuld klassificeras som värderad till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via resultatet.

Enligt IFRS 9 inleds klassificeringen med att fastställa huruvida den finansiella tillgången ska betraktas som ett skuldinstrument eller egetkapitalinstrument. IFRS 9 hänvisar till definitionerna i IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering.

Skuldinstrument är sådana instrument som uppfyller definitionen av en finansiell skuld ur motpartens perspektiv, lån och skuldförbindelser, inbegripet obligationer, skuldväxlar eller certifikat emitterade av strukturerade enheter, stater eller företag.

Ett skuldinstrument klassificeras till upplupet anskaffningsvärde om det uppfyller båda följande villkor och inte är identifierat som värderat till verkligt värde via resultatet:

- Tillgången innehas inom ramen för en affärsmodell vars syfte är att inneha tillgångar för att uppbära kontraktsenliga kassaflöden.
- De avtalade villkoren för den finansiella tillgången ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara utgörs av betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet (SPPI-kriterier).

Ovanstående krav bör tillämpas på hela den finansiella tillgången, även om den innehåller ett inbäddat derivat.

Egetkapitalinstrument är instrument som motsvarar definitionen på eget kapital ur emittentens perspektiv, det vill säga instrument som inte innehåller någon avtalsenlig förpliktelse att betala något och som anger en residual rätt till emittentens nettotillgångar. Egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde via resultatet.

När investeringar i eget kapital som inte innehas för handel redovisas första gången kan man genom investeringsanslaget oåterkalleligen välja att redovisa senare ändringar i övrigt totalresultat. Valet görs för varje enskild investering.

Alla övriga finansiella tillgångar klassificeras som värderade till verkligt värde via resultatet.

Bedömning av affärsmodell

EIB gör, som förvaltare av investeringsanslaget, en bedömning av syftet med en affärsmodell där ett skuldinstrument innehas på portföljnivå, eftersom detta på bästa sätt återspeglar hur verksamheten förvaltas och hur information lämnas till ledningen. Följande information har beaktats:

- Portföljens angivna strategier och mål samt policyns praktiska tillämpning. I synnerhet huruvida företagsledningens strategi är inriktad på att tjäna avtalsenliga ränteintäkter, bibehålla en särskild ränteprofil, matcha löptiden för de finansiella tillgångarna med löptiden för de skulder som finansierar dessa tillgångar eller realisera kassaflöden genom försäljning av tillgångarna.
- Hur portföljens resultat utvärderas och rapporteras till investeringsanslagets ledning.
- De risker som påverkar affärsmodellens resultat (och de finansiella tillgångar som innehas inom den affärsmodellen) och hur dessa risker hanteras.
- frekvens, volym och tidpunkt för försäljning under tidigare perioder, skälen till sådan försäljning och dess förväntningar om framtida försäljningsverksamhet.

Information om försäljningsverksamheten betraktas dock inte separat, utan som en del av en övergripande bedömning av hur investeringsanslagets fastställda mål för förvaltningen av de finansiella tillgångarna uppnås och hur kassaflödena realiseras.

Affärsmodellen för direktlåneverksamheten i anslaget för etisk finansiering beskrivs och redovisas i not 25.

Kriterier för betalningar som enbart görs på kapitalbelopp och ränta (SPPI)

I denna bedömning avses med kapitalbelopp skuldinstrumentets verkliga värde när det redovisas för första gången. Ränta definieras som ersättning för pengars tidsvärde och den kreditrisk som är förenad med det utestående kapitalbeloppet under en viss tidsperiod och för andra grundläggande utlåningsrisker och utlåningskostnader (t.ex. likviditetsrisker och administrativa kostnader) samt vinstmarginal.

Vid bedömningen av huruvida de kontraktsenliga kassaflödena enbart utgörs av betalningar av kapitalbelopp och ränta ska instrumentets kontraktsvillkor beaktas. Detta inbegriper en bedömning av huruvida den finansiella tillgången innehåller ett kontraktsvillkor som kan ändra tidpunkten eller beloppet för kontraktsenliga kassaflöden på ett sådant sätt att den inte uppfyller detta villkor.

Borttagande ur räkenskaperna

För investeringsanslaget tas en finansiell tillgång bort ur räkenskaperna när de kontraktsenliga rättigheterna att motta kassaflöden från den finansiella tillgången upphör eller dessa rättigheter överförs i en transaktion där investeringsanslaget antingen överlåter de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den finansiella tillgången eller behåller så gott som alla risker och fördelar förknippade med ägandet, men inte behåller kontrollen över den finansiella tillgången.

När en finansiell tillgång eller finansiell skuld tas bort (not 2.4.4) redovisas skillnaden mellan tillgångens eller skuldens redovisade värde (eller det redovisade värdet för den del av tillgången eller skulden som har tagits bort) och summan av i) ersättning som tagits emot eller betalats och ii) eventuell ackumulerad vinst eller förlust som redovisats i övrigt totalresultat tas upp i resultatet, med undantag för de ackumulerade vinster eller förluster som redovisas i övrigt totalresultat för investeringar i eget kapital värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat och överförs till reservfonden i stället för till resultatet vid avyttring.

I samband med interbankräntereformen görs investeringsanslagets bedömning av huruvida en ändring av ett finansiellt instrument till upplupet anskaffningsvärde är betydande efter tillämpning av den lättnadsregel som infördes genom interbankräntereformens andra fas. Enligt de ändringar som utfärdats av IASB tar investeringsanslaget inte bort ett finansiellt instrument vars kontraktsenliga kassaflöden ändras som en direkt följd av reformen och om ändringen är ekonomiskt likvärdig med den tidigare grunden för fastställande av kontraktsenliga kassaflöden (dvs. grunden omedelbart före ändringen).

Omklassificering

Finansiella tillgångar omklassificeras inte efter det första redovisningstillfället, utom under perioden efter det att investeringsanslaget ändrar sin affärsmodell för att förvalta finansiella tillgångar.

Ändring

En finansiell tillgång värderad till upplupet anskaffningsvärde anses ändrad när dess kontraktsenliga kassaflöden omförhandlas eller på annat sätt ändras. Omförhandling eller ändring kan, men behöver inte, leda till att det gamla finansiella instrumentet tas bort och ersätts med det nya finansiella instrumentet.

En betydande avtalsändring av kassaflödena för en finansiell tillgång värderad till upplupet anskaffningsvärde, som resulterar i att den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen, leder till att den nya finansiella tillgången redovisas till verkligt värde och att modifieringsvinst eller -förlust tas upp i den konsoliderade resultaträkningen under ”Resultat av finansiella transaktioner”.

En kontraktsändring anses vara väsentlig om det diskonterade nuvärdet av kassaflödena enligt de reviderade villkoren (diskonterade genom användning av den ursprungliga effektiva räntan) skiljer sig med minst 10 % från det diskonterade nuvärdet av den ursprungliga finansiella tillgångens resterande kassaflöden. Hänsyn tas också till kvalitativa faktorer som en ändring av den valuta i vilken den finansiella tillgången är utfärdad och hur den omräknas.

I samband med interbankräntereformen görs investeringsanslagets bedömning av huruvida en ändring av ett finansiellt instrument till upplupet anskaffningsvärde är betydande efter tillämpning av den lättnadsregel som infördes genom interbankräntereformens andra fas. Investeringsanslaget uppdaterar den effektiva räntan, utan att det finansiella instrumentets redovisade värde ändras, om grunden för fastställande av de kontraktsenliga kassaflödena för det finansiella instrumentet, värderat till upplupet anskaffningsvärde, ändras som en direkt följd av reformen och om ändringen är ekonomiskt likvärdig med den tidigare grunden (dvs. grunden omedelbart före ändringen).

Värdering av finansiella instruments verkliga värden

Verkligt värde är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer på huvudmarknaden, eller i avsaknad av en sådan, den mest fördelaktiga marknad som investeringsanslaget har tillgång till vid denna tidpunkt.

I tillämpliga fall värderar EIB för investeringsanslagets räkning ett instruments verkliga värde genom att använda det noterade priset på en aktiv marknad för instrumentet i fråga. En marknad anses vara aktiv om transaktioner med tillgången eller skulden äger rum med tillräcklig frekvens och volym för att ge fortlöpande prisinformation.

När det verkliga värdet på finansiella tillgångar och finansiella skulder som tagits upp i rapporten över finansiell ställning inte kan härledas från aktiva marknader fastställs det genom användning av olika värderingsmetoder som inkluderar matematiska modeller. De indata som används i dessa modeller tas, om möjligt, från observerbara marknader, men om det inte är möjligt, krävs en viss grad av bedömning för att fastställa det verkliga värdet. Den valda värderingsmetoden införlivar alla faktorer som marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning av en transaktion.

Dessa värderingsmetoder kan omfatta nettonuvärde och modeller för nuvärdesberäknade kassaflöden, jämförelse med liknande instrument för vilka det finns observerbara marknadspriser, Black-Scholes och polynomiska optionsvärderingsmodeller eller andra värderingsmodeller. De antaganden och indata som används vid värderingsmetoder innefattar riskfria räntor och referensräntor, kreditspreadar som används för att uppskatta diskonteringsräntor, obligations- och aktiekurser, valutakurser på utländsk valuta, aktiekurser och aktieindexkurser samt väntad kursvolatilitet och korrelationer.

Syftet med värderingsmetoder är att få ett verkligt värde som speglar det pris som skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer vid värderingstidpunkten.

Banken använder allmänt godtagna värderingsmodeller för att fastställa det verkliga värdet på vanliga och enklare finansiella instrument, som ränte- och valutaswappar, i vilka endast observerbara marknadsdata används och som kräver en begränsad bedömning och uppskattning från ledningens sida. Observerbara priser och indata för modeller finns i regel tillgängliga på marknader för noterade skuldförbindelser och aktierelaterade värdepapper, börshandlade derivat och enkla OTC-derivat såsom ränteswappar. Tillgången på observerbara marknadspriser och indata för modeller minskar behovet av bedömning och uppskattning från ledningens sida och minskar också osäkerheten vid fastställande av verkliga värden. Tillgången på observerbara marknadspriser och indata varierar beroende på produkter och marknader och tenderar att ändras på grundval av specifika händelser och allmänna villkor på finansmarknaderna.

För mer komplexa instrument använder banken sina egna värderingsmodeller, vilka utvecklas från erkända värderingsmodeller. Vissa eller alla betydande indata för dessa modeller kanske inte är observerbara på marknaden, utan härleds från marknadspriser eller marknadssatser eller beräknas på grundval av antaganden. Instrument som involverar betydande icke observerbara indata är exempelvis vissa lån och garantier för vilka det inte finns någon aktiv marknad. Värderingsmodeller som använder betydande icke observerbara indata kräver mer bedömningar och uppskattningar från ledningens sida vid fastställandet av det verkliga värdet. Bedömning och uppskattning från ledningens sida krävs vanligtvis vid val av lämplig värderingsmodell, fastställande av väntade framtida kassaflöden från det finansiella instrument som ska värderas, fastställande av sannolikhet för motpartens fallissemang samt förskottsbetalningar och val av lämplig diskonteringsränta.

Investeringsanslaget värderar verkliga värden genom att använda följande hierarki för verkligt värde som återspeglar betydelsen av de indata som använts vid värderingarna:

- Nivå 1: Indata som utgörs av icke-justerade noterade priser på sådana aktiva marknader för identiska instrument som investeringsanslaget har tillgång till.
- Nivå 2: Andra uppgifter än de noterade priser som ingår i nivå 1, som endera kan observeras direkt (dvs. som priser) eller indirekt (dvs. härrörande från priser). I denna kategori ingår instrument som värderats med hjälp av noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument på marknader som anses vara mindre aktiva eller andra värderingsmetoder där alla betydande indata är direkt eller indirekt observerbara från marknadsdata.
- Nivå 3: Uppgifter som inte är observerbara. Denna kategori omfattar alla instrument där värderingsmetoden inbegriper indata som inte baseras på observerbara data och där icke observerbara indata har en betydande påverkan på värderingen av instrumentet. I denna kategori ingår instrument som värderas på grundval av noterade priser för liknande instrument, som kräver betydande icke observerbara justeringar eller antaganden för att återspegla skillnader mellan instrumenten.

I investeringsanslaget redovisas överföringar mellan nivåerna i hierarkin för verkligt värde från och med utgången av den rapporteringsperiod under vilken ändringen har uppkommit.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

IFRS 9 baseras på en framåtblickande modell för förväntade kreditförluster. EIB har infört en ram för att beräkna förväntade kreditförluster som är villkorad av den makroekonomiska situationen. Den inbegriper uppförande av point-in-time-kreditriskparametrar (sannolikhet för fallissemang – PD och förlust vid fallissemang – LGD) baserade på en systemisk faktor (kreditcykel) som styrs av makroekonomin och beräknas genom makroekonomiska prognoser eller scenarion. Den slutliga förväntade kreditförlusten är ett sannolikhetsviktat genomsnitt av respektive makroekonomiskt scenario för förväntade kreditförluster. Denna framåtblickande modell för nedskrivningar tillämpas på finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde, finansiella garantiavtal och åtaganden utanför balansräkningen.

Enligt IFRS 9 ska förlustavsättningar värderas utifrån antingen

- förväntade kreditförluster under tolv månader: Dessa är förväntade kreditförluster som uppkommer genom potentiella fallissemangshändelser inom tolv månader efter balansdagen, eller
- förväntade kreditförluster under resten av löptiden: Dessa är förväntade kreditförluster som följer av ett finansiellt instruments alla potentiella fallissemangshändelser under dess väntade löptid.

I IFRS 9 anges en trestegsmodell för nedskrivning som baseras på ändringar av kreditkvaliteten sedan det första redovisningstillfället. Finansiella instrument klassificeras i steg 1, utom när det gäller instrument för vilka betydande ökningar av kreditrisken har fastställts sedan det första redovisningstillfället. Detta inbegriper såväl kvantitativa som kvalitativa uppgifter och analyser grundade på bankens sakkunnighet samt framåtblickande uppgifter.

Förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar (POCI) är sådana finansiella tillgångar som från det första redovisningstillfället anses klassificerade i steg 3. För förvärvade eller utgivna kreditförsämrade tillgångar redovisas de ackumulerade ändringarna i förväntade kreditförluster under resten av löptiden sedan det första redovisningstillfället i rapporten över resultat.

Bankens bedömning av stegen i IFRS9 baseras på en metod i flera steg som använder motparts- eller instrumentspecifik information som är förenlig med interna riktlinjer och förfaranden, som i synnerhet omfattar mekanismer för tidig varning, intern kreditvärdering (en minskning av tre eller fler nivåer jämfört med tidigare intern kreditvärdering för motparter vars aktuella interna kreditvärdering ligger under investeringsgrad) och utestående skulder (med en försening på mer än 30 dagar efter förfallodag).

EIB anser att effekterna på nedskrivningar till följd av den allmänna osäkerheten och de olika risker som håller på att växa fram till följd av Rysslands invasion av Ukraina återspeglas i den befintliga framåtblickande modellen för förväntade kreditförluster, som anses vara tillräckligt robust för att beakta sådana extrema händelser. Respektive konsekvens har fångats direkt genom makroekonomiska prognoser och villkorsstrukturen i sannolikheten för fallissemang.

EIB anser att den befintliga framåtblickande modellen för förväntade kreditförluster är tillräckligt robust för att beakta extrema ekonomiska händelser, som har fångats direkt genom de makroekonomiska prognoserna och villkorsstrukturen i sannolikheten för fallissemang. Som anges i not 3.2.3.8 tillämpar EIB expertbedömningar när den bedömer dessa motparters kreditrisker.

Om en betydande ökning av kreditrisken har uppkommit flyttas det finansiella instrumentet till steg 2, men anses ännu inte ha kreditförsämrats. Om det finansiella instrumentet har kreditförsämrats flyttas det till steg 3.

För att identifiera exponeringar i steg 3 fastställer banken huruvida det finns objektiva bevis för nödlidande exponering. En finansiell tillgång anses vara fallerad när det är osannolikt att låntagaren kommer att betala hela kreditåtagandet till investeringsanslaget, utan att investeringsanslagets eller låntagarens regress är förfallen sedan mer än 90 dagar i fråga om en väsentlig kreditförpliktelse till investeringsanslaget.

För en finansiell tillgång anses i detta avseende ett nedskrivningsbehov föreligga när det fastställs att det är sannolikt att investeringsanslaget inte kommer att kunna uppbära alla utestående belopp enligt de ursprungliga kontraktsvillkoren eller ett motsvarande värde. Enskilda kreditexponeringar utvärderas på grundval av låntagarens egenskaper, övergripande finansiella situation, resurser och återbetalningshistorik, utsikterna till stöd från eventuella finansiellt ansvariga borgensmän och, i tillämpliga fall, eventuella säkerheters försäljningsvärde.

Alla nedskrivna ersättningsanspråk granskas och analyseras minst var sjätte månad. Eventuella senare ändringar av beloppen och tidpunkten för väntade framtida kassaflöden jämfört med tidigare uppskattningar kommer att leda till en ändring i avsättningen för kreditförluster och belastar eller krediteras i resultaträkningen. En avsättning för nedskrivning återförs bara när kreditkvaliteten har förbättrats på ett sådant sätt att det finns rimliga garantier för att kapitalbeloppet och räntan kommer att uppbäras i tid i enlighet med de ursprungliga kontraktsvillkoren i fordringsavtalet. En bortskrivning görs när hela eller delar av en fordran betraktas som icke indrivningsbar eller efterskänks. Bortskrivningar avräknas mot tidigare fastställda nedskrivningar eller direkt till resultaträkningen och minskar fordrans kapitalbelopp. Delvisa eller fullständiga återkrav av belopp som tidigare bortskrivits krediteras i resultaträkningen. Finansiella tillgångar som har bortskrivits kan fortfarande omfattas av verkställighetsåtgärder för att följa bankens förfaranden för återkrav av utestående belopp.

Värdering av förväntade kreditförluster – indata, antaganden och metoder

Värdering av förväntade kreditförluster under resten av löptiden tillämpas på tillgångar i steg 2 och 3, medan en värdering av 12-månaders förväntade kreditförluster tillämpas på tillgångar i steg 1.

Den förväntade kreditförlusten beräknas på grundval av följande variabler:

- Kreditvärdering och point-in-time-beräkning (PIT) för sannolikhet för fallissemang.
- Point-in-time-beräkning för förlust vid fallissemang.
- Exponering i händelse av fallissemang.

Kreditvärderingen av en motpart fastställs vid ett visst datum genom användning av score-sheet-modeller som anpassats till de olika kategorierna av motparter och exponeringar.

Varje kreditvärdering kartlägger en särskild sannolikhet för fallissemang som representerar sannolikheten för att en motpart inte ska kunna uppfylla sina finansiella skyldigheter, antingen under de följande 12 månaderna eller under åtagandets resterande löptid. Kreditvärderingar är de indata som primärt ligger till grund för fastställandet av point-in-time-beräkningens löptidsstruktur vad gäller exponeringar för sannolikheten för fallissemang. EIB samlar in information om fullgörande och fallissemang avseende investeringsanslagets kreditriskexponeringar. De uppgifter som samlas in delas upp efter typ av bransch och region. Olika branscher och regioner med en homogen reaktion på kreditcykler analyseras tillsammans.

EIB använder sig av statistiska modeller för att analysera insamlade uppgifter och generera uppskattningar av exponeringar för sannolikheten för fallissemang under återstående löptider och hur dessa väntas ändras när en viss tid förflutit och mot bakgrund av särskilda makroekonomiska scenarion.

Förlusten vid fallissemang är EIB:s förväntan om kvoten mellan förlusten på en exponering om en motpart fallerar och det utestående beloppet vid fallissemang. Förlust vid fallissemang kan också definieras som ”återkravsgrad 1”. Uppskattningarna av förlust vid fallissemang bestäms i huvudsak av geografi och typ av motpart, med fem huvudsakliga exponeringsklasser: Stater, offentliga

institutioner, finansinstitut, företag och projektfinansiering. Värdena för förlust vid fallissemang kan justeras ytterligare på grundval av produkt- och kontraktsspecifika särdrag hos exponeringen.

EIB tar med point-in-time-beräkning och framåtblickande information både i sin bedömning av huruvida ett instruments kreditrisk har ökat väsentligt sedan det redovisades första gången och dess värdering av förväntade kreditförluster.

För att värdera förväntade kreditförluster har EIB utvecklat en villkorad modell, kallad modellen för point-in-time-beräkning av sannolikheten för fallissemang, för att beräkna löptidsstrukturen för sannolikheten för fallissemang som inbegriper följande:

- Definitionen av en ekonomiskt rimlig korrelation mellan kreditcykeln och makroekonomiska variabler.
- Tre makroekonomiska scenarion (ett referensscenario och två scenarion som speglar nedgångar respektive uppgångar i ekonomin) med fleråriga potentiella förverkliganden av BNP och deras relaterade sannolikheter.

För att generera makroekonomiska scenarion använder EIB en semi-strukturell flerekvationsmodell över flera regioner av den globala ekonomin med landspecifika block. Det centrala scenariot eller referensscenariot är utformat för att vara förenligt med Europeiska kommissionens senaste prognoser. De positiva och negativa scenariona är utformade runt det centrala scenariot genom användning av modellen med flera länder/flera ekvationer. Scenariona härleds genom att utsätta BNP för chocker, som är det viktigaste måttet för ekonomisk verksamhet. Chockerna för real BNP kalibreras för att reproducera den volatilitet som har observerats för variabeln. Expertbedömningar används också i tillämpliga fall för att förbättra storleken och beständigheten hos BNP-chocker. Följaktligen fastställs chocker tillsammans med en minskningsfunktion för att fastställa konsekvenserna av chockerna över tiden. Sannolikheter kopplade till varje scenario definieras med beaktande av marknads(volatilitets)indikatorer och internt utvecklade indikatorer/mätare som används konsekvent över tiden för att fånga upp osäkerheter.

I EIB:s modeller för point-in-time-beräkning av sannolikheten för fallissemang respektive förlust vid fallissemang används samma prognostiserade värden för kreditcykeln som de viktigaste indata i olika makroekonomiska scenarier. Kreditcykeln beräknas utifrån ett externt kreditvärderingsinstituts nedgraderingar och prognoserna för den årliga tillväxttakten för real BNP samt skillnaden mellan långa och korta räntesatser.

Exponeringar i händelse av fallissemang representerar den väntade exponeringen i händelse av fallissemang och baseras på nuvarande exponering mot motparten och potentiella ändringar av nuvarande belopp som medges i kontraktet inklusive avskrivning. En finansiell tillgångs exponering i händelse av fallissemang är dess redovisade bruttovärde. För låneåtaganden och finansiella garantier inkluderar exponering i händelse av fallissemang det belopp som tagits i anspråk.

2.4.2.1 Likvida medel

För investeringsanslaget definieras likvida medel som löpande konton, kortfristig inlåning eller bankcertifikat med ursprungliga löptider på tre månader eller mindre. Likvida medel redovisas till upplupet anskaffningsvärde i rapporten över finansiell ställning.

2.4.2.2 Likvida finansiella tillgångar

Likvida finansiella tillgångar inbegriper noterade och icke-noterade obligationer som är avsedda att hållas till förfall och bankcertifikat med ursprungliga löptider på över tre månader och klassificeras följaktligen till upplupet anskaffningsvärde.

Dessa obligationer och bankcertifikat värderas första gången till anskaffningsvärde, vilket är det verkliga värdet plus eventuella direkt hänförbara transaktionskostnader. Skillnaden mellan ingångspriset och inlösenvärdet ska avskrivas enligt effektivräntemetoden under instrumentets återstående löptid.

2.4.2.3 Lån och förskott

Låne- och förskottsportföljen kan bestå av skuldinstrument såsom lån och skuldförbindelser, inbegripet obligationer, skuldväxlar eller certifikat emitterade av strukturerade enheter som är avsedda att hållas till förfall och för att uppbära de kontraktsenliga kassaflödena.

Lån och förskott inbegriper följande:

- Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde.
- Lån och förskott obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet.

Lån som har utfärdats av investeringsanslaget tas upp i redovisningen under investeringsanslagets tillgångar när ett kontant belopp utbetalas till låntagarna. Ej utbetalda lånedelar redovisas i poster utanför balansräkningen till nominellt värde. Lån som uppfyller SPPI-kriterierna redovisas första gången till anskaffningsvärde (utbetalade nettobelopp), som är det verkliga värdet på de likvida medel som har använts för att utfärda lånet, inklusive eventuella transaktionskostnader, och värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden.

Skuldförbindelser redovisas i investeringsanslagets tillgångar när kontanter har utbetalats till emittenten och kan ta formen av ett kontraktsrättsligt kopplat skuldinstrument eller ett skuldinstrument i en enda tranche. Ej utbetalda delar av skuldförbindelser redovisas i poster utanför balansräkningen till nominellt värde. Skuldförbindelser värderas första gången till anskaffningsvärde, vilket är det verkliga värdet plus eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader, och värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden. Skillnaden mellan ingångspriset och inlösenvärdet ska avskrivas enligt effektivräntemetoden under instrumentets återstående löptid.

Riktlinjer för nedskrivning av lån och förskott beskrivs i not 2.4.2.

Lån och förskott som inte uppfyller affärsmodellen eller SPPI-kriterierna ska obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultatet. Den metod för värdering till verkligt värde som används bygger på en modell med diskonterade kassaflöden eller likvidationsvärde.

För interbankräntereformens påverkan på omvärdering av lån och förskott till upplupet anskaffningsvärde, se de särskilda punkterna i not 2.4.2 – Klassificering och värdering/ändring.

2.4.2.4 Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning

Det finns två slags investeringar i eget kapital i investeringsanslaget: i) Direkta investeringar i eget kapital och ii) investeringar i riskkapitalfonder. Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader. Därefter redovisas ändringar i verkligt värde, inklusive valutaomräkningsvinster och -förluster, i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning.

Den outnyttjade men anslagna delen av dessa investeringar redovisas som konsoliderade åtaganden utanför balansräkningen till deras nominella värde.

Värdering av finansiella instruments verkliga värden

Det verkliga värdet bestäms genom tillämpning av en metod som beaktar det ackumulerade nettoandelsvärdet (vilket förutsätter att andelsvärdet är den bästa uppskattningen av det verkliga värdet, trots att ett enkelt sätt att fastställa marknadsvärdet saknas). För icke-börsnoterade investeringar bestäms det verkliga värdet genom tillämpning av erkända värderingsmetoder (not 4.2.1) när det verkliga värdet inte kan härledas från aktiva marknader.

Hänförbart andelsvärde justeras med anledning av händelser som inträffar mellan datum för senast tillgängliga andelsvärde och balansdag om direktionen anser att justeringen är väsentlig. Väsentliga justeringar ändras till dess att styrelsen antar den finansiella rapporten för helåret. I detta avseende, och med anledning av den allmänna osäkerheten, olika risker som håller på att växa fram till följd av Rysslands invasion av Ukraina och den volatilitet som observerats i fråga om resultat, förbättrade banken sina värderingsmetoder för att beräkna eventuella justeringar av det verkliga värdet på investeringarna i eget kapital för de andelsvärden som inte rapporterats av fondförvaltarna på balansdagen för investeringsanslagets finansiella rapporter.

För specifika investeringar där andelsvärdena inte enkelt kan fastställas kan andra riktlinjer användas, till exempel IPEV-riktlinjerna (International Private Equity and Venture Capital Valuation guidelines), som offentliggjorts av IPEV:s styrelse, och mer detaljerad övervakning och översyn kommer att krävas. Enligt metoden klassificeras fonderna internt i tre olika kategorier:

- Kategori I – fonder som använder normerna för verkligt värde enligt IFRS 13 eller IPEV-riktlinjerna för vilka en särskild översyn utförs för att säkerställa att andelsvärdet är en tillförlitlig uppskattning av det verkliga värdet.
- Kategori II – fonder som har antagit andra riktlinjer för värderingen (t.ex. den tidigare EVCA 2001) eller standarder som kan anses förenliga med IFRS 13, för vilka ett motsvarande andelsvärde kan beräknas.
- Kategori III – fonder som inte använder normerna för verkligt värde enligt IFRS 13 eller några andra riktlinjer för värderingen som är förenliga med IFRS 13.

Bedömning av betydande inflytande

Investeringsanslagets innehav motsvarar vanligtvis investeringar i private equity- eller riskkapitalfonder. Enligt branschens praxis har sådana investeringar i allmänhet tecknats gemensamt av ett flertal investerare. Ingen av dessa är i stånd att individuellt påverka fondens dagliga verksamhet och investeringar. Följaktligen berättigar en investerares deltagande i ledningsgruppen för en sådan fond i princip inte investeraren att påverka fondens dagliga verksamhet. Dessutom kan enskilda investerare i en private equity- eller riskkapitalfond inte fastställa strategier för en fond, som t.ex. policyer för utdelning eller annan värdeöverföring. Sådana beslut fattas vanligtvis av ledningsgruppen för en fond på grundval av det aktieägaravtal som styr ledningsgruppens och alla aktieägares rättigheter och skyldigheter. Aktieägaravtalet hindrar också i allmänhet enskilda investerare från att bilateralt verkställa väsentliga transaktioner genom fonden, utbyta personal i ledande ställning eller att få privilegierad tillgång till nödvändig teknisk information. Investeringsanslagets investeringar genomförs i linje med ovan nämnda branschpraxis, som säkerställer att investeringsanslaget varken kontrollerar eller utövar någon form av betydande inflytande enligt innebörden i IFRS 10 och IAS 28 över någon av dessa investeringar, också sådana investeringar där investeringsanslaget har mer än 20 % av rösträtterna.

2.4.3 Finansiella garantier

Finansiella garantiavtal är avtal som kräver att angivna betalningar görs genom investeringsanslaget för att ersätta innehavaren för en förlust denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalningar vid förfall enligt villkoren i ett skuldinstrument.

Finansiella garantier redovisas enligt IFRS 9 Finansiella instrument, antingen som derivat eller som finansiella garantier, beroende på deras egenskaper och särdrag enligt definitionerna i IFRS 9.

Upplysningar om redovisningsprinciperna för derivat ges i not 2.4.5.

Finansiella garantier tas första gången upp i rapporten över finansiell ställning under ”Avsättningar för ställda garantier” till verkligt värde plus transaktionskostnader som är direkt hänförbara till utfärdandet av de finansiella garantierna. Vid det första redovisningstillfället motsvarar betalningsskyldigheten nettonuvärdet av väntade premieinbetalningar eller den ursprungligen väntade förlusten.

Efter det första redovisningstillfället ska de finansiella garantierna värderas till det högsta av följande värden:

– Beloppet för förlustavsättningen enligt vad som anges i IFRS 9.

- den premie som ursprungligen redovisades efter avdrag för intäkter som redovisats i enlighet med principerna i IFRS 15.

Varje ökning eller minskning av nettoskulden (värderad enligt IFRS 9) för finansiella garantier, bortsett från betalningar av garantianspråk, tas upp i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken Ändring i avsättningar för garantier.

Mottagna premier redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken "Intäkter från avgifter och provisioner", på grundval av en avskrivningsplan i enlighet med IFRS 15 under den finansiella garantins löptid.

2.4.4 Andra finansiella skulder än derivat

Klassificering och värdering

Finansiella skulder

En finansiell skuld värderas till upplupet anskaffningsvärde med undantag för finansiella skulder

- som värderats obligatoriskt till verkligt värde via resultatet (t.ex. derivatskulder), och
- som identifierats som värderade till verkligt värde via resultatet.

För investeringsanslaget tas en finansiell skuld bort ur räkenskaperna när de avtalsenliga skyldigheterna fullgjorts, annullerats eller löpt ut.

2.4.5 Finansiella derivat

Finansiella derivat inkluderar valutaswappar, valutaränteswappar och kortfristiga valutaswappar (FX).

Finansiella derivat redovisas första gången på grundval av uppgifterna på transaktionsdagen.

Inom ramen för sin sedvanliga verksamhet kan investeringsanslaget ingå swapkontrakt för att säkra risken för vissa lånetransaktioner eller valutaforwardkontrakt för att säkra dess valutapositioner, som är utställda i andra valutor än euro och som det handlas aktivt med för att täcka alla vinster och förluster som beror på valutafluktuationer.

Alla derivat värderas till verkligt värde via resultatet och rapporteras som finansiella derivat. Verkligt värde beräknas huvudsakligen enligt modeller för diskonterade kassaflöden, optionsvärderingsmodeller eller prisuppgifter från tredje part.

Derivat redovisas till verkligt värde och tas upp som tillgångar när deras verkliga värde är positivt och som skulder när det verkliga värdet är negativt. Förändringar i det verkliga värdet på finansiella derivat redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat under ”Ändringar i verkligt värde på finansiella derivat”.

I enlighet med IFRS 9 har krav på uppdelning av inbäddade derivat tagits bort för finansiella tillgångar eller finansiella skulder och därför ska hybridkontrakt behandlas som en helhet vid klassificering av finansiella tillgångar eller finansiella skulder.

2.4.6 Bidrag

Bidrag från medlemsstaterna redovisas som fordringar i rapporten över finansiell ställning den dag då rådet fattar beslut om det finansiella bidrag som medlemsstaterna ska betala till investeringsanslaget.

Medlemsstaternas bidrag uppfyller följande villkor och klassificeras följaktligen som eget kapital:

- Enligt vad som fastställs i bidragsavtalet ger de medlemsstaterna rätt att besluta om hur investeringsanslagets nettotillgångar ska användas om det skulle avvecklas.
- Bidragen tillhör den instrumentklass som är underordnad alla andra instrumentklasser.
- Alla finansiella instrument i den instrumentklass som är underordnad alla andra instrumentklasser har identiska egenskaper.
- Instrumentet innehåller inga egenskaper som kräver att det klassificeras som en skuld.
- De totala väntade kassaflöden som kan hänföras till investeringsanslaget under dess livslängd baserar sig huvudsakligen på resultatet, ändringen av redovisade nettotillgångar eller ändringen av det verkliga värdet på investeringsanslagets redovisade och icke redovisade nettotillgångar under dess livslängd.

Bidrag klassificeras och värderas till upplupet anskaffningsvärde i den finansiella rapporten för helåret.

Medlemsstaternas utbetalda bidrag utgör tillgängliga återflöden som betalas ut till kommissionen och Förenade kungariket. Enligt överföringsavtalet ska EIB från och med 2023 och fram till 2027 senast den 31 mars varje år skriftligen rapportera beloppet av

tillgängliga återflöden från AKS-investeringsanslaget och beloppet av tillgängliga återflöden från ULT-investeringsanslaget som ackumulerats per den 31 december föregående år (rapporten om tillgängliga återflöden). Rapporten om tillgängliga återflöden ska skilja mellan de återflöden som ska överföras till kommissionen (AKS- och ULT-återflöden) och de återflöden som ska överföras till Förenade kungariket. Tillgängliga återflöden redovisas i rapporten över finansiell ställning när motsvarande betalningsbegäran skickas till investeringsanslaget.

2.4.7 Ränta och liknande intäkter

Ränta på lån som utfärdats av investeringsanslaget redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat (Ränta och liknande intäkter) och i rapporten över finansiell ställning (Lån och förskott) enligt periodiseringsprincipen med användning av den effektiva räntan, dvs. den räntesats som exakt diskonterar framtida beräknade kontanta ut- eller inbetalningar under lånets väntade löptid till lånets redovisade nettovärde. När lånets redovisade värde har sjunkit på grund av en värdeminskning, redovisas ränteintäkterna fortsatt med hjälp av den ursprungliga effektiva räntesats som tillämpas på det nya redovisade värdet.

Ränta på förvärvade eller utgivna kreditförsämrade lån redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat (Ränta och liknande intäkter) och i rapporten över finansiell ställning (Lån och förskott) enligt periodiseringsprincipen med användning av den kreditjusterade effektiva räntan under lånets hela löptid, dvs. den räntesats som exakt diskonterar framtida beräknade kontanta ut- eller inbetalningar under lånets väntade löptid till lånets upplupna anskaffningsvärde.

Räntesubventioner som tagits emot i investeringsanslagets resurser tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas som en justering av den faktiska avkastningen, och redovisas under ränta och liknande intäkter i resultaträkningen under perioden från utbetalning till återbetalning av subventionerade lån.

Avgifter på garantiåtaganden redovisas som förutbetalda intäkter med tillämpning av effektivräntemetoden för perioden från det att det berörda lånet betalas ut till dess att det återbetalats, och redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat under rubriken ränta och liknande intäkter.

2.4.8 Räntesubventioner och tekniskt bistånd

Som en del av förvaltningen av investeringsanslaget handläggs också räntesubventioner och tekniskt bistånd för medlemsstaternas räkning.

Den del av medlemsstaternas bidrag som har anslagits för betalning av räntesubventioner och tekniskt bistånd redovisas inte som medel från bidragsgivare för investeringsanslaget, utan klassificerades som en skuld till tredje part. Genom investeringsanslaget verkställs utbetalningarna till de slutliga stödmottagarna och skuldbeloppet till tredje parter minskas.

När bidragsbelopp för räntesubventioner och tekniskt bistånd inte beviljas i sin helhet, omklassificeras de som bidrag till investeringsanslaget.

2.4.9 Ränteintäkter på likvida medel

Ränteintäkterna på likvida medel redovisas enligt periodiseringsprincipen i rapporten över resultat och övrigt totalresultat för investeringsanslaget.

2.4.10 Avgifter, provisioner och utdelningar

Avgifter som tas emot för tjänster som utförs under en viss tidsperiod redovisas som intäkter vid den tidpunkt då tjänsten tillhandahålls, medan avgifter som tjänas in vid verkställandet av en signifikant handling redovisas som intäkter när den signifikanta handlingen har slutförts. Dessa avgifter redovisas i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken intäkter från avgifter och provisioner.

Utdelning på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning redovisas när de deklareras och tas upp i rapporten över resultat och övrigt totalresultat, under rubriken för realiserade nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning.

2.4.11 Beskattning

I protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, fastställs att EU-institutionernas tillgångar, intäkter och övriga egendom ska befrias från all direkt beskattning.

3 Riskhantering

I denna not lämnas information om investeringsanslagets exponering för och dess förvaltning och kontroll av kreditrisker och finansiella risker, särskilt de primära risker som är förenade med dess användning av finansiella instrument. Dessa är följande:

- Kreditrisk – risken för förluster till följd av fallissemang hos kunden eller motparten och som uppkommer vid kreditexponering i alla former, inbegripet avvecklingsrisker[12].
- Likviditetsrisk – risken för att en enhet inte kan finansiera en ökning av tillgångarna och uppfylla sina betalningsskyldigheter allt eftersom de förfaller, utan att det leder till oacceptabla förluster.
- Marknadsrisk – risken för att ändringar i marknadspriser och marknadsräntor, såsom räntenivåer, aktiekurser och valutakurser, påverkar en enhets intäkter eller värdet av dess innehav i finansiella instrument.

3.1 Riskhanteringen – så organiseras den

EIB anpassar löpande investeringsanslagets regelverk för riskhantering.

EIB:s direktorat för riskhantering identifierar, bedömer, övervakar och rapporterar självständigt de risker som investeringsanslaget är exponerat för. Inom ett regelverk där uppdelningen av uppgifter bibehålls är riskhanteringen fristående från front office och yttrar sig om alla förslag från front office som kan medföra risker.

På EIB-nivå rapporterar riskansvarig på gruppnivå om grupprisker till EIB:s förvaltningskommitté under tillsyn av den ledamot i förvaltningskommittén som är ansvarig för risken. Den riskansvarige på gruppnivå har direkt tillgång till kommittén för riskpolitik och kan skriva direkt till och kommunicera med EIB:s styrelse om alla frågor som gäller hans/hennes befogenheter.

3.2 Kreditrisk

Kreditrisk är den potentiella risken för förluster till följd av fallissemang hos kunden eller motparten och uppkommer vid kreditexponering i alla former, inbegripet avvecklingsrisker.

3.2.1 Riktlinjer för kreditrisker

Vid kreditbedömningen av de låntagande motparterna bedömer EIB kreditrisken och den väntade förlusten i syfte att kvantifiera och prissätta risken. EIB har utvecklat en intern riskklassificeringsmetod (IRM) för att fastställa den interna kreditvärderingen för sina kreditrelevanta låntagare/garantimotparter. Metoden bygger på ett system med poängsättning som särskilt utformats för varje större typ av kreditmotpart (t.ex. företag, finansinstitut osv). Med beaktande av både bästa bankpraxis för EIB och de principer som fastställdes i överenskommelsen om de internationella reglerna för kapitaltäckning (Basel II) klassificeras alla motparter, som är väsentliga för kreditprofilen för en specifik transaktion, i interna kreditvärderingskategorier genom användning av riskklassificeringsmetoden för den särskilda motpartstypen. Varje motpart tilldelas en intern värdering som speglar sannolikheten för fallissemang efter en fördjupad analys av motpartens affärsmässiga och finansiella riskprofil och landets förmodade risksituation. Expertjusteringar görs när de behövs med beaktande av eventuellt stöd från de juridiska enheternas moderbolag eller regeringar och den slutliga kreditvärderingen möjliggör undantag för att spegla information (t.ex. marknadsprissättning) som inte beaktas i systemet med poängsättning.

Vid kreditvärderingen av projektfinansiering och andra strukturerade transaktioner med begränsad tillgång till borgensfinansiering beaktas kreditriskinstrument med relevans för sektorn, främst med inriktning på kassaflödenas tillgänglighet och förmågan att fullgöra skuldförbindelser. Metoden inbegriper en analys av projektens kontraktsram, motpartsanalys och kassaflödesimuleringar. På samma sätt som företag och finansinstitut tilldelas varje projekt en intern riskvärdering. Slutligen värderas tredjeländer av den ekonomiska avdelningen på grundval av en statistisk modell.

Alla interna värderingar övervakas under lånets löptid och uppdateras regelbundet.

Specifika storleksbegränsningar på transaktions- och motpartsnivå är tillämpliga på icke-statliga transaktioner, beroende på vad som är relevant. I tillämpliga fall fastställs motpartsgränser på konsoliderad gruppexponeringsnivå. Dessa begränsningar återspeglar vanligtvis bland annat storleken på motparternas egna medel.

För att minska kreditrisken använder EIB, om lämpligt och från fall till fall, olika former av kreditförstärkning, bland annat motparts- eller projektrelaterade säkerheter, garantier eller avtalsklausuler, beroende på typen av låntagare och verksamhet.

Inom investeringsanslaget används inte några kreditderivat för att minska kreditrisken.

[12] Avvecklingsrisk definieras som risken för potentiella förluster på grund av transaktioner som förblir oreglerade efter förfallodagen och/eller på grund av transaktioner som regleras senare än den tillämpliga marknadsstandarden. På grund av investeringsanslagets karaktär är de mest relevanta instrumenten som påverkas av avvecklingsrisk de derivat som ingås av banken och som innebär en valutaväxling. Hantering av avvecklingsrisk tas upp i riktlinjerna för finansiella risker.

3.2.2 Maximal exponering för kreditrisk utan beaktande av eventuella säkerheter och annan kreditförstärkning

Nedanstående tabell visar den maximala kreditriskexponeringen för de delar som ingår i rapporten över finansiell ställning, inklusive derivat. Den maximala exponeringen anges brutto, innan hänsyn tas till effekten av kreditrisklindring genom användningen av säkerheter.

Maximal exponering (i tusen euro)	31.12.2023	31.12.2022
TILLGÅNGAR		
Likvida medel	1 376 824	1 451 970
Fordringar på bidragsgivare	85 321	85 321
Likvida finansiella tillgångar	–	73 003
Finansiella derivat	55 765	75 852
Lån och förskott	1 683 312	1 849 786
Övriga tillgångar	616	950
Totalt	**3 201 838**	**3 536 882**
Avsättningar för låneåtaganden	**-19 038**	**-16 583**
UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN		
Eventualförpliktelser		
- Ställda garantier	985	–
Åtaganden		
- Ej utbetalda lån	883 092	1 671 851
- Tecknade garantier som inte ställts	46 764	49 378
Totalt utanför balansräkningen	**930 841**	**1 721 229**
Total kreditexponering	**4 113 641**	**5 241 528**

3.2.3 Kreditrisker för lån och förskott

3.2.3.1 Värdering av kreditrisker för lån och förskott

Lån och förskott samt garantier som beviljas via investeringsanslaget genomgår en omfattande riskbedömning och kvantifiering av väntade förluster som återspeglas i ett system för lånegradering. Verksamheten i programmet för etisk finansiering (IFE) (som beskrivs i not 25), med undantag för lån via intermediärer, omfattas av de allmänna riskprinciperna, i enlighet med EIB:s riktlinjer för kredit- och eget kapitalrisker. Graderingen av lånen fastställs enligt allmänt erkända kriterier, baserade på kvaliteten på låntagaren, lånets löptid, garantin samt, i tillämpliga fall, garantigivaren.

Systemet för lånegradering omfattar metoder, processer, databaser och it-system som stöder bedömningen av kreditrisker vid lånetransaktioner och kvantifieringen av väntade förluster. Det sammanfattar en stor mängd information i syfte att erbjuda en inbördes rangordning av kreditriskerna i samband med lån. Lånegraderingen speglar nuvärdet av den beräknade nivån på den väntade förlusten, vilket är produkten av de viktigaste gäldenärernas sannolikhet för fallissemang, exponering i händelse av fallissemang och förlusternas omfattning i fall av fallissemang. Lånegradering används för följande ändamål:

- Hjälp till en mer förfinad och kvantitativ bedömning av låneriskerna,
- som en indikator på kreditriskvariationer för att prioritera övervakningsinsatserna,
- som en beskrivning av låneportföljens kvalitet vid varje given tidpunkt,
- som indata vid beslut om riskprissättning.

Följande faktorer ingår vid fastställandet av en lånegradering:

i) Låntagarens kreditvärdering: Vid riskhanteringen görs självständiga översyner av låntagare och deras kreditvärdering bedöms enligt interna metoder och externa uppgifter. I linje med de valda interna riskvärderingsstrategierna enligt Basel III har banken utvecklat en intern riskvärderingsmetod för att fastställa den interna kreditvärderingen för låntagare och garantigivare. Detta baseras på ett system med poängsättning som är specifikt för definierade motpartstyper.

ii) Sambandet med fallissemang: Det kvantifierar sannolikheten för att samtidiga ekonomiska svårigheter uppstår för både låntagaren och garantigivaren. Ju starkare korrelation mellan låntagarens och garantigivarens sannolikhet för fallissemang, desto lägre värde på garantin och därmed en lägre (sämre) lånegradering.

iii) Värdet på garantiinstrument och värdepapper: Detta värde ska beräknas på grundval av kombinationen av emittentens kreditvärdighet och den typ av instrument som används.

iv) Den tillämpliga återkravsgraden: Det belopp som antas kunna återvinnas efter ett fallissemang från den relevanta motpartens sida, uttryckt som en procentandel av den relevanta låneexponeringen.

v) Avtalsramen: En sund avtalsmässig ram bidrar till lånets kvalitet och förbättrar dess lånegradering.

vi) Lånets löptid eller, mer allmänt, lånets kassaflöden: När alla faktorer är lika gäller att ju längre lånets varaktighet, desto större är risken för att drabbas av svårigheter vid betalningen av lånet.

Ett låns väntade förlust beräknas genom att kombinera de fem faktorer som diskuteras ovan. Beroende på nivån på denna förlust, hänförs ett lån till en av följande lånegraderingsklasser:

”A” Lån av högsta kvalitet av vilka det finns tre underkategorier:

“A0” Omfattar lån till, eller som garanteras av, en EU-medlemsstat med en väntad förlust på 0 %.

”A+” Omfattar lån som beviljas (eller garanteras av) andra enheter än EU-medlemsstater och för vilka det inte finns någon förväntan om försämring av kvaliteten under deras löptid.

”A-” Omfattar de lånetransaktioner där det finns ett visst tvivel om bibehållandet av deras nuvarande status, men där en eventuell nedgång väntas vara begränsad.

”B” Högkvalitativa lån: Dessa utgör en tillgångsklass som banken anser tillfredsställande, även om en mindre framtida försämring inte är utesluten. B+ och B- används för att ange den relativa sannolikheten för möjligheten att sådana försämringar inträffar.

”C” Lån av god kvalitet: Ett exempel skulle kunna vara lån utan säkerhet till solida banker och företag med en löptid på sju år, eller motsvarande amorteringstid, eller som löper ut vid avbetalning.

”D” Denna kreditvärderingskategori ingår i skiljeområdet mellan lån med ”godtagbar kvalitet” och lån som drabbats av vissa svårigheter. Denna gräns i lånegraderingen dras mer exakt mellan underklassificeringarna D+ och D-. Lån med kreditvärderingen D- kräver skärpt övervakning.

”E” Denna lånegradering omfattar lån med en högre riskprofil än vad som i allmänhet godtas. Den omfattar också lån som någon gång under sin löptid har erfarit allvarliga problem och det inte kan uteslutas att de hamnar i en situation som leder till förlust. Av denna anledning omfattas dessa lån av en noggrann och hög övervakning. I underklassificeringarna E+ och E- differentieras nivån på denna särskilda övervakning, där de transaktioner som graderas till E- befinner sig i en position med stor risk att skuldbetalning inte kan erhållas i tid och därför kräver någon form av skuldsanering, och som eventuellt kan leda till en nedskrivningsförlust.

”F” (fail) betecknar lån som medför oacceptabla risker. Lån graderade till F- kan endast uppkomma ur utestående transaktioner som, efter godkännande, drabbats av oförutsedda, exceptionella och dramatiskt ofördelaktiga omständigheter. Alla transaktioner där investeringsanslaget förlorar kapitalbeloppet graderas till F och en särskild avsättning tillämpas.

Tabellen i avsnitt 3.2.3.3 visar bedömningen av kreditkvaliteten på investeringsanslagets låneportfölj som bygger på de olika lånegraderingsklasser som beskrivs ovan.

3.2.3.2 Analys av exponering för kreditrisk vid utlåning

Följande tabell visar den maximala exponeringen (bokfört värde netto) för kreditrisker för de lån och förskott som undertecknats (utbetalda och ej utbetalda) per låntagare, med hänsyn tagen till de garantier som lämnats av garantigivarna:

Den 31.12.2023 **i tusen euro**	**Garanterade**	**Andra former av kreditförstärkning**	**Inte garanterade**	**Totalt**	**% av totalt utbetalda**
Finansinstitut	54 290	–	952 740	**1 007 030**	**60 %**
Företag	155 653	–	293 302	**448 955**	**27 %**
Offentliga myndigheter	15 138	–	–	**15 138**	**1 %**
Stater	–	–	212 189	**212 189**	**13 %**
Totalt utbetalda	**225 081**	**–**	**1 458 231**	**1 683 312**	**100 %**
Ej utbetalda	**43 200**	**–**	**820 854**	**864 054**	
Totalt utbetalda och ej utbetalda belopp	**268 281**	**–**	**2 279 085**	**2 547 366**	

Den 31.12.2022 **i tusen euro**	**Garanterade**	**Andra former av kreditförstärkning**	**Inte garanterade**	**Totalt**	**% av totalt utbetalda**
Finansinstitut	64 625	–	1 095 467	**1 160 092**	**63 %**
Företag	182 460	–	285 216	**467 676**	**25 %**
Offentliga myndigheter	18 902	–	218	**19 120**	**1 %**
Stater	–	311	202 587	**202 898**	**11 %**
Totalt utbetalda	**265 987**	**311**	**1 583 488**	**1 849 786**	**100 %**
Ej utbetalda	**149 506**	**–**	**1 505 762**	**1 655 268**	
Totalt utbetalda och ej utbetalda belopp	**415 493**	**311**	**3 089 250**	**3 505 054**	

Direktoratet för portföljförvaltning och övervakning har ansvaret för att övervaka presterande låntagare och borgensmän samt för projektrelaterad finansiell och avtalsmässig övervakning. Kreditvärderingen för investeringsanslagets lån, låntagare och garantigivare övervakas således kontinuerligt, minst en gång om året, men även oftare vid behov och efter kredithändelser. Direktoratet för portföljförvaltning och övervakning undersöker särskilt om avtalsrättigheterna efterlevs och vidtar korrigerande åtgärder vid försämrad kreditvärdering och/eller kontraktsbrott. Begränsningsåtgärder eftersträvas, när så krävs enligt riktlinjerna för kreditrisker. Också när bankgarantier för lån förnyas, säkerställs det att dessa ersätts eller att åtgärder vidtas i tid.

3.2.3.3 Analys av kreditkvaliteten per typ av låntagare

Tabellerna nedan visar analysen av kreditkvaliteten på investeringsanslagets låneportfölj den 31 december 2023 och den 31 december 2022 genom tillämpning av lånegradering, baserat på de exponeringar som undertecknats (utbetalda och ej utbetalda).

Den 31.12.2023 i tusen euro		**Hög värdering**	**Standardvärdering**	**Minsta godtagbara värdering Risker**	**Hög risk**	**Ingen värdering***	**Totalt**	**% av totalsumman**
		A till B-	**C**	**D+**	**D- och lägre**			
Låntagare	Finansinstitut	270 520	276 133	268 648	508 180	–	**1 323 481**	**52 %**
	Företag	51 505	53	564	347 992	194 441	**594 555**	**23 %**
	Offentliga myndigheter	–	15 138	–	–	–	**15 138**	**1 %**
	Stater	50 858	2 164	12 907	548 263	–	**614 192**	**24 %**
Totalt		**372 883**	**293 488**	**282 119**	**1 404 435**	**194 441**	**2 547 366**	**100 %**

Lånetransaktioner som värderas till verkligt värde genom resultatavräkning.

Den 31.12.2022 i tusen euro		**Hög värdering**	**Standardvärdering**	**Minsta godtagbara värdering Risker**	**Hög risk**	**Ingen värdering***	**Totalt**	**% av totalsumman**
		A till B-	**C**	**D+**	**D- och lägre**			
Låntagare	Finansinstitut	293 458	349 628	103 133	1 030 131	–	**1 776 350**	**50 %**
	Företag	96 413	52 092	–	703 374	226 750	**1 078 629**	**31 %**
	Offentliga institutioner	–	18 902	–	–	218	**19 120**	**1 %**
	Stater	51 976	2 771	8 363	567 845	–	**630 955**	**18 %**
Totalt		**441 847**	**423 393**	**111 496**	**2 301 350**	**226 968**	**3 505 054**	**100 %**

Lånetransaktioner som värderas till verkligt värde genom resultatavräkning.

3.2.3.4 Riskkoncentrationer för lån och förskott

3.2.3.4.1 Geografisk analys

På grundval av låntagarens land kan investeringsanslagets låneportfölj analyseras utifrån följande geografiska regioner (i tusen euro):

Låntagarens land	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Egypten	260 529	309 312
Kenya	248 823	338 790
Nigeria	218 521	266 294
Etiopien	121 126	107 988
Regionalt AKS	86 505	69 920
Mauritius	84 331	93 509
Togo	80 267	–
Barbados	72 036	82 735
Rwanda	71 525	94 247
Zambia	66 947	56 729
Kamerun	48 616	56 586
Zimbabwe	35 546	23 147
Uganda	33 365	51 388
Demokratiska republiken Kongo	29 803	36 772
Senegal	28 729	38 153
Nya Kaledonien	26 425	31 684
Tanzania	21 394	33 431
Dominikanska republiken	16 768	25 879
Benin	16 742	2 958
Jamaica	15 138	18 902
Guinea	12 926	15 242
Elfenbenskusten	9 644	10 976
Mauretanien	9 374	11 029
Madagaskar	9 287	–
Mali	8 158	9 856
Caymanöarna	6 575	8 521
Malawi	6 476	9 587
Eswatini	6 453	1 515
Kap Verde	6 254	9 016
Moçambique	5 142	7 094
Saint Lucia	4 565	4 674
Burkina Faso	4 389	4 767
Ghana	4 074	8 648
Mikronesien	2 342	2 811
Seychellerna	2 037	2 933
Franska Polynesien	1 838	3 118
Samoa	344	645
Vanuatu	177	525
Haiti	121	332
Kongo	–	73
Totalt	**1 683 312**	**1 849 786**

3.2.3.4.2 Branschsektorsanalys

I tabellen nedan analyseras investeringsanslagets låneportfölj efter låntagarens branschsektor. Transaktioner som först betalas till en finansförmedlare innan de betalas till den slutliga stödmottagaren redovisas under ”Tjänstesektorn och övriga tjänster” (i tusen euro):

Låntagarens branschsektor	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Finansiella tjänster	1 012 001	1 160 133
Offentlig förvaltning	212 189	202 898
Elektricitet	187 701	193 597
Kemikalier	91 786	108 652
Telekommunikationer	60 182	62 862
Hälso- och sjukvård	36 833	36 833
Företagstjänster, it och medier	33 638	31 127
Läkemedel och medicinsk utrustning	18 526	12 388
Infrastruktur för luft- och sjötransporter	15 138	18 902
Metaller och gruvdrift	7 236	8 415
Investeringsvaror	4 103	8 853
Återvinning av avfall och materialåtervinning	3 802	4 577
Flera allmännyttiga tjänster	177	525
Tjänstesektorn och övriga tjänster	–	24
Totalt	**1 683 312**	**1 849 786**

3.2.3.5 Kreditriskexponering för varje intern riskvärdering

EIB använder en intern riskvärderingsmetod i linje med de interna riskvärderingsstrategierna i Basel III. Merparten av investeringsanslagets motparter har tilldelats en intern riskvärdering enligt denna metod. I tabellen nedan visas en uppdelning av investeringsanslagets låneportfölj efter det högsta av låntagarens eller garantigivarens interna riskvärdering, om den finns tillgänglig. Om en intern riskvärdering inte finns tillgänglig har den externa riskvärderingen använts för analysen.

Tabellen visar både de exponeringar som undertecknats (utbetalade och ej utbetalade) och de riskvägda exponeringarna, på grundval av en intern metod som investeringsanslaget använder för att minimera förvaltningen.

		2023				
i tusen euro	**Moody's likvärdighet**	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Verkligt värde via resultatet**	**Totalt**
Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde						
Intern riskvärdering 1 – minimal kreditrisk	Aaa	–	47 534	–	–	**47 534**
Intern riskvärdering 2 – mycket låg kreditrisk	Aa1 - Aa3	72 051	–	–	–	**72 051**
Intern riskvärdering 3 – låg kreditrisk	A1 - A3	10 428	–	–	–	**10 428**
Intern riskvärdering 4 – måttlig kreditrisk	Baa1 - Baa3	33 439	263 036	3 802	–	**300 277**
Intern riskvärdering 5 – finansiellt svag motpart	Ba1 - Ba3	75 418	–	–	–	**75 418**
Intern riskvärdering 6 – hög kreditrisk	B1 - B3	533 775	206 438	20 349	–	**760 562**
Intern riskvärdering 7 – mycket hög kreditrisk	under Caa1	77 010	246 682	–	–	**323 692**
Intern riskvärdering 8 – motpart i fallissemang	under Caa1 men i fallissemang	–	–	17 860	–	**17 860**
Lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet		–	–	–	**182 080**	**182 080**
Förlustavsättning och justering till verkligt värde		**-10 964**	**-24 674**	**-14 976**	**-55 976**	**-106 590**
Redovisat värde på lån och förskott		**791 157**	**739 016**	**27 035**	**126 104**	**1 683 312**
Låneåtaganden						
Intern riskvärdering 2 – mycket låg kreditrisk	Aa1 - Aa3	86 796	–	–	–	**86 796**
Intern riskvärdering 3 – låg kreditrisk	A1 - A3	1 687	–	–	–	**1 687**
Intern riskvärdering 4 – måttlig kreditrisk	Baa1 - Baa3	10 000	–	–	–	**10 000**
Intern riskvärdering 5 – finansiellt svag motpart	Ba1 - Ba3	82 770	–	–	–	**82 770**
Intern riskvärdering 6 – hög kreditrisk	B1 - B3	327 995	45 990	–	–	**373 985**
Intern riskvärdering 7 – mycket hög kreditrisk	under Caa1	28 089	30 537	–	–	**58 626**
Intern riskvärdering 8 – motpart i fallissemang	under Caa1 men i fallissemang	–	50 000	111 000	–	**161 000**
Ingen intern riskvärdering*		39 940	–	–	–	**39 940**
Lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet		–	–	–	**68 288**	**68 288**
Förlustavsättning och justering till verkligt värde		**-2 715**	**-16 323**	–	–	**-19 038**
Redovisat värde på låneåtaganden		**574 562**	**110 204**	**111 000**	**68 288**	**864 054**

* Avtal med organ för vilka det på balansdagen inte finns några underliggande motparter.

3.2.3.5 Kreditriskexponering för varje intern riskvärdering (forts.)

		2022				
i tusen euro	**Moody's likvärdighet**	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Verkligt värde via resultatet**	**Totalt**
Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde						
Intern riskvärdering 1 – minimal kreditrisk	Aaa	–	56 320	–	–	**56 320**
Intern riskvärdering 2 – mycket låg kreditrisk	Aa1 - Aa3	82 745	–	–	–	**82 745**
Intern riskvärdering 3 – låg kreditrisk	A1 - A3	421	–	–	–	**421**
Intern riskvärdering 4 – måttlig kreditrisk	Baa1 - Baa3	346 538	–	–	–	**346 538**
Intern riskvärdering 5 – finansiellt svag motpart	Ba1 - Ba3	82 126	–	–	–	**82 126**
Intern riskvärdering 6 – hög kreditrisk	B1 - B3	679 725	189 519	–	–	**869 244**
Intern riskvärdering 7 – mycket hög kreditrisk	under Caa1	41 450	273 167	–	–	**314 617**
Intern riskvärdering 8 – motpart i fallissemang	under Caa1 men i fallissemang	–	–	63 474	–	**63 474**
Lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet		–	–	–	**142 263**	**142 263**
Förlustavsättning och justering till verkligt värde		**-11 370**	**-28 817**	**-21 303**	**-46 472**	**-107 962**
Redovisat värde på lån och förskott		**1 221 635**	**490 189**	**42 171**	**95 791**	**1 849 786**
Låneåtaganden						
Intern riskvärdering 2 – mycket låg kreditrisk	Aa1 - Aa3	86 796	–	–	–	**86 796**
Intern riskvärdering 3 – låg kreditrisk	A1 - A3	316 707	–	–	–	**316 707**
Intern riskvärdering 4 – måttlig kreditrisk	Baa1 - Baa3	109 095	–	–	–	**109 095**
Intern riskvärdering 5 – finansiellt svag motpart	Ba1 - Ba3	175 880	–	–	–	**175 880**
Intern riskvärdering 6 – hög kreditrisk	B1 - B3	538 504	50 000	–	–	**588 504**
Intern riskvärdering 7 – mycket hög kreditrisk	under Caa1	62 966	105 669	–	–	**168 635**
Intern riskvärdering 8 – motpart i fallissemang	under Caa1 men i fallissemang	–	–	50 000	–	**50 000**
Ingen intern riskvärdering*		44 982	–	–	–	**44 982**
Lån och förskott värderade till verkligt värde via resultatet		–	–	–	**131 252**	**131 252**
Förlustavsättning och justering till verkligt värde		**-4 834**	**-11 749**	–	–	**-16 583**
Redovisat värde på låneåtaganden		**1 330 096**	**143 920**	**50 000**	**131 252**	**1 655 268**

* Avtal med organ för vilka det på balansdagen inte finns några underliggande motparter.

EIB övervakar kontinuerligt händelser som påverkar dess låntagare och garantigivare. I synnerhet utvärderar EIB från fall till fall sina avtalsenliga rättigheter i händelse av en försämring av riskvärderingen och eftersträvar begränsningsåtgärder. Den bevakar också förnyelser av bankgarantier som tas emot för lån som ska säkerställa att dessa ersätts eller att åtgärder vid behov vidtas i tid.

3.2.3.6 Utestående lån och nedskrivningar

Belopp i utestående fordringar fastställs, övervakas och rapporteras enligt de förfaranden som anges i ”Finance Monitoring Guidelines and Procedures” som gäller för alla banker. Dessa förfaranden ligger i linje med bästa bankpraxis och antas för alla lån som förvaltas av EIB.

Övervakningen är strukturerad för att säkerställa att i) potentiella utestående fordringar upptäcks och rapporteras till ansvariga avdelningar med minsta möjliga dröjsmål, ii) kritiska ärenden omgående dirigeras till rätt operativ nivå och beslutsnivå, iii) regelbunden rapportering till investeringsanslagets ledning lämnas i fråga om den allmänna ställningen.

Utestående fordringar och nedskrivningar av lån och förskott kan analyseras enligt följande (i tusen euro):

	Lån och förskott	**Lån och förskott**
	31.12.2023	**31.12.2022**
Redovisat värde	**1 683 312**	**1 849 786**
Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats		
Bruttobelopp	17 860	63 474
Avsättning för nedskrivningsförluster	-14 976	-21 303
Redovisat värde på förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	**2 884**	**42 171**
Förfallna men inte kreditförsämrade		
Förfallna omfattar		
0–30 dagar	–	670
30–90 dagar	23	118
90-180 dagar	315	95
mer än 180 dagar	–	25
Redovisat värde som förfallit men inte kreditförsämrats	**338**	**908**
Redovisat värde som varken förfallit eller kreditförsämrats	**1 680 090**	**1 806 707**
Totalt redovisat värde på lån och förskott	**1 683 312**	**1 849 786**

3.2.3.7 Känsligheten hos förväntade kreditförluster för framtida ekonomiska villkor (i tusen euro)

De förväntade kreditförlusterna är känsliga för bedömningar och antaganden som görs vid fastställandet av framåtblickande scenarion. EIB utför en känslighetsanalys av redovisade förväntade kreditförluster vad gäller väsentliga kategorier av dess tillgångar.

Prognoserna för framtida ekonomiska villkor (via makroekonomiska scenarion) är indata som används i prognosmodeller som tar fram villkorade riskparametrar, vilka är indata som används vid beräkning av förlustavsättning.

Scenariona härleds från chocker som påverkar BNP, vilket är det viktigaste måttet för ekonomisk verksamhet. Chockerna för real BNP kalibreras för att reproducera variabelns tidigare volatilitet. Dessutom används expertbedömningar i tillämpliga fall för att förbättra storleken och beständigheten hos BNP-chocker. Följaktligen fastställs chocker tillsammans med en minskningsfunktion för att fastställa konsekvenserna av chockerna över tiden. Sannolikheter kopplade till varje scenario definieras med beaktande av marknads(volatilitets)indikatorer och internt utvecklade indikatorer/mätare som används konsekvent över tiden för att fånga upp osäkerheter. Viktningen av positiva och negativa chocker beror på balansen hos riskerna i ekonomin, och i genomsnitt användes negativa och positiva chocker på -7 247 euro (2022: -9 908 euro) och 6 007 euro (2022: 8 356 euro) på kvartalsprognoser under tidigare viktningar.

Tabellen nedan visar förlustavsättning på lån och förskott i etapp 1 och 2. Varje framåtblickande scenario (t.ex. referensscenariot, positivt scenario och negativt scenario) viktades till 100 % i stället för att tillämpa sannolika viktningar för de tre scenariona.

	2023		
(i tusen euro)	**Positivt**	**Referensscenario**	**Negativt**
Bruttoexponering	2 258 365	2 258 365	2 258 365
Förlustavsättning	45 603	51 610	58 857

	2022		
(i tusen euro)	**Positivt**	**Referensscenario**	**Negativt**
Bruttoexponering	3 229 247	3 229 247	3 229 247
Förlustavsättning	43 821	52 177	62 085

3.2.3.8 Omförhandlade lån och anstånd

EIB anser lån vara lån med anstånd (dvs. lån, skuldförbindelser och låneåtaganden) när anståndsåtgärder har beviljats. Anståndsåtgärder består av koncessioner som EIB beslutar att göra för en gäldenär som inte anses kunna uppfylla de kontraktsenliga skuldvillkoren på grund av sina finansiella svårigheter, så att gäldenären ska kunna betala av skulden eller helt eller delvis refinansiera kontraktet. Exponeringar ska behandlas som anstånd om en koncession har gjorts, oavsett om något belopp förfallit eller exponeringen klassificeras som fallissemang. Exponeringar ska inte behandlas som anstånd om gäldenären inte befinner sig i finansiella svårigheter.

Under normala förhållanden skulle försämringen av de berörda lånen ha upptäckts genom bestämmelserna i bankens riktlinjer och förfaranden och skulle ha övervakats före omförhandlingen. Efter det att lånet omförhandlats skulle EIB fortsätta att noggrant övervaka dessa lån. Om det finansiella instrumentet skulle vara kreditförsämrat flyttas det till steg 3. Lånet kommer att övervakas regelbundet i enlighet med bankens regelverk.

Anståndsåtgärder och anståndspraxis som beslutas av EIB som en del av dess omstruktureringsverksamhet under rapporteringsperioden inbegriper, men är inte begränsad till, förlängning av löptiden, uppskov med enbart kapital, uppskov med kapital och ränta, överträdelse av väsentliga avtalsvillkor och kapitalisering av utestående fordringar.

3.2.3.8 Omförhandlade lån och anstånd (forts.)

Transaktioner som omfattas av anståndsåtgärder redovisas som sådana i tabellen nedan:

i tusen euro	31.12.2023		31.12.2022	
	Icke nödlidande	Nödlidande	Icke nödlidande	Nödlidande
Antal kontrakt som omfattas av anstånd	13	6	12	7
Redovisat värde (inkl. utestående ränta och belopp)	112 554	46 432	144 399	45 497
Redovisad avsättning för förväntade kreditförluster	1 654	22 151	16 008	14 323
Ränteintäkter som avser kontrakt som omfattas av anstånd	8 594	1 776	7 745	2 280

		Anståndsåtgärder					
i tusen euro	**31.12.2022**	**Förlängning av löptider**	**Uppskov med räntor och kapital**	**Överträdelse av väsentliga finansiella klausuler**	**Övriga**	**Kontraktsenlig återbetalning, avslut och/eller bortskrivning**	**31.12.2023**
Finansinstitut	85 751	–	–	12 275	–	-29 671	68 355
Företag	104 145	–	–	–	–	-13 514	90 631
Totalt	**189 896**	**–**	**–**	**12 275**	**–**	**-43 185**	**158 986**

3.2.4 Kreditrisker för likvida medel

Tillgängliga medel investeras i enlighet med investeringsanslagets tidsplan för kontraktsenliga utbetalningsskyldigheter. Den 31 december 2023 och den 31 december 2022 utgjordes investeringarna av bankinlåning, inlåningsbevis och bankcertifikat.

De godkända enheterna har en kreditvärdering som liknar de kort- och långsiktiga kreditvärderingar som krävs för EIB:s egna likvida placeringar. När flera kreditvärderingsinstitut lämnar olika kreditvärdering gäller den lägsta värderingen. Den högsta tillåtna gränsen för varje godkänd bank är för närvarande 50 000 000 euro (femtio miljoner euro). Ett undantag från denna regel har beviljats banken Société Générale S. A. i vilken investeringsanslaget har sitt löpande kontantkonto. Den kortfristiga kreditgränsen för Société Générale S. A. uppgår den 31 december 2023 och den 31 december 2022 till 110 000 000 euro (etthundratio miljoner euro). Den höjda gränsen tillämpas på summan av de likvida medel som innehas på det löpande kontantkontot samt de instrument som denna motpart har utfärdat och som finns i likviditetsportföljen.

Samtliga investeringar görs med godkända enheter med en maximal löptid på tre månader från valuteringsdagen. Alla överträdelser av kreditexponeringens gränsvärde har rapporterats till uppdragsgivarna. Den 31 december 2023 och den 31 december 2022 hade all tidsbunden inlåning och alla bankcertifikat och kontanter som innehades av investeringsanslagets likviditetsportfölj en lägsta kreditvärdering på minst P-2 (Moody's kreditvärdering) på avstämningsdagen.

I följande tabell visas situationen för likvida medel inklusive upplupen ränta (i tusen euro).

Lägsta kortfristiga kreditvärdering (Moody's frist)	**Lägsta långfristiga kreditvärdering (Moody's frist)**	**31.12.2023**		**31.12.2022**	
P-1	Aaa	140 592	10 %	200 167	14 %
P-1	Aa2	29 951	2 %	24 955	2 %
P-1	Aa3	89 682	7 %	4 992	0 %
P-1	A1	360 831	26 %	300 627	21 %
P-1	A2	204 179	15 %	340 252	23 %
P-1	A3	346 275	25 %	491 224	34 %
P-2	A3	205 314	15 %	29 956	2 %
P-2	Baa1	–	0 %	59 797	4 %
Totalt		**1 376 824**	**100 %**	**1 451 970**	**100 %**

3.2.5 Kreditrisk för derivat

3.2.5.1 Riktlinjer för kreditrisker avseende derivat

Kreditrisken avseende derivat utgörs av den förlust som en viss part ådrar sig om motparten i en transaktion inte kan uppfylla sina avtalsenliga skyldigheter. Kreditrisken i samband med derivat varierar beroende på ett antal faktorer (såsom räntor och valutakurser) och motsvarar i allmänhet endast en liten andel av deras nominella värde.

Inom ramen för sin sedvanliga verksamhet kan investeringsanslaget ingå swapkontrakt för att säkra risken för vissa lånetransaktioner eller valutaforwardkontrakt för att säkra dess valutapositioner, som är utställda i andra valutor än euro och som det handlas aktivt med. Alla swappar genomförs av EIB med en extern motpart. Swapparna regleras genom samma ramswapkontrakt och kreditstödskontrakt som undertecknats mellan EIB och dess externa motparter.

3.2.5.2 Kreditriskvärdering för derivat

Alla swappar relaterade till investeringsanslaget som verkställs av EIB hanteras inom samma kontraktsram och med samma metoder som tillämpas för de derivat som EIB förhandlar fram för eget bruk. EIB avgör om parterna i swapkontrakten kan godkännas på grundval av samma behörighetskriterier som den tillämpar på sina andra swapkontrakt.

EIB uppskattar kreditriskexponeringen vid swap- och derivattransaktioner genom att använda metoderna aktuell exponering utan säkerhet (Current Unsecured Exposure) och potentiell framtida exponering (Potential Future Exposure) för rapportering och för att begränsa bevakningen. Dessa mått omfattar till fullo de derivat som rör investeringsanslaget.

Genom investeringsanslaget ingås kortfristiga valutaswapkontrakt (FX) i utländsk valuta för att säkra valutarisken vid låneutbetalningar i andra valutor än euro. Valutaswappar (FX) har en löptid på högst tre månader och förlängs regelbundet. Det teoretiska beloppet för valutaswappar (FX) uppgick till 1 640,0 miljoner euro den 31 december 2023 jämfört med 1 790,0 miljoner euro den 31 december 2022. Det verkliga värdet för valutaswappar (FX) uppgick till 45,8 miljoner euro den 31 december 2023 jämfört med 71,1 miljoner euro den 31 december 2022.

Investeringsanslaget ingår valutaswapkontrakt för att säkra valutarisken vid låneutbetalningar i andra valutor än euro. Valutaswappar har en långfristig löptid. Det teoretiska beloppet för valutaswappar (FX) uppgick till 43,3 miljoner euro den 31 december 2023 jämfört med 47,0 miljoner euro den 31 december 2022**.** Det verkliga värdet för valutaswappar (FX) uppgick till 10,0 miljoner euro den 31 december 2023 jämfört med 4,8 miljoner euro den 31 december 2022.

3.2.6 Kreditrisker för likvida finansiella tillgångar

I följande tabell visas situationen för likviditetsportföljen som enbart består av bankcertifikat som utfärdats av enheter under statsnivå, banker och enheter utanför banksektorn med ursprunglig löptid på mer än tre månader. EU-medlemsstater, deras organ, banker och enheter utanför banksektorn är godtagbara emittenter. Den högsta tillåtna gränsen för varje godkänd emittent är 50 000 000 euro (femtio miljoner euro). Investeringar i medelfristiga och långfristiga obligationer kan också godkännas, beroende på likviditetskraven.

i tusen euro

Lägsta kortfristiga kreditvärdering (Moody's frist)	**Lägsta långfristiga kreditvärdering (Moody's frist)**	**31.12.2023**		**31.12.2022**	
P-1	Aa2	–	0 %	32 974	45 %
P-1	Aa3	–	0 %	4	0 %
P-1	A3	–	0 %	39 843	55 %
P-2	A3	–	0 %	182	0 %
Totalt		**–**	**0 %**	**73 003**	**100 %**

3.3 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk hänvisar till en enhets förmåga att finansiera ökade tillgångar och uppfylla betalningskrav allteftersom de uppkommer, utan att det leder till oacceptabla förluster. Den kan delas upp i risk för finansieringslikviditeten och likviditetsrisk på marknaden. Risk för finansieringslikviditeten är risken för att en enhet inte kommer att kunna effektivt fullgöra både väntade och oväntade nuvarande och framtida kassaflödesbehov, utan att detta påverkar dess dagliga transaktioner eller dess finansiella ställning. Likviditetsrisken på marknaden är risken för att en enhet inte enkelt kan motverka eller undanröja en position till marknadspriset på grund av en marknad som inte är tillräckligt djup eller en där störningar förekommer.

3.3.1 Hantering av likviditetsrisker

Investeringsanslaget finansieras huvudsakligen genom årliga bidrag från medlemsstaterna och återflöden som härrör från dess verksamhet. Investeringsanslaget hanterar sin risk för finansieringslikviditeten i första hand genom planering av investeringsanslagets nettolikviditetsbehov och de bidrag som varje år begärs av medlemsstaterna.

För att beräkna medlemsstaternas årliga bidrag analyseras utbetalningarna från befintliga respektive planerade portföljer och dessa följs upp under hela året. Särskilda händelser, t.ex. återbetalningar i förtid, försäljning av aktier eller fall av fallissemang beaktas för att korrigera de årliga likviditetskraven.

För att ytterligare minimera likviditetsrisken upprätthålls en likviditetsreserv i investeringsanslaget som är tillräcklig för att vid varje tidpunkt täcka beräknade kontantutbetalningar, som EIB:s avdelning med ansvar för låneverksamhet regelbundet informerar om. Medel investeras på penning- och obligationsmarknaderna i form av inlåning mellan banker och andra kortfristiga finansiella instrument med hänsyn till investeringsanslagets likvida betalningsförpliktelser. Investeringsanslagets likvida tillgångar förvaltas av bankens finansavdelning i syfte att upprätthålla en tillräcklig likviditet för att göra det möjligt för investeringsanslaget att uppfylla sina förpliktelser. I enlighet med rådets beslut 2020/2233 ska återflöden från AKS-ländernas investeringsanslag användas inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete. Tillgången till de återflöden som ska överföras är dock beroende av att tillräcklig likviditet upprätthålls inom investeringsanslaget.

Det är värt att betona att kapital endast förvaltas ur ett likviditetsperspektiv, såsom beskrivs ovan.

Enligt principen om åtskillnad mellan funktionerna front office och back office, ligger ansvaret för avvecklingstransaktioner relaterade till investeringen av dessa tillgångar under EIB:s avdelning för planering och avveckling av transaktioner. Enligt principen om åtskillnad mellan funktioner åligger det bankens direktorat för riskhantering att ansvara för godkännande av motparterna och gränserna för investeringarna av de likvida tillgångarna samt övervakningen av dessa gränser.

3.3.2 Värdering av likviditetsrisker

I tabellerna i detta avsnitt analyseras investeringsanslagets finansiella skulder efter löptid på grundval av den återstående perioden från balansdagen fram till den avtalsenliga förfallodagen (baserat på kassaflöden som inte diskonterats).

Vad gäller finansiella skulder som inte är derivat innehar investeringsanslaget åtaganden i form av ej utbetalda delar av krediten enligt undertecknade låneavtal, ej utbetalda delar av tecknat kapital/investeringsavtal, beviljade lånegarantier eller åtaganden om räntesubventioner och tekniskt bistånd.

Lån inom ramen för investeringsanslaget har en tidsfrist för utbetalning. Utbetalningar görs dock ibland vid tidpunkter och i belopp som speglar framstegen i underliggande investeringsprojekt. Om dessutom lånen är transaktioner som genomförs i en relativt ombytlig verksamhetsmiljö, är utbetalningsplanen föremål för en stor grad av osäkerhet.

Kapitalinvesteringar ska betalas när och så snart som förvaltare av aktiefonder utfärdar giltig infordran av kapital, som speglar utvecklingen i deras investeringsverksamhet. Den period under vilken beloppet kan lyftas uppgår vanligtvis till tre år med regelbunden förlängning på ett eller två år. Vissa åtaganden om utbetalningar överlever vanligtvis slutet av den period då beloppet kan lyftas, fram till dess att man helt förfogar över fondens underliggande investeringar. Detta beror på att fondens likviditet tidvis kan vara otillräcklig för att uppfylla de betalningsförpliktelser som uppkommer avseende avgifter eller andra kostnader.

Garantier omfattas inte av några särskilda betalningsåtaganden om de inte åberopas. Det utestående beloppet för garantier minskas vid sidan av återbetalningsplanen för garanterade lån.

Åtaganden som ingåtts om utbetalningar av räntesubventioner uppkommer i fråga om subventionerade lån som finansieras med hjälp av bankens egna medel. Därför utgör rapporterade utflöden bara åtaganden relaterade till dessa lån snarare än det totala beloppet av åtaganden som ingåtts för ej utbetalade räntesubventioner. I likhet med lån är deras utbetalningsplan osäker.

"Bruttoutflöde till nominellt värde" för åtaganden som ingåtts för tekniskt bistånd i tabellen ”Löptider för finansiella skulder som inte är derivat” avser den totala ej utbetalda delen av undertecknade kontrakt om tekniskt bistånd. Tidsplaneringen för utbetalning är föremål för en stor grad av osäkerhet. Likviditetsutflöden som klassificerats i intervallet ”3 månader eller mindre” motsvarar de utestående fakturor som mottagits fram till och med balansdagen.

Åtaganden för finansiella skulder som inte är derivat för vilka det inte har fastställts någon avtalsenlig löptid tas upp under rubriken ”Obestämd löptid”. Åtaganden för vilka det finns en dokumenterad begäran om kontant utbetalning på balansdagen tas upp under det relevanta tidsintervallet.

3.3.2 Värdering av likviditetsrisker (forts.)

För finansiella skulder som härrör från derivat utgörs löptidsprofilen av kontraktsenliga ej diskonterade kassaflöden brutto av swapkontrakt, inbegripet valutaswappar, valutaränteswappar, kortfristiga valutaswappar och ränteswappar.

Löptider för finansiella skulder som inte är derivat **I tusen euro den 31.12.2023**	**3 månader eller mindre**	**Mer än 3 månader till 1 år**	**Mer än 1 år till 5 år**	**Mer än 5 år**	**Obestämd löptid**	**Bruttoutflöde till nominellt värde**
Utflöden för tecknade men ej utbetalda lån	49 019	6 000	–	–	828 073	883 092
Utflöden för tecknade investeringsfonder och aktieteckning	–	–	–	–	297 534	297 534
Övriga (undertecknade garantier som inte ställts, ställda garantier)	–	–	–	–	47 749	47 749
Utflöden för åtaganden avseende räntesubventioner	4 235	–	–	–	343 282	347 517
Utflöden för åtaganden avseende tekniskt bistånd	849	–	–	–	25 343	26 192
Totalt	**54 103**	**6 000**	**–**	**–**	**1 541 981**	**1 602 084**

Löptider för finansiella skulder som inte är derivat **I tusen euro den 31.12.2022**	**3 månader eller mindre**	**Mer än 3 månader till 1 år**	**Mer än 1 år till 5 år**	**Mer än 5 år**	**Obestämd löptid**	**Bruttoutflöde till nominellt värde**
Utflöden för tecknade men ej utbetalda lån	87 210	21 208	–	–	1 563 433	1 671 851
Utflöden för tecknade investeringsfonder och aktieteckning	4 676	–	–	–	406 496	411 172
Övriga (undertecknade garantier som inte ställts, ställda garantier)	–	–	–	–	49 378	49 378
Utflöden för åtaganden avseende räntesubventioner	–	–	–	–	350 282	350 282
Utflöden för åtaganden avseende tekniskt bistånd	924	–	–	–	32 149	33 073
Totalt	**92 810**	**21 208**	**–**	**–**	**2 401 738**	**2 515 756**

Löptider för finansiella skulder som härrör från derivat **I tusen euro den 31.12.2023**	**3 månader eller mindre**	**Mer än 3 månader till 1 år**	**Mer än 1 år till 5 år**	**Mer än 5 år**	**Bruttoinflöde/-utflöde till nominellt värde**
Valutaswappar – Inflöden	192	10 909	32 186	1 706	44 993
Valutaswappar – Utflöden	-90	-10 212	-23 783	-1 828	-35 913
Kortfristiga valutaswappar – inflöden	1 640 000	–	–	–	1 640 000
Kortfristiga valutaswappar – utflöden	-1 597 068	–	–	–	-1 597 068
Totalt	**43 034**	**697**	**8 403**	**-122**	**52 012**

Löptider för finansiella skulder som härrör från derivat **I tusen euro den 31.12.2022**	**3 månader eller mindre**	**Mer än 3 månader till 1 år**	**Mer än 1 år till 5 år**	**Mer än 5 år**	**Bruttoinflöde/-utflöde till nominellt värde**
Valutaswappar och valutaränteswappar – inflöden	88	9 474	38 431	147	48 140
Valutaswappar och valutaränteswappar – utflöden	-108	-11 965	-30 450	-146	-42 669
Kortfristiga valutaswappar – inflöden	1 790 000	–	–	–	1 790 000
Kortfristiga valutaswappar – utflöden	-1 724 227	–	–	–	-1 724 227
Totalt	**65 753**	**-2 491**	**7 981**	**1**	**71 244**

3.3.3 Långfristiga finansiella tillgångar och skulder

I följande tabell återges finansiella tillgångar och finansiella skulder som inte är derivat och som väntas återkrävas eller regleras mer än 12 månader efter balansdagen.

i tusen euro	31.12.2023	31.12.2022
Finansiella tillgångar:		
Lån och förskott	1 755 831	1 922 784
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	820 713	797 341
Totalt	**2 576 544**	**2 720 125**
Finansiella skulder:		
Skuld till tredje parter*	389 116	136 867
Avsättningar för låneåtaganden	19 038	16 583
Totalt	**408 154**	**153 450**

* Belopp som ska betalas till tredje parter inkluderar belopp för ej utbetalade räntesubventioner och ej utbetalat tekniskt bistånd som ska betalas till medlemsstaterna, vanligen med obestämd löptid.

3.4 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att ändringar i marknadspriser och marknadsräntor, såsom räntenivåer, aktiekurser och valutakurser, påverkar en enhets intäkter eller värdet av dess innehav i finansiella instrument.

3.4.1 Ränterisk

Ränterisk är variationerna i det ekonomiska värdet av, eller i intäkten från, räntebärande positioner till följd av en ogynnsam ränteutveckling.

Investeringsanslaget påverkas inte direkt av ändringar av dess ekonomiska värde eller bristande överensstämmelse i prissättningen mellan olika tillgångar, skulder och säkringsinstrument eftersom i) det inte har några direkta lånekostnader eller räntebärande skulder och ii) det godtar effekterna av räntefluktuationer på intäkter från sina investeringar.

Investeringsanslaget mäter känsligheten i sin låneportfölj och sina micro hedging-swappar för räntefluktuationer genom en beräkning av värdet för en punkt.

Beräkningen av värdet för en punkt mäter ökningen eller minskningen i nettonuvärdet i den relevanta portföljen, till följd av en ränteökning på en 1 räntepunkt (0,01 %) med en löptid inom en angiven tidsperiod ”penningmarknad – upp till ett år”, ”mycket kort – två till tre år”, ”kort – fyra till sex år”, ”medellång – sju till elva år”, ”lång – 12 till 20 år” eller ”extra lång – mer än 21 år”.

För att fastställa nettonuvärdet på lånens kassaflöden i euro används i investeringsanslaget en tremånaders euroswapkurva. Nettonuvärdet för lånens kassaflöden i andra valutor än euro bestäms genom användning av en tremånaderseuroswap plus valutaswapmetoden. För de valutor utanför euro för vilka det inte finns någon tillförlitlig och tillräckligt fullständig diskonteringskurva används i stället diskonteringskurvan för euro eller US-dollar.

För att få fram nettonuvärdet på micro hedging-swappar används i investeringsanslaget euroswapkurvan för kassaflöden i euro och swapkurvan för USD för kassaflöden i USD.

3.4.2 Ränterisk (fortsättning)

I följande tabell visas att låneportföljens nuvärde netto, inbegripet därtill hörande micro hedging-swappar per den 31 december 2023 minskade med 491 000 euro (den 31 december 2022 skedde en minskning med 500 000 euro) när räntorna samtidigt ökade med 1 räntepunkt.

Värde för en punkt i tusen euro	**Penning-marknad**	**Mycket kort**	**Kort**	**Medellång**	**Lång**	**Extra lång**	**Totalt**
Den 31.12.2023	**Ett år**	**2 till 3 år**	**4 till 6 år**	**7 till 11 år**	**12 till 20 år**	**Mer än 20 år**	
Lånens och micro hedging-swapparnas totala känslighet	-39	-97	-153	-153	-47	-2	**-491**

Värde för en punkt i tusen euro	**Penning-marknad**	**Mycket kort**	**Kort**	**Medellång**	**Lång**	**Extra lång**	**Totalt**
Den 31.12.2022	**Ett år**	**2 till 3 år**	**4 till 6 år**	**7 till 11 år**	**12 till 20 år**	**Mer än 20 år**	
Lånens och micro hedging-swapparnas totala känslighet	-34	-98	-154	-162	-50	-2	**-500**

3.4.2 Valutarisk

Valutarisk för investeringsanslaget är risken för inkomstbortfall eller ekonomiskt värde till följd av en ogynnsam valutakursutveckling.

Eftersom referensredovisningsvalutan för investeringsanslaget är euro föreligger en valutarisk närhelst det uppstår obalans mellan dess tillgångar och skulder i andra valutor än referensredovisningsvalutan. Valutarisken omfattar också konsekvenserna av ändringar i värdet av framtida kassaflöden i andra valutor än referensredovisningsvalutan, t.ex. räntor och utdelningar, på grund av variationer i valutakurserna.

3.4.2.1 Valutarisker och likvida tillgångar

Investeringsanslagets likvida tillgångar redovisas antingen i euro eller US-dollar.

Valutarisken säkras genom avista- eller terminstransaktioner (FX) med valuta, valutaswappar (FX) eller valutaswappar. EIB:s finansavdelning kan, om så anses nödvändigt och lämpligt, använda andra instrument, i enlighet med bankens strategi, för säkerhet mot marknadsrisker som uppkommer i samband med investeringsanslagets finansiella verksamhet.

3.4.2.2 Valutarisker och transaktioner som finansieras eller garanteras genom investeringsanslaget

Medlemsstaternas bidrag till instrumentet tas emot i euro. De transaktioner som finansieras eller garanterats genom instrumentet samt räntesubventioner kan redovisas i euro, US-dollar eller andra godkända valutor.

En exponering för valutarisk (för referensvalutan euro) uppkommer så snart transaktioner i andra valutor än euro inte har valutakurssäkrats. Investeringsanslagets riktlinjer för säkring av valutarisker anges nedan.

3.4.2.2.1. Säkring av transaktioner i US-dollar

Den valutarisk som genereras av investeringsanslagets transaktioner i US-dollar ska täckas på aggregerad basis med hjälp av valutaswappar (FX) i US-dollar och euro och beloppen ska regelbundet förlängas och justeras. Användningen av valutaswappar (FX) tjänar två syften. Å ena sidan genereras den likviditet som behövs för nya utbetalningar (lån och eget kapital), å den andra bibehålls en makrosäkring.

I början av varje period ska de kassaflöden som ska tas emot eller betalas i US-dollar under nästa period beräknas på grundval av planerade eller väntade återflöden eller utbetalningar. Därefter ska de valutaswappar (FX) som löper ut förlängas och deras belopp justeras för att täcka åtminstone det beräknade likviditetsbehovet i US-dollar för nästa period.

På månadsbasis ska positionen i US-dollar säkras, om relevanta gränsvärden överskrids, genom en avista- eller terminstransaktion.

Inom en förlängningsperiod ska oväntade likviditetsunderskott i US-dollar täckas med hjälp av tillfälliga valutaswaptransaktioner (FX) medan likviditetsöverskotten antingen investeras i likvida tillgångar eller konverteras till euro om de uppkommer till följd av en ökning av valutapositionen.

3.4.2.2.2. Säkring av transaktioner i annan valuta än euro eller US-dollar

Investeringsanslagets transaktioner i andra valutor än euro och US-dollar ska säkras genom valutaswapkontrakt med samma finansiella profil som det underliggande lånet, förutsatt att en swapmarknad är operativ.

Investeringsanslaget har transaktioner i valutor för vilka möjligheter till säkring antingen inte är tillgängliga eller tillgängliga till en hög kostnad. Dessa transaktioner uttrycks i lokal valuta, men regleras i euro eller US-dollar. Investeringsanslagets regelverk för finansiella risker, som godkändes av investeringsanslagets kommitté den 22 januari 2015, gör det möjligt att syntetiskt säkra valutaexponeringar i lokal valuta som uppvisar en stor positiv korrelation med US-dollar genom derivat i US-dollar. De lokala valutor som säkras syntetiskt med derivat i US-dollar redovisas i tabellen i avsnitt 3.4.2.2.3 nedan under punkten ”Lokala valutor (med syntetisk säkring)”, medan lokala valutor som inte är säkrade syntetiskt med US-dollar redovisas i samma tabell under punkten ”Lokala valutor (utan syntetisk säkring)”.

För lån i andra valutor än euro, US-dollar eller valutor för vilka säkring genom valutaswapavtal inte är möjlig tar investeringsanslaget dessutom ut en ytterligare räntekomponent som kallas ”valutapremie” för att minska risken för potentiell depreciering av lokal valuta.

3.4.2.2.3 Valutaposition (i tusen euro)

Tabellerna i denna not visar investeringsanslagets valutaposition.

Valutapositionen redovisas i nedanstående tabeller i enlighet med investeringsanslagets riktlinjer för risker (som beskrivs i investeringsanslagets regelverk för finansiella risker). Valutapositionen i enlighet med riktlinjerna för risker bygger på redovisningssiffror och definieras som saldot mellan utvalda tillgångar och skulder. De tillgångar och skulder som anges i valutapositionen i enlighet med riktlinjerna för risker väljs ut för att säkerställa att intäkterna konverteras till rapporteringsvalutan (euro) först när de tas emot.

Ändring i verkligt värde på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning ingår i valutapositionen enligt riskhanteringsriktlinjerna, liksom nedskrivning av lån och förskott. Derivat som ingår i valutapositionen i enlighet med riktlinjerna för risker beaktas till nominellt värde i stället för verkligt värde, så att de kan anpassas till det balanserade värdet på tillgångarna, som även de beaktas till nominellt värde med justering för nedskrivningar av lån.

I tabellerna nedan redovisas den resterande delen av tillgångar och skulder, vilken framför allt inbegriper upplupna räntor på lån, derivat och subventioner, som ”Valutaposition som undantas från riktlinjerna för risker”.

Den 31 december 2023		**Tillgångar och skulder**		**Åtaganden och eventualförpliktelser**
Valutor	**Valutaposition enligt riktlinjerna för risker**	**Valutaposition som undantas från riktlinjerna för risker**	**Valutaposition enligt balansräkningen**	
USD	-194 166	-16 111	-210 277	306 161
*Lokala valutor (med syntetisk säkring)**				
KES	87 829	-4 832	82 997	–
TZS	1 071	19	1 090	–
DOP	16 663	122	16 785	–
UGX	20 283	221	20 504	–
RWF	55 837	367	56 204	–
*Lokala valutor (utan syntetisk säkring)**				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	67 992	-1 136	66 856	–
Totalt andra valutor än euro	**55 509**	**-21 350**	**34 159**	**306 161**
euro	**–**	**3 489 673**	**3 489 673**	**1 344 972**
Totalt euro och andra valutor	**55 509**	**3 468 323**	**3 523 832**	**1 651 133**

* Se avsnitt 3.4.2.2.2 för förklaringar av syntetisk säkring.

3.4.2.2.3 Valutaposition (i tusen euro) (forts.)

Den 31 december 2022	Tillgångar och skulder			Åtaganden och eventualförpliktelser
Valutor	**Valutaposition enligt riktlinjerna för risker**	**Valutaposition som undantas från riktlinjerna för risker**	**Valutaposition enligt balansräkningen**	
USD	-318 423	-11 114	-329 537	844 247
*Lokala valutor (med syntetisk säkring)**				
KES	129 513	36 883	166 396	–
TZS	7 355	123	7 478	–
DOP	24 533	301	24 834	–
UGX	32 632	489	33 121	–
RWF	75 037	698	75 735	–
Lokala valutor (utan syntetisk säkring)*				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	86 929	-479	86 450	–
Totalt andra valutor än euro	**37 576**	**26 901**	**64 477**	**844 247**
euro	–	4 009 151	4 009 151	1 726 301
Totalt euro och andra valutor	**37 576**	**4 036 052**	**4 073 628**	**2 570 548**

* Se avsnitt 3.4.2.2.2 för förklaringar av syntetisk säkring.

3.4.2.3 Känslighetsanalys av utländsk valuta

Den 31 december 2023 skulle en depreciering av euron på 10 % mot alla andra valutor leda till en ökning av bidragsgivarnas medel och vinst med 2,9 miljoner euro (den 31 december 2022: 7,2 miljoner euro). En appreciering av euron på 10 % mot alla andra valutor skulle leda till en minskning av bidragsgivarnas medel och vinst med –2,4 miljoner euro (den 31 december 2022: -5,9 miljoner euro).

3.4.2.4 Omräkningskurser

Följande omräkningskurser användes för att upprätta balansräkningen den 31 december 2023 och den 31 december 2022:

	Den 31 december 2023	Den 31 december 2022
Andra valutor än euro		
Botswansk pula (BWP)	14,78	13,59
Dominikansk peso (DOP)	64,08	59,84
Fijiansk dollar (FJD)	2,39	2,32
Haitiska gourde (HTG)	143,68	154,37
Jamaikansk dollar (JMD)	168,22	161,59
Kenyansk shilling (KES)	173,20	131,68
Mauretansk ouguiya (MRO)	43,35	39,04
Mauritisk rupie (MUR)	48,56	46,83
Moçambikisk metical (MZN)	69,98	67,54
Nigeriansk naira (NGN)	975,04	478,02
Rwandisk franc (RWF)	1 385,07	1 132,20
Tanzanisk shilling (TZS)	2 772,53	2 487,37
Ugandisk shilling (UGX)	4 178,00	3 965,00
US-dollar (USD)	1,11	1,07
CFA-franc (BEAC/BCEAO)	655,96	655,96
Sydafrikansk rand (ZAR)	20,35	18,10
Zambiansk kvacha (ZMW)	28,45	19,28

3.4.3 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att det verkliga värdet på investeringar i eget kapital minskar till följd av ändringar i nivåerna av aktiekurserna och/eller värdet av investeringar i eget kapital.

Investeringsanslaget är utsatt för aktiekursrisker via sina investeringar i direkt eget kapital och riskkapitalfonder.

Värdet av onoterade aktiepositioner är inte enkelt tillgängligt för övervakning och kontroll på kontinuerlig basis. För sådana innehav innefattar de bästa tillgängliga uppgifterna de priser som kan härledas från alla relevanta värderingsmetoder.

Effekterna på investeringsanslagets medel från bidragsgivarna (till följd av en ändring i det verkliga värdet av portföljen med egetkapitalinstrument) på grund av en +/-10 % ändring i värdet på enskilda investeringar i direkt eget kapital och riskkapital, med alla andra variabler konstanta, uppgår till 82,1 miljoner euro respektive -82,1 miljoner euro den 31 december 2023 (79,7 miljoner euro respektive -79,7 miljoner euro den 31 december 2022).

4 Finansiella instruments verkliga värden

4.1 Redovisningsklassificeringar och verkliga värden

Följande tabeller visar redovisade värden och verkliga värden på finansiella tillgångar och finansiella skulder, inklusive deras nivåer i hierarkin för verkligt värde. Dessa omfattar inte information om verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde om det redovisade värdet är en rimlig uppskattning av det verkliga värdet.

Den 31 december 2023	**Redovisat värde**						**Verkligt värde**			
i tusen euro	**Finansiella derivat**	**Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning**	**Kontanter, lån och förskott**	**Likvida finansiella tillgångar**	**Övriga finansiella tillgångar/skulder**	**Totalt**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Totalt**
Finansiella tillgångar obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet										
Finansiella derivat	55 765	–	–	–	–	**55 765**	–	55 765	–	**55 765**
Riskkapitalfonder	–	693 042	–	–	–	**693 042**	–	–	693 042	**693 042**
Direkta investeringar i eget kapital	–	127 671	–	–	–	**127 671**	–	–	127 671	**127 671**
Lån och förskott	–	–	124 323	–	–	**124 323**	–	–	124 323	**124 323**
Totala finansiella tillgångar obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	**55 765**	**820 713**	**124 323**	**–**	**–**	**1 000 801**	**–**	**55 765**	**945 036**	**1 000 801**
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde										
Likvida medel	–	–	1 376 824	–	–	**1 376 824**				
Lån och förskott	–	–	1 558 989	–	–	**1 558 989**				
Fordringar på bidragsgivare	–	–	85 321	–	–	**85 321**				
Likvida finansiella tillgångar	–	–	–	–	–	**–**				
Övriga tillgångar	–	–	–	–	616	**616**				
Totala finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	**–**	**–**	**3 021 134**	**–**	**616**	**3 021 750**				
Totalt finansiella tillgångar	**55 765**	**820 713**	**3 145 457**	**–**	**616**	**4 022 551**				
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde										
Avsättningar för låneåtaganden	–	–	–	–	-19 038	**-19 038**				
Skulder till tredje parter	–	–	–	–	-427 828	**-427 828**				
Övriga skulder	–	–	–	–	-3 338	**-3 338**				
Totalt finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	**–**	**–**	**–**	**–**	**-450 204**	**-450 204**				
Totalt finansiella skulder	**–**	**–**	**–**	**–**	**-450 204**	**-450 204**				

4 Finansiella instruments verkliga värden (forts.)

4.1 Redovisningsklassificeringar och verkliga värden (fortsättning)

Den 31 december 2022	Redovisat värde						Verkligt värde			
i tusen euro	Finansiella derivat	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Kontanter, lån och förskott	Likvida finansiella tillgångar	Övriga finansiella tillgångar/skulder	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet										
Finansiella derivat	75 852	–	–	–	–	**75 852**	–	75 852	–	**75 852**
Riskkapitalfonder	–	684 564	–	–	–	**684 564**	–	–	684 564	**684 564**
Direkta investeringar i eget kapital	–	112 777	–	–	–	**112 777**	–	–	112 777	**112 777**
Lån och förskott	–	–	95 604	–	–	**95 604**	–	–	95 604	**95 604**
Totala finansiella tillgångar obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	**75 852**	**797 341**	**95 604**	**–**	**–**	**968 797**	**–**	**75 852**	**892 945**	**968 797**
Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde										
Likvida medel	–	–	1 451 970	–	–	**1 451 970**				
Lån och förskott	–	–	1 754 182	–	–	**1 754 182**				
Fordringar på bidragsgivare	–	–	85 321	–	–	**85 321**				
Likvida finansiella tillgångar	–	–	–	73 003	–	**73 003**				
Övriga tillgångar	–	–	–	–	950	**950**				
Totala finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	**–**	**–**	**3 291 473**	**73 003**	**950**	**3 365 426**				
Totalt finansiella tillgångar	**75 852**	**797 341**	**3 387 077**	**73 003**	**950**	**4 334 223**				
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde										
Avsättningar för låneåtaganden	–	–	–	–	-16 583	**-16 583**				
Skulder till tredje parter	–	–	–	–	-190 927	**-190 927**				
Övriga skulder	–	–	–	–	-2 419	**-2 419**				
Totalt finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	**–**	–	–	–	**-209 929**	**-209 929**				
Totalt finansiella skulder	**–**	**–**	**–**	**–**	**-209 929**	**-209 929**				

4.2 Värdering av verkliga värden

4.2.1 Värderingsmetoder och betydande icke observerbara indata

Tabellen nedan innehåller uppgifter om de värderingsmetoder och betydande icke observerbara indata som används vid värdering av finansiella instrument, klassificerade i nivå 2 och 3 i hierarkin för verkligt värde:

	Värderingsmetod	Betydande icke observerbara indata	Förhållandet mellan icke observerbara indata och värderingen av verkligt värde
Finansiella instrument som tas upp till verkligt värde			
Finansiella derivat	Diskonterat kassaflöde: Framtida kassaflöden beräknas på grundval av terminskurser/räntesatser (från observerbara terminskurser och avkastningskurvor vid rapporteringsperiodens slut) och kontraktsenliga terminskurser/räntesatser, diskonterade med en räntesats som avspeglar kreditrisken för olika motparter.	Kurvorna som används för uppskattning och diskontering av kassaflöden kalibreras till marknadsdata och löptiderna för swapparna i portföljen överstiger inte den längsta tillgängliga löptiden i indatan. Det finns därför inga icke observerbara indata.	Inte tillämpligt.
Riskkapitalfond	Metod för justerat substansvärde netto: Det verkliga värdet fastställs genom att tillämpa endera investeringsanslagets procentuella ägarandel i det underliggande instrumentet till nettoandelsvärdet enligt den senaste rapporten justerat för kassaflöden eller, i förekommande fall, det exakta aktievärdet samma dag enligt uppgift från respektive fondförvaltare. För att överbrygga tidsintervallet mellan det senaste tillgängliga nettoandelsvärdet och rapporteringen vid årsskiftet utförs ett prövningsförfarande för händelser efter balansdagen och, om nödvändigt, justeras det rapporterade nettoandelsvärdet.	Justering för den tid som förflutit mellan riskkapitalfondens sista balansdag och värderingstidpunkten, med hänsyn tagen till driftskostnader och förvaltningsavgifter, senare ändringar i det verkliga värdet på riskkapitalfondens underliggande tillgångar, ytterligare skulder som uppkommit, ändringar på marknaden eller andra ändringar av de ekonomiska villkoren.	Ju längre period mellan värderingstidpunkten för det verkliga värdet och riskkapitalfondens senaste balansdag desto större blir justeringen för förfluten tid.
Direkta investeringar i eget kapital	Justerade nettotillgångar.	Justering för den tid som förflutit mellan investeringsobjektets senaste balansdag och värderingstidpunkten, med hänsyn tagen till driftskostnader, senare ändringar i det verkliga värdet på investeringsobjektets underliggande tillgångar, ytterligare skulder som uppkommit, ändringar på marknaden eller andra ändringar av de ekonomiska villkoren, kapitaltillskott och försäljning/förändring av kontroll. Avdrag för bristande säljbarhet (likviditet) som fastställs med hänvisning till tidigare transaktionspriser för liknande aktier i landet/regionen, i storleksordningen 5–30 %.	Desto högre avdrag för säljbarhet, desto lägre verkligt värde.
Lån till verkligt värde (IFE)	För låntagare som antas fortsätta driften gäller följande: Diskonterat kassaflöde med kontraktsenliga/väntade framtida kassaflöden diskonterade med en lämplig riskjusterad diskonteringssats som beaktar den inneboende risken i lånet (inbegripet låntagarens kreditrisk). Diskonteringssatsen jämförs/bedöms mot ett relevant referensvärde på marknaden. För låntagare som inte antas fortsätta driften: Nettotillgångsmetod (metod med likvidationsvärde).	Komponenter i diskonteringssatsen som återspeglar låntagarens kreditrisk jämfört med den riskfria marknadsräntan.	Ju högre diskonteringsränta, desto lägre verkligt värde.

4.2.1 Värderingsmetoder och betydande icke observerbara indata (forts.)

	Värderingsmetod	Betydande icke observerbara indata	Förhållandet mellan icke observerbara indata och värderingen av verkligt värde
Finansiella instrument som inte tas upp till verkligt värde			
Lån och förskott	Diskonterade kassaflöden: I värderingsmodellen används kontraktsenliga kassaflöden, under förutsättning att gäldenären inte drabbas av några fallissemang, vilka inte tar hänsyn till några värden på säkerheter eller förtida återbetalningar. För att få fram lånens nettonuvärde använder man i modellen de kontraktsenliga kassaflödena för varje lån med hjälp av en justerad marknadsdiskonteringskurva. Nettonuvärdet på individuella lån justeras därefter för att beakta den relevanta väntade förlusten. Resultaten adderas därefter för att erhålla det verkliga värdet på lån och förskott.	Inte tillämpligt.	Inte tillämpligt.
Likvida finansiella tillgångar	Diskonterade kassaflöden.	Inte tillämpligt.	Inte tillämpligt.

Med tillämpning av IFRS 13 inbegrips värderingsjusteringar i derivatens verkliga värde den 31 december 2023 och 2022, nämligen:

- Justeringar av kreditvärderingen, som speglar motpartskreditrisk för derivattransaktioner, som uppgick till -6 100 euro den 31 december 2023 och till -6 100 euro den 31 december 2022.
- Debetvärderingsjusteringar, som speglar egen kreditrisk på derivattransaktioner, som uppgick till +7 200 euro den 31 december 2023 och +7 200 euro den 31 december 2022.

4.2.2 Överföringar mellan nivå 1 och 2

Investeringsanslagets policy är att redovisa överföringar mellan nivåer från och med dagen för den händelse eller den ändring i omständigheterna som gav upphov till överföringen.

Under både 2023 och 2022 gjordes inga överföringar från investeringsanslagets nivå 1 till 2 eller från nivå 2 till 1 i hierarkin för verkligt värde.

4.2.3 Verkliga värden i nivå 3

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

Följande tabeller visar ändringarna i instrumenten i nivå 3[13] för det räkenskapsår som upphörde den 31 december 2023 respektive den 31 december 2022:

I tusen euro	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning
Ingående balans den 1 januari 2023	**797 341**
Vinster eller förluster som ingår i resultatet:	
Borttagande av justeringar till verkligt värde på grund av försäljning	–
Nettoändring i verkligt värde på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	-15 142
Totalt	**-15 142**
Utbetalningar	101 100
Återbetalningar	-32 560
Valutakursskillnader	-30 026
Utgående balans den 31 december 2023	**820 713**

I tusen euro	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning
Ingående balans den 1 januari 2022	**697 631**
Vinster eller förluster som ingår i resultatet:	
Borttagande av justeringar till verkligt värde på grund av försäljning	99
Nettoändring i verkligt värde på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	9 172
Totalt	**9 271**
Utbetalningar	139 935
Återbetalningar	-74 959
Valutakursskillnader	25 463
Utgående balans den 31 december 2022	**797 341**

Under 2023 och 2022 gjordes inga överföringar från eller till investeringsanslagets nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Känslighetsanalys

Effekterna på investeringsanslagets medel från bidragsgivarna och rapporten över resultat och övrigt totalresultat på grund av en +/- 10 % ändring i värdet på investeringar i direkt eget kapital och riskkapital, med alla andra variabler konstanta, uppgår till 82,1 miljoner euro respektive -82,1 miljoner euro den 31 december 2023 (79,7 miljoner euro respektive -79,7 miljoner euro den 31 december 2022).

[13] Lån värderade till verkligt värde via resultatet behandlas i not 7.

5 Likvida medel

Likvida medel består av:

I tusen euro	31.12.2023	31.12.2022
Kontanter	146 494	328 079
Tidsbunden inlåning	625 403	963 004
Bankcertifikat	599 507	159 506
Likvida medel i kassaflödesanalysen	**1 371 404**	**1 450 589**
Upplupen ränta	5 420	1 381
Likvida medel i rapporten över finansiell ställning	**1 376 824**	**1 451 970**

6 Finansiella derivat

De viktigaste komponenterna i de finansiella derivaten, som klassificeras som att de innehas för handel, är följande:

Den 31 december 2023	Verkligt värde		Teoretiskt belopp
I tusen euro	Tillgångar	Skulder	
Valutaswappar	9 983	–	43 250
Valutaswappar (FX)	45 782	–	1 640 000
Totalt finansiella derivat	**55 765**	**–**	**1 683 250**

Den 31 december 2022	Verkligt värde		Teoretiskt belopp
I tusen euro	Tillgångar	Skulder	
Valutaränteswappar	4 778	–	47 033
Valutaswappar (FX)	71 074	–	1 790 000
Totalt finansiella derivat	**75 852**	**–**	**1 837 033**

7 Lån och förskott

7.1 Lån och förskott

Följande tabell visar en avstämning mellan ingående och utgående balans för lån och förskott: I tusen euro

I tusen euro	Efterställda lån	Efterställda lån	Efterställda lån	Totalt
Nominella värdet på lån till upplupet anskaffningsvärde den 1 januari 2023	**1 236 887**	**563 277**	**–**	**1 800 164**
Utbetalningar	154 587	11 986	–	**166 573**
Bortskrivningar	–	–	–	**–**
Återbetalningar	-219 739	-67 902	–	**-287 641**
Kapitaliserad ränta	–	–	–	**–**
Valutakursskillnader	-73 614	-12 024	–	**-85 638**
Nominellt värde på lån till upplupet anskaffningsvärde den 31 december 2023	**1 098 121**	**495 337**	**–**	**1 593 458**
Avsättning för nedskrivningsförluster den 1 januari 2023	**-37 604**	**-22 798**	**–**	**-60 402**
Nettoändringar i 12-månaders förväntade kreditförluster	-287	-92	–	**-379**
Nettoändringar i förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	-1 060	4 887	–	**3 827**
Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	–	–	–	**–**
Återföring av förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	5 205	402	–	**5 607**
Valutakursskillnader	1 348	402	–	**1 750**
Avsättning för nedskrivningsförluster den 31 december 2023	**-32 398**	**-17 199**	**–**	**-49 597**
Lån och förskott till upplupet anskaffningsvärde den 31 december 2023	**1 065 723**	**478 138**	**–**	**1 543 861**
Nominellt belopp för lån upptagna till verkligt värde via resultatet den 1 januari 2023	**1 080**	**72 923**	**66 833**	**140 836**
Utbetalningar	–	37 092	3 572	**40 664**
Återbetalningar	–	-514	–	**-514**
Valutakursskillnader	–	-2 925	48	**-2 877**
Nominellt belopp för lån upptagna till verkligt värde via resultatet den 31 december 2023	**1 080**	**106 576**	**70 453**	**178 109**
Justering till verkligt värde den 1 januari 2023	**-1 080**	**-26 420**	**-17 732**	**-45 232**
Ändring i verkligt värde netto	–	-8 941	9	**-8 932**
Valutakursskillnader	–	378	–	**378**
Justering till verkligt värde den 31 december 2023	**-1 080**	**-34 983**	**-17 723**	**-53 786**
Lån och förskott upptagna till verkligt värde via resultatet den 31 december 2023	**–**	**71 593**	**52 730**	**124 323**
Upplupet anskaffningsvärde	-3 518	-4 040	–	**-7 558**
Ränta	11 560	10 876	250	**22 686**
Lån och förskott den 31 december 2023	**1 073 765**	**556 567**	**52 980**	**1 683 312**

* Inklusive avtal med organ.

7 Lån och förskott (fortsättning)

7.1 Lån och förskott (fortsättning) I tusen euro

Globala lån*	Efterställda lån	Efterställda lån	Efterställda lån	Totalt
Nominella värdet på lån till upplupet anskaffningsvärde den 1 januari 2022	**1 260 960**	**549 115**	**–**	**1 810 075**
Utbetalningar	186 211	68 638	–	**254 849**
Återbetalningar	-246 403	-74 267	–	**-320 670**
Valutakursskillnader	36 119	19 791	–	**55 910**
Nominella värdet på lån till upplupet anskaffningsvärde den 31 december 2022	**1 236 887**	**563 277**	**–**	**1 800 164**
Avsättning för nedskrivningsförluster den 1 januari 2022	**-43 723**	**-22 191**	**–**	**-65 914**
Nettoändringar i 12-månaders förväntade kreditförluster	-7 009	-750	–	-7 759
Nettoändringar i förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	4 305	1 176	–	5 481
Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	–	-393	–	-393
Återföring av förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	11 082	151	–	11 233
Valutakursskillnader	-2 259	-791	–	-3 050
Avsättning för nedskrivningsförluster den 31 december 2022	**-37 604**	**-22 798**	**–**	**-60 402**
Lån och förskott till upplupet anskaffningsvärde den 31 december 2022	**1 199 283**	**540 479**	**–**	**1 739 762**
Nominellt belopp för lån upptagna till verkligt värde via resultatet den 1 januari 2022	**1 080**	**70 936**	**200 000**	**272 016**
Utbetalningar	–	5 644	–	**5 644**
Återbetalningar	–	-4 544	-133 167	**-137 711**
Valutakursskillnader	–	887	–	**887**
Nominellt belopp för lån upptagna till verkligt värde via resultatet den 31 december 2022	**1 080**	**72 923**	**66 833**	**140 836**
Justering till verkligt värde den 1 januari 2022	**-1 080**	**-24 613**	**-16 332**	**-42 025**
Ändring i verkligt värde netto	–	-1 680	-1 400	**-3 080**
Valutakursskillnader	–	-127	–	**-127**
Justering till verkligt värde den 31 december 2022	**-1 080**	**-26 420**	**-17 732**	**-45 232**
Lån och förskott upptagna till verkligt värde via resultatet den 31 december 2022	**–**	**46 503**	**49 101**	**95 604**
Upplupet anskaffningsvärde	-3 450	-3 718	–	**-7 168**
Ränta	11 809	9 741	38	**21 588**
Lån och förskott den 31 december 2022	**1 207 642**	**593 005**	**49 139**	**1 849 786**

* Inklusive avtal med organ.

7.2 Nedskrivning av lån och förskott – Förlustavsättning

	2023			
		Förväntade kreditförluster under resten av löptiden		
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Totalt**
Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Ingående balans den 1 januari 2023	**11 370**	**28 817**	**20 215**	**60 402**
Överföringar till 12-månaders förväntade kreditförluster	869	-4 217	–	**-3 348**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	-927	3 593	–	**2 666**
Nettovärdering av förlustavsättning	-993	-4 333	-2 873	**-8 199**
Nya finansiella tillgångar som utfärdats eller köpts	1 470	1 188	–	**2 658**
Finansiella tillgångar som har tagits bort	-41	-57	-2 734	**-2 832**
Valutakursskillnader*	-784	-317	-649	**-1 750**
Utgående balans den 31 december 2023	**10 964**	**24 674**	**13 959**	**49 597**

	2022			
		Förväntade kreditförluster under resten av löptiden		
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Totalt**
Lån och förskott värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Ingående balans den 1 januari 2022	**3 565**	**33 268**	**29 081**	**65 914**
Överföringar till 12-månaders förväntade kreditförluster	2 293	-7 061	–	**-4 768**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	-489	3 160	–	**2 671**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats	–	-617	393	**-224**
Nettovärdering av förlustavsättning	4 101	-2 472	-6 045	**-4 416**
Nya finansiella tillgångar som utfärdats eller köpts	1 878	1 670	–	**3 548**
Finansiella tillgångar som har tagits bort	-24	-160	-5 189	**-5 373**
Valutakursskillnader*	46	1 029	1 975	**3 050**
Utgående balans den 31 december 2022	**11 370**	**28 817**	**20 215**	**60 402**

* Rörelser för utländska valutor undantas från de belopp som rapporteras i rapporten över resultat och övrigt totalresultat samt rapporten över förändringar vad gäller bidragsgivarnas medel.

8 Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning

Följande tabell visar en avstämning mellan ingående och utgående balans för investeringar i eget kapital:

I tusen euro	Riskkapitalfonder	Direkta investeringar i eget kapital	Totalt
Anskaffningsvärde den 1 januari 2023	**580 534**	**81 711**	**662 245**
Utbetalningar	101 100	–	**101 100**
Återbetalning / försäljning	-32 560	–	**-32 560**
Valutakursskillnader	-15 727	-8 256	**-23983**
Anskaffningsvärde den 31 december 2023	**633 347**	**73 455**	**706 802**
Orealiserade vinster och förluster den 1 januari 2023	**104 030**	**31 066**	**135 096**
Nettoförändring orealiserade vinster och förluster	-43 652	28 510	**-15 142**
Borttagande av justeringar till verkligt värde på grund av aktieswapp	–	–	**–**
Valutakursskillnader	-683	-5 360	**-6 043**
Orealiserade vinster och förluster den 31 december 2023	**59 695**	**54 216**	**113 911**
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning den 31 december 2023	**693 042**	**127 671**	**820 713**

I tusen euro	Riskkapitalfonder	Direkta investeringar i eget kapital	Totalt
Anskaffningsvärde den 1 januari 2022	**493 161**	**77 478**	**570 639**
Utbetalningar	139 935	–	**139 935**
Återbetalning / försäljning	-74 959	–	**-74 959**
Aktieswapp	–	3 598	**3 598**
Valutakursskillnader	22 397	635	**23 032**
Anskaffningsvärde den 31 december 2022	**580 534**	**81 711**	**662 245**
Orealiserade vinster och förluster den 1 januari 2022	**97 409**	**29 583**	**126 992**
Nettoförändring orealiserade vinster och förluster	4 149	5 023	**9 172**
Borttagande av justeringar till verkligt värde på grund av försäljning	–	-3 499	**-3 499**
Valutakursskillnader	2 472	-41	**2 431**
Orealiserade vinster och förluster den 31 december 2022	**104 030**	**31 066**	**135 096**
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning den 31 december 2022	**684 564**	**112 777**	**797 341**

9 Fordringar på bidragsgivare

Belopp på 85,3 miljoner euro (2022: 85,3 miljoner euro) i fordringar från bidragsgivare består helt av infordrade bidrag från medlemsstaterna som ännu inte betalats in.

10 Likvida finansiella tillgångar

Likviditetsportföljen består av noterade obligationer som har en återstående löptid på mindre än tre månader på balansdagen. I följande tabell visas likviditetsportföljens utveckling:

I tusen euro	
Ingående balans den 1 januari 2023	**73 003**
Förvärv	348 523
Förfallna	-421 278
Ändrad avskrivning av över- eller underkurs	-248
Ändring i upplupen ränta	–
Utgående balans den 31 december 2023	**–**

I tusen euro	
Ingående balans den 1 januari 2022	**–**
Förvärv	920 290
Förfallna	-847 608
Ändrad avskrivning av över- eller underkurs	247
Ändring i upplupen ränta	74
Utgående balans den 31 december 2022	**73 003**

11 Övriga tillgångar

De viktigaste komponenterna i övriga tillgångar är följande:

I tusen euro	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Fordring på EIB	616	940
Finansiella garantier	–	10
Totalt övriga tillgångar	**616**	**950**

12 Förutbetalda intäkter

De viktigaste komponenterna i förutbetalda intäkter är följande:

I tusen euro	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Förutbetalda räntesubventioner	47 313	51 498
Förutbetalda provisioner på lån och förskott	1 202	919
Totalt förutbetalda intäkter	**48 515**	**52 417**

13 Avsättningar för låneåtaganden

Följande tabeller visar en avstämning mellan ingående och utgående balans för förlustavsättningar för lån som inte utbetalats (låneåtaganden):

	2023			
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Totalt**
Låneåtaganden				
Ingående balans den 1 januari	**4 825**	**11 758**	**–**	**16 583**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	-163	1 955	–	**1 792**
Nettovärdering av förlustavsättning	466	8 206	–	**8 672**
Nya finansiella tillgångar som utfärdats eller köpts	-1 295	-1 461	–	**-2 756**
Finansiella tillgångar som har tagits bort	-1 120	-4 118	–	**-5 238**
Valutakursskillnader	2	-17	–	**-15**
Utgående balans den 31 december	**2 715**	**16 323**	**–**	**19 038**

	2022			
I tusen euro	**12-månaders förväntade kreditförluster**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats**	**Förväntade kreditförluster under resten av löptiden som har kreditförsämrats**	**Totalt**
Låneåtaganden				
Ingående balans den 1 januari	**1 693**	**14 909**	**–**	**16 602**
Överföring till förväntade kreditförluster under resten av löptiden som inte har kreditförsämrats	-302	4 687	–	**4 385**
Nettovärdering av förlustavsättning	3 147	-6 797	–	**-3 650**
Nya finansiella tillgångar som utfärdats eller köpts	428	354	–	**782**
Finansiella tillgångar som har tagits bort	-142	-1 395	–	**-1 537**
Valutakursskillnader	1	–	–	**1**
Utgående balans den 31 december	**4 825**	**11 758**	**–**	**16 583**

14 Skulder till tredje parter

De viktigaste komponenterna i skulder till tredje parter är följande:

I tusen euro	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Allmänna administrativa kostnader netto som ska betalas till EIB	29 655	33 628
Övriga belopp som ska betalas till EIB	39 384	1 460
Belopp för ej utbetalade räntesubventioner och ej utbetalat tekniskt bistånd som ska betalas till medlemsstaterna	358 789	155 839
Totala skulder till tredje parter	**427 828**	**190 927**

15 Övriga skulder

De viktigaste komponenterna i övriga skulder är följande:

I tusen euro	**31.12.2023**	**31.12.2022**

Återbetalningar av lån som tagits emot i förskott	2 727	1 790
Förutbetalda intäkter från räntesubventioner	611	629
Totalt övriga skulder	**3 338**	**2 419**

16 Infordrade bidrag från medlemsstaterna (i tusen euro)

Medlemsstater	Bidrag till investeringsanslaget	Bidrag till räntesubventioner och tekniskt bistånd	Totala bidrag	Infordrat men inte betalt*
Österrike	94 677	20 161	114 838	2 398
Belgien	138 169	28 441	166 610	3 249
Bulgarien	2 660	1 361	4 021	219
Kroatien	1 126	969	2 095	225
Cypern	1 566	750	2 316	112
Tjeckien	9 697	4 961	14 658	797
Danmark	77 279	16 633	93 912	1 980
Estland	992	521	1 513	86
Finland	55 115	12 364	67 479	1 509
Frankrike	818 754	159 285	978 039	17 813
Tyskland	823 467	173 107	996 574	20 580
Grekland	50 271	12 130	62 401	1 507
Ungern	9 230	4 295	13 525	615
Irland	27 921	7 387	35 308	940
Italien	470 233	104 875	575 108	12 530
Lettland	1 364	709	2 073	116
Litauen	2 248	1 138	3 386	181
Luxemburg	10 395	2 194	12 589	255
Malta	526	253	779	38
Nederländerna	187 913	40 256	228 169	4 777
Polen	24 591	12 537	37 128	2 007
Portugal	39 250	9 557	48 807	1 197
Rumänien	7 734	4 200	11 934	718
Slovakien	4 231	2 248	6 479	376
Slovenien	3 137	1 507	4 644	225
Spanien	250 314	63 448	313 762	7 932
Sverige	102 760	23 561	126 321	2 939
Förenade kungariket	506 075	120 148	626 223	–
Totalt den 31 december 2023	**3 721 695**	**828 996**	**4 550 691**	**85 321**
Totalt den 31 december 2022	**3 701 695**	**548 996**	**4 250 691**	**85 321**

* den 15 november 2023 fastställde rådet beloppet för de finansiella bidrag som ska betalas av varje medlemsstat från och med den 21 januari 2024. Den 31 december 2023 hade 85,3 miljoner euro ännu inte inbetalats.

17 Utbetalda bidrag från medlemsstaterna

I tusen euro	Europeiska kommissionen			UK	Totalt
	AKS	ULT	Totalt		
Utbetalda bidrag från medlemsstaterna per den 1 januari 2023	–	–	–	–	–
Återflöden i förhållande till 2021	251 000	7 000	**258 000**	44 386	**302 386**
Återflöden i förhållande till 2022	236 883	6 732	**243 615**	41 912	**285 527**
Utbetalda bidrag från medlemsstaterna per den 31 december 2023	**487 883**	**13 732**	**501 615**	**86 298**	**587 913**

Enligt överföringsavtalet ska investeringsanslaget från och med 2023 och fram till och med den 31 december 2027 årligen överföra beloppet för tillgängliga återflöden från AKS-investeringsanslaget och återflöden från ULT-investeringsanslaget till kommissionen. Det vägledande beloppet för de tillgängliga återflödena från AKS-investeringsanslaget och återflödena från ULT-investeringsanslaget uppgår till 1 000 miljoner euro respektive 35 miljoner euro. Dessutom ska faciliteten överföra de belopp som motsvarar Förenade kungarikets andel av dessa tillgängliga återflöden till Förenade kungariket. Tabellen ovan visar de återflöden som redan har betalats ut.

18 Åtaganden och eventualförpliktelser

I tusen euro	31.12.2023	31.12.2022
Åtaganden		
Ej utbetalda lån	883 092	1 671 851
Ej inbetalda åtaganden för aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	297 534	411 172
Ställda garantier	985	–
Räntesubventioner och tekniskt bistånd	422 758	441 630
Eventualförpliktelser		
Undertecknade garantier som inte ställts	46 764	49 378
Totala åtaganden och eventualförpliktelser	**1 651 133**	**2 574 031**

19 Ränta och liknande intäkter och kostnader

De viktigaste komponenterna i ränta och liknande intäkter är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2023 till och med den 31.12.2023	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022
Likvida medel	36 668	1 999
Lån och förskott	95 137	82 162
Räntesubventioner	10 029	9 625
Likvida finansiella tillgångar	3 584	–
Finansiella derivat	2 918	–
Totalt ränta och liknande intäkter	**148 336**	**93 786**

De viktigaste komponenterna i ränta och liknande kostnader är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1. 2023 till och med den 31.12.2023	Från och med den 1.1. 2022 till och med den 31.12.2022
Finansiella derivat	–	-5 080
Likvida finansiella tillgångar	–	-399
Totalt ränta och liknande kostnader	**–**	**-5 479**

20 Intäkter från och kostnader för avgifter och provisioner

De viktigaste komponenterna i intäkter från avgifter och provisioner är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2023 till och med den 31.12.2023	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022
Avgifter och provisioner på lån och förskott	1	42
Avgifter och provisioner på finansiella garantier	24	469
Totala intäkter från avgifter och provisioner	**25**	**511**

De viktigaste komponenterna i kostnader för avgifter och provisioner är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2023 till och med den 31.12.2023	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022
Provision till tredje parter för aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	-62	-761
Totala kostnader för avgifter och provisioner	**-62**	**-761**

21 Nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning

De viktigaste komponenterna i nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning är följande:

I tusen euro	Från och med den 1.1.2023 till och med den 31.12.2023	Från och med den 1.1.2022 till och med den 31.12.2022
Nettointäkter	130	35
Intäkter från utdelningar	6 555	15 225
Nettoändring i verkligt värde	-15 142	9 172
Nettoresultat på aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	**-8 457**	**24 432**

22 Nettovalutaresultat

De viktigaste komponenterna i nettovalutaresultatet är följande:

I tusen euro	Noter Från den 1 januari 2023 till den 31 december 2023	Från och med den 1.1.2021 till och med den 31.12.2022
Omvärdering av valutapositioner		
Likvida medel	-123	6 687
Finansiella derivat	86 071	-194 033
Lån och förskott	-89 458	50 951
Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	-30 026	25 464
Övriga	3 479	-934
Omvärdering av totala valutapositioner	**-30 057**	**-111 865**
Realiserade resultat för valutaswappar (säkringskostnad)	**-37 828**	**-28 239**
Nettovalutaresultat	**-67 885**	**-140 104**

23 Allmänna administrativa kostnader

Allmänna administrativa kostnader är de faktiska kostnader som uppkommer hos EIB i samband med förvaltningen av investeringsanslaget, med avdrag för intäkter från standardvärderingsavgifter som EIB tar ut direkt från mottagarna av investeringsanslaget.

Den 31 december 2023 uppgick de totala allmänna administrationskostnaderna till -29,7 miljoner euro (den 31 december 2022: -33,6 miljoner euro).

24 Deltagande i icke-konsoliderade strukturerade enheter (i tusen euro)

Definition av en strukturerad enhet

En strukturerad enhet är en enhet som har utformats så att rösträttigheter eller liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn i beslutet om vem som kontrollerar enheten. I IFRS 12 konstateras att en strukturerad enhet ofta har några eller alla av de följande egenskaperna:

- Begränsad verksamhet.
- Ett begränsat och väldefinierat syfte, t.ex. att genomföra ett leasingavtal på ett skatteeffektivt sätt, genomföra forsknings- eller utvecklingsprojekt, tillhandahålla kapitalanskaffning eller finansiering till en enhet eller ge investerare investeringsmöjligheter genom att överföra risker och belöningar förenade med den strukturerade enhetens tillgångar till investerare.
- Otillräckligt eget kapital för att kunna finansiera sin verksamhet utan efterställt finansiellt stöd.
- Finansiering i form av flera kontraktsenligt förbundna instrument till investerare som skapar koncentrationer av kreditrisker eller andra risker (trancher).

Icke-konsoliderade strukturerade enheter

Begreppet icke-konsoliderad strukturerad enhet avser alla strukturerade enheter som inte kontrolleras genom investeringsanslaget och det inbegriper även andelar i icke-konsoliderade strukturerade enheter.

Definition av andelar i strukturerade enheter:

I IFRS 12 ges andelar en bred definition som omfattar alla kontraktsenliga och ej kontraktsenliga åtaganden som exponerar den rapporterande enheten för variabilitet i avkastningarna från enhetens verksamhet. Exempel på sådana andelar är innehav av egetkapitalandelar och andra former av deltagande, t.ex. tillhandahållande av finansiering, likviditetsstöd, kreditförstärkningar, åtaganden och garantier till den andra enheten. I IFRS 12 anges att en rapporterande enhet inte nödvändigtvis behöver ha en andel i en annan enhet enbart på grund av ett typiskt förhållande mellan kund och leverantör.

I tabellen nedan beskrivs de typer av strukturerade enheter som investeringsanslaget inte konsoliderar men har andelar i.

Typ av strukturerad enhet	**Art och ändamål**	**Investeringsanslagets andel**
Projektfinansiering – utlåning till företag för särskilt ändamål	Projektfinansieringstransaktioner är transaktioner där man genom investeringsanslaget anförtror skuldbetalningen till en låntagare, vars enda eller huvudsakliga intäktskälla kommer från en enda eller ett begränsat antal tillgångar som finansieras av sådana skulder eller andra tidigare tillgångar som genom kontrakt är kopplade till projektet. Projektfinansieringstransaktioner finansieras ofta genom utlåning till företag för särskilt ändamål.	Utbetalade nettobelopp. Ränteintäkt.
Riskkapitaltransaktioner	Genom investeringsanslaget finansieras riskkapital- och investeringsfonder. Riskkapital- och investeringsfonder samlar och förvaltar medel från investerare som söker eget kapitalinnehav i små och medelstora företag med stark tillväxtpotential samt finansiering av infrastrukturprojekt.	Investeringar i andelar/aktier som emitteras av riskkapitalfonden. Utdelningar som mottas som intäkter från utdelningar.

Tabellen nedan visar redovisade värden på icke-konsoliderade strukturerade enheter som investeringsanslaget hade andelar i på balansdagen samt anslagets maximala exponering för förluster med avseende på dessa enheter. Maximal exponering för förluster omfattar redovisade värden och relaterade ej utbetalda åtaganden.

		31.12.2023		**31.12.2022**	
Typ av strukturerad enhet	**Rubrik**	**Redovisat värde**	**Maximal exponering för förlust**	**Redovisat värde**	**Maximal exponering för förlust**
Riskkapitalfonder	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	693 042	725 781	684 564	1 091 122
Totalt		**693 042**	**725 781**	**684 564**	**1 091 122**

Inget stöd tillhandahålls strukturerade enheter genom investeringsanslaget utöver respektive finansiering.

25 Anslag för etisk finansiering (i tusen euro)

I juni 2013 godkände AKS-EU:s gemensamma ministerkommitté det nya finansprotokollet för elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för perioden 2014–2020.

Man enades om en ny donation på 500 miljoner euro för investeringsanslaget, det så kallade anslaget för etisk finansiering, som ger investeringsanslaget möjlighet att stödja projekt som ger en särskilt stor genomslagskraft för utvecklingen, samtidigt som man bär de större risker som är förbundna med sådana investeringar. Detta anslag kommer att ge nya möjligheter att öka investeringsanslagets utlåning till den privata sektorn genom investeringar i följande instrument:

Egetkapitalfonder med social påverkan – som främjas av en växande population av förvaltare av private equity-fonder som sätter sociala eller miljömässiga frågor som de vill avhjälpa i centrum för sin investeringsstrategi, men som fortfarande fokuserar på hållbarhet för både fonden och de företag de investerat i.

Lån till finansförmedlare – (t.ex. mikrofinansinstitut, lokala banker och kreditföreningar) verksamma i AKS-länder till vilka EIB inte kan överväga finansiering – särskilt i lokal valuta – enligt gällande riktlinjer för kreditrisker, t.ex. på grund av höga landrisker, valutans höga volatilitet eller bristande riktmärken för prissättning. Huvudsyftet med sådana lån är att finansiera projekt som kan få stor effekt på utvecklingen, särskilt på området för stöd till mikroföretag och små företag och jordbruk, vilka normalt inte beviljas finansiering från investeringsanslaget.

Riskdelningsinstrument – i form av första-förlustgarantier (första förlustdelen) som underlättar EIB:s riskdelningsverksamhet med lokala finansförmedlare (oftast affärsdrivande banker) till förmån för missgynnade små och medelstora företag och små projekt som uppfyller kriterierna för etisk finansiering i situationer där man identifierat en brist på marknaden när det gäller små och medelstora företags och små projekts tillgång till finansiering. Första förlustdelen skulle utformas som en motgaranti till förmån för prioriterade trancher som omfattas av garantier som finansieras av EIB, inom ramen för investeringsanslaget, och av andra internationella finansinstitut eller finansinstitut för utveckling, vilket skulle skapa en betydande hävstångseffekt.

Direkt finansiering - genom skuld- (dvs. lån) eller egetkapitalinstrument i projekt med sunda och erfarna projektledare och höga utvecklingsmässiga effekter, men som också kommer att medföra högre väntade förluster och svårigheter att återfå investeringen (risk av eget kapital-typ med högre förluster än de som vanligtvis väntas). EIB tillämpar stränga urvals- och behörighetskriterier för detta instrument, med tanke på att dessa projekt, trots deras stora påverkan på utveckling, inte skulle kunna uppfylla godtagbara kriterier för finansiering (dvs. låga förväntningar på att kunna återvinna investeringen eller utjämna förluster genom räntesatser eller avkastning på eget kapital).

Anslaget för etisk finansiering kommer också att möjliggöra diversifiering till nya sektorer, som hälso- och sjukvård, utbildning, jordbruk och livsmedelsförsörjning samt genom utveckling av nya och innovativa riskdelningsinstrument. Under 2016 ökades finansieringskapaciteten för anslaget för etisk finansiering till 800 miljoner euro genom att göra anslaget delvis revolverande.

Ur finansiell och redovisningsmässig synvinkel ingår anslaget för etisk finansiering i investeringsanslagets portfölj och redovisas i investeringsanslagets finansiella rapport för helåret.

25 Anslag för etisk finansiering (i tusen euro) (forts.)

Följande tabell visar det redovisade värdet och belopp för vilka åtaganden ingåtts, men som inte utbetalats, per typ av tillgång:

Typ av etisk investering	Rubrik	Värdering	Redovisat bruttovärde den 31.12.2023	Justering av förlustavsättning/verkligt värde den 31.12.2023	Redovisat värde den 31.12.2023	Belopp som inte utbetalats den 31.12.2023	Justering av förväntade kreditförluster utanför balansräkningen den 31.12.2023
Lån till finansförmedlare Lån och förskott	Lån och förskott	Upplupet anskaffningsvärde	73 423	-1 522	71 901	7 749	-334
Direkta lånetransaktioner	Lån och förskott	Verkligt värde via resultatet	152 155	-58 759	93 396	68 288	–
Egetkapitalfonder med social påverkan	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Verkligt värde via resultatet	110 572	9 936	120 508	58 572	–
Direktfinansiering – kapitalandelar	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Verkligt värde via resultatet	58 889	41 490	100 379	14	–
Riskdelningsinstrument	Ställda garantier	Det högsta värdet*	–	–	–	44 264	–
Totalt			**395 039**	**-8 855**	**386 184**	**178 887**	**-334**

* För närmare uppgifter, se avsnitt om efterföljande värdering i not 2.4.3.

Typ av etisk investering	Rubrik	Värdering	Redovisat bruttovärde den 31.12.2022	Justering av förlustavsättning/verkligt värde den 31.12.2022	Redovisat värde den 31.12.2022	Belopp som inte utbetalats den 31.12.2022	Justering av förväntade kreditförluster utanför balansräkningen den 31.12.2022
Lån till finansförmedlare Lån och förskott	Lån och förskott	Upplupet anskaffningsvärde	79 778	-3 454	76 324	64 345	-632
Direkta lånetransaktioner	Lån och förskott	Verkligt värde via resultatet	104 709	-45 224	59 485	67 215	–
Egetkapitalfonder med social påverkan	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Verkligt värde via resultatet	94 385	23 802	118 187	79 393	–
Direktfinansiering – kapitalandelar	Aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning	Verkligt värde via resultatet	59 429	26 939	86 368	14	–
Riskdelningsinstrument	Ställda garantier	Det högsta värdet*	–	–	–	46 878	–
Totalt			**338 301**	**2 063**	**340 364**	**257 845**	**-632**

* För närmare uppgifter, se avsnitt om efterföljande värdering i not 2.4.3.

EIB tillämpar de allmänna riskprinciperna för direkta lånetransaktioner för etisk investering (exklusive lån till finansförmedlare), i enlighet med EIB:s riktlinjer för kredit- och eget kapitalrisker, och för att övervaka och rapportera den risk som är förknippad med direkta lånetransaktioner för etisk investering på grundval av deras verkliga värde. Enligt denna metod genomför banken en kvalitativ riskbedömning i syfte att bedöma om investeringslogiken är sund och om dessa transaktioner har rimliga förutsättningar att bli lönsamma.

26 Upplysningar om närstående

Inom ramen för investeringsanslaget har EIB identifierats som en närstående part inom ramen för IAS 24 eftersom EIB har fått i uppdrag av EU:s medlemsstater att förvalta investeringsanslaget i enlighet med bestämmelserna i den tillämpliga rättsliga ramen, inbegripet övervakningen av dess verksamhet fram till fullständig återbetalning och tillhandahållande av viktiga ledningstjänster (EIB:s förvaltningskommitté och EIB:s revisionskommitté). I detta avseende har EIB rätt att återkräva de faktiska kostnader som uppstår i samband med förvaltningen av investeringsanslaget, med avdrag för intäkter från standardvärderingsavgifter som EIB tar ut direkt från mottagarna av investeringsanslaget. Mer information om ersättningen finns i not 23.

27 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen som, per den 31 december 2023, skulle kräva justeringar av, eller upplysningar i, den finansiella rapporten för helåret.

Mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina och dess bredare ekonomiska konsekvenser fortsätter banken att nära övervaka situationen, särskilt som en del av översynen av händelser efter balansdagen. (1) EUT L 210, 6.8.2013, s. 1.